

Vad heter
damen i
arbetsrock?

FOLK. Se sådan stil hon har!
Mannekången från en förr.
Nu är vår serie "Vem är vem",
där läsarna hjälper till att identi-
fiera folk, i gång igen.

SIDAN 6

"Så här får det inte gå till!"

Förtur till båtplatser retar mariehamnare

NYHETER. –Folk är rent ut sagt förbannade. Jag har fått minst 30 samtal från mariehamnare som väntat länge på båtplats och som nu är väldigt ilska över att ett privat husbolag plötsligt kan få tillgång till platser i Korrvik, säger **Ulla Andersson**, hamnnämndens ordförande i Mariehamn.

Hon kände inte på förhand till det intentionsavtal om båtplatsuthyrning som föreningen Ålands fiskarförbund, som arrenderar fiskehamnen av ägaren Mariehamns stad, nyligen in-

gått med Vincent Alandia Invest ab med **Ulf Danielsson** och **Kim Öfverström** som bolagsmän.

–Jag ska ha ett möte med hamnkapten **Jan Sundström** idag, och möjligen sammankallar jag till ett extra möte i nämnden. Så här får det inte gå till!

Fredrik Lundberg, verksamhetsledare för Ålands fiskarförbund, hävdar att avtalet med staden ger föreningen rätt att skaffa intäkter på detta sätt.

SIDAN 4

Hamnnämndens ordförande i Mariehamn Ulla Andersson. Foto: JONAS EDSVIK

Nya Åland orsak till att Husell gick

NYHETER. I går tvingades **Folke Husell** lämna ordförandeposten i styrelsen för Ålands tidningstryckeri efter att redaktionsledningen anklagat honom för att blanda sig i det journalistiska arbetet.

Enligt tidningen Ålands chefredaktör **Niklas Lampi** har Husell upprepade gånger försökt påverka redaktionens arbete och hävdad att det är ägarna som bestämmer vad som skall skrivas.

–Jag har alltid förespråkade det fria ordet. Det här handlar om semantik, vi pratar helt enkelt förbi varandra, säger Folke Husell.

–Den konkreta konflikten har med Nya Åland att göra. Jag anser att man skall sluta med polariseringen mellan tidningarna och i stället sträva efter ett samarbete och bli vänner. SIDAN 3

Elever om Kauhajoki

NYHETER. Markus Javén, Emil Grönvall och Joanna Gustafsson är alla 17 år och går i Yrkesskolan. Dagen efter massakern i Kauhajoki diskuterar de vad som hände, ledsamheten och medias ansvar. De pratar också om hur det är att vara kille i dag.

–Jag tror att killar har svårare att prata om saker än tjejer. Därför borde man satsa på att prata med killarna. Det är jävligt tufft att vara kille i dagen samhälle, man har så många krav, säger Markus Javén.

Med anledning av tragedin i Kauhajoki vill arbetarskyddsingenjör **Henning Karlsson** nu att skolorna, i synnerhet de som har elever som får ha vapen, snarast följer EU:s direktiv om att göra en riskbedömning och handlingsplan. SIDAN 5

Barnomsorgspeng i lagtinget

NYHETER. En summa på runt 600 euro per barn kan föräldrar få för att ordna sin barnomsorg icke-kommunalt om Frisinnad samverkan hemställningsmotion faller i god jord.

–Vi vill ge ett reellt alternativ, säger **Johan Ehn** (fs).

Bra initiativ, kvinnofälla och barnens bästa var några av kommentarerna hos de andra partierna. SIDAN 10

Förlust för IFK mot serieledarna

SPORT. Det blev en riktig otursdag för IFK Mariehamn igår. Förlust mot serieledarna FC Inter med 0-2 samtidigt som KuPS tog poäng hemma mot Tampere United.

Men det kunde varit det omvända. För IFK spelade jämnt mot Inter under stora delar av matchen medan KuPS kvitterade först i den 87:e minuten.

Gårdagens resultat betyder att IFK Mariehamn nu bara är en poäng före KuPS i kampen ovanför kvalstrecket. SIDAN 12

Har städat ordentligt. Det var mer än fem år sedan men nu är Kalle Larsson tillbaka som materialförvaltare för IFK Mariehamns ishockeylag.

Foto: JONAS EDSVIK

Nu har Kalle ordning på laget igen

SPORT. Kalle Larsson är tillbaka som materialförvaltare. Efter en säsong med överfyllda föråld och tröjor på drift är det nu äntligen ordning och reda i IFK Mariehamns omklädningsrum.

Och med bara några dagar kvar till årets seriepremiär i Västkustligan har Kalle lyckats få det mesta där han vill ha det.

–Inte är det meningen att killarna ska stå och

slipa skridskorna, säger han. Rätt som det är slår det ju av en skena och då måste det bytas hastigt.

Det är mer än fem år sedan han senast var materialare. Men hockeyn har alltid varit en stor del av hans liv. Nu är han tillbaka i båset för att se sitt lag ta steget upp till division II.

–Men det skulle behövas 3-4 spelare till. Tap-
par vi 3-4 spelare blir det tufft för alla. Sen gäller

det att alla spelare ställer upp till 100 procent. Men det brukar gå lätt när de märker att de har en stab som ställer upp.

Det är väl det minsta man kan säga om Kalle Larsson. Något annat än att ställa upp för killarna i laget existerar inte för honom. Tejpen finns där den ska. Vattenflaskorna är fyllda.

Det är bara att släppa pucken. SIDAN 13

2 mat

Lingon i ny dräkt, det vill säga anorlunda kryddning, provar vi på i Matrutan. Och så ett par mattävlingsfavoriter, som inte kom till final.

8 kultur

Unga **Celie Scott** ställer just nu ut sina bilder i Nischen i Entrégalleriet i Ålands museum.

24 folk

Dagens ålänning **Linus Staf** är på väg till en Mediskurs.

åland 24

I Träl i kväll minglar **Kalle Fagerström** och **Dexter Mäkelä** på Mariehamns krogar.

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Litet höst, litet rest av sommar

Det är höst och dags att ta vara på allt det sommar bjudit på. Lingon blir det och så ett par favoriter från sommarens mattävlings Åländsk meny.

På mitt skrivbord låg i går en utri-ven sida med inläggningstips från Dagens Nyheter. Några av er har säkert sett den, men receptet på lingon vill jag i alla fall sprida till fler utan att ännu ha provat på det själv. Det verkar intressant, bedöm själva!

Kryddinlagda lingon

- 1 liter lingon
- 2 dl apelsinjuice
- 2 dl vatten
- 1 dl svartvinbärsgelé
- 1 kanelstång
- 1 lagerblad
- 1 stjärnanis
- en halv liten apelsin i tunna skivor med skalet kvar
- en halv röd chili (utan kärnor)

Lägg alla ingredienser utom lingonen i en kastrull och koka upp. Lägg lingonen i en väl rengjord glasburk och slå den varma lagen över. Låt stå cirka en vecka så att smakerna dras in.

De här lingonen kan användas på samma sätt som vanliga råror-da, men har litet mer smak.

Visst låter det värt att prova på!

Tävlingsrecept

Skördefesten är över för i år och segrarna i den åländska meny-tävlingen är klara. Men det kom in fler recept till tävlingen än de tre i var grupp som gick till finalen.

Eftersom det är säsong för både sik (hoppas jag) och lamm just nu så vill jag gärna presentera två av mina favoriter, som inte fanns med på slutrakan i tävlingen.

Det normala. Åtminstone för mig, är att läsa recepten och på så sätt smaka på dem. Men det är inte alltid man hamnar rätt med den metoden. Ibland måste man smaka med tungan, som när det i ett recept står att man skall grava siken med lök och kryddpeppar.

Gretas gravade sik

- Till 1 kg sik tar man
- 0,5 dl grovt salt
- 1,5 msk kryddpeppar grovt stött
- 1,5 tsk vitpeppar grovt stött
- 3 st skivade medelstora gula lökar
- 5 större dillkvistar

Höstglädje. Lingon är så vackra så man nästan inte borde plocka dem. Men vad skall man då servera till steken, kåldolmarna, stekt lever och blodplättar? Matrutan har i dag lånat in en litet annorlunda kryddning på lingon.

Arkivfoto: CONNY NYLUND

Siken skall vara filéad, men med fjällen kvar, helst. Det blir svårt att skära upp den annars.

Blanda salt, kryddpeppar och vitpeppar och gnid in i fisken. Skiva löken och rada skivor runt om och mellan filéerna om du har två. Enklarest går det om du lägger filéerna på plastfolie, täcker med kryddor och lök och sedan viker ihop till ett paket.

Lägg allt i en tät plastpåse och låt stå i kylskåpet två dygn. Vänd några gånger.

Tag fram siken och plocka bort de små benen i ryggen. De sitter som på lax, men är betydligt mindre och svårare att få syn på, så känn med fingret.

Skär upp fisken i sneda skivor, så

de blir litet större, och rada på fat. Lägg löken över, den fungerar som tillbehör. Servera med nykokt potatis. Senapssås för den som önskar.

Siken är också väldigt god på mörkt bröd. Glöm inte löken!

I receptet finns inget socker. Det är med avsikt, löken står för sötman.

Lamm på enkelt sätt

Färgrytan, som tog hem segern, hör inte precis till de snabblagade rätt-erna. Det fanns ett förslag, som faktisk fungerade bättre än jag vågade hoppas. Och som var väldigt enkelt. Kanske något för dem som inte vill pilla bort kött från knöliga benbitar (fast det är värt besväret).

Rätten har inget namn, men kunde kallas till exempel

Vändstekt bog

Man behöver en bog, ett lår eller eventuellt en sadel olivolja, timjan, grovt salt

Se till att köttet har rumstemperatur. Placera det i en långpanna, håll i litet vatten och droppa över olivolja, 1-2 msk. Ställ in långpannan i ordentligt varm ugn, skall vara över 200 grader.

Vänta tills köttet börjar fräsa litet efter ca 10-15 minuter. Tag ut det, vänd på köttbiten och ställ in för 15 minuter till.

Tag ut, krydda ordentligt med

timjan och grovt salt och ställ in i 15 minuter. Tag ut, vänd, krydda med timjan och grovt salt och ställ in 15 minuter.

Tag ut köttet, vänd och krydda ytterligare ett par gånger, kanske tre, tills köttet är genomstekt. Kontrollera med stektermometer.

Tag ut köttet, skär upp i saftiga bitar och servera.

Istället för den sista rundan i ugnen kan man lägga köttet på grillen för att få grilllyta och -smak.

Servera med vanlig sallad, solmogna tomater, riven morot, lök i tunna skivor, majs, salt, olivolja och äppelcidervinäger samt hemvete.

Till detta dricker man en klassisk Rioja.

TRÅL

Se nöjes- och kulturprogrammet Trål med Adam Öhman

Torsdagar 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30

Se det med egna ögon
www.aland24.ax

På besök. Fullriggaren Georg Stage var en vacker syn vid anlöpet till Mariehamn.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Georg Stage gästar Åland

■Efter att ha seglat i de åländska vattnen i ett par dagar angjorde den tremastade fullriggaren Georg Stage igår Västerhamn i Mariehamn. Skeppet används som ett skolfartyg och mäter 42 meter på längden, är åtta meter bred och väger 281 ton.

Det danska träningskeppet har en total segelyta på 871,5 kvadrat men i gårdagens vindstilla förhållanden hissades de inte. (mt)

Skyfallet var naturkatastrof

■Det skyfall som drabbade västra Åland i slutet av maj i fjol kan jämföras med en naturkatastrof. Det säger landskapsregeringen med anledning av frågor från EU.

Landskapet har beslutat betala ut skördeskadeersättning till drabbade odlare, något som kräver EUs godkännande.

I svaret till EU konstaterar landskapet att det drabbade området fick 150 mm regn den 28-29 maj i fjol. Normal nederbörd på Åland är 550 mm på ett helt år. Ett skyfall av den omfattningen kan jämföras med naturkatastrof, anser landskapsregeringen.

Man påpekar också att minst 30 procent av skörden på en gård måste vara skadad för att ersättning skall betalas. Ersättning betalas endast till odlare som enligt EUs regler betraktas som små och medelstora primärproducenter. (ht)

Någon snattade plånbok och pant

■Två anmälningar om snatteri har anmälts till polisen. Om bord på Alfågeln under resan Hummelvik-Törsholma i måndags blev en person av med sin plånbok.

I Mariehamn har någon snott en plastsäck som var fylld med tomflaskor. Händelsen inträffade natten till måndag. (mt)

Landskapet med i stiftelse

■Landskapet går med som stiftande medlem i stiftelsen för Ålands jord- och skogsbruksmuseum har landskapsregeringen beslutat. Insatsen är 100 euro.

■Pro Fisk får ett bidrag på 81.500 euro av landskapet och lika mycket av EU för projektet "Läcker fisk från vatten till matfat". Projektet genomförs i samarbete med Ålands fiskare rf och Ålands fiskodlarförening rf. Syftet är att öka åtgången på fisk i detaljhandeln och i professionella kök.

■Soltoppen Ab har registrerats i Jomala av Björn-Olof Holmström. Bolaget kan äga, besitta, förvalta, förmedla samt hyra ut fastigheter. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

Därför fick Folke Husell gå:

Vill att tidningarna blir vänner

–Den konkreta konflikten har med Nya Åland att göra. Jag anser att man skall sluta med polariseringen mellan tidningarna och i stället sträva efter ett samarbete.

Det säger Folke Husell som i går tvingades lämna ordförandeposten i styrelsen för Ålands tidningstryckeri efter att tidningsledningen anklagat honom för att blanda sig i redaktionens arbete.

–Jag har alltid förespråkat det fria ordet. Det här handlar om semantik, vi pratar helt enkelt förbi varandra.

Folke Husell eller vi.

Det ultimatumet ställde i går tidningen Ålands vd Dan-Johan Dahlblom och chefredaktör Niklas Lampi med anledning av att Husell, enligt dem, blandat sig i det journalistiska arbetet på ett oacceptabelt sätt.

De fick stöd av styrelsen med den följd att Husell tvingades lämna ordförandeposten.

–Folke Husell har vid upprepat antal tillfällen blandat sig i det journalistiska arbetet. Det handlar inte om en gång utan om ett mönster som strider mot vår grundläggande syn. Styrelsen gjorde ett klokt beslut, säger Niklas Lampi då han får frågan vad konflikten handlar om konkret.

Förbi varandra

Enligt Lampi har Husell hävdad att det är ägarna som bestämmer vad som skall skrivas och Husell har även försökt utöva påtryckningar genom att ta upp Lampis anställningsvillkor till diskussion.

–Det har jag sett som ett illa dolt hot, säger Lampi.

–Det här handlar om semantik, vi pratar helt enkelt förbi varandra, säger Folke Husell.

–Ser man på vem som bestämmer är det enligt de rådande juridiska reglerna ägarna och styrelsen som fastställer den publicistiska linjen.

Ägarnas beslut

Folke Husell betonar att tidningen Åland i enlighet med de flesta andra tidningar i Norden har gett en publicistisk fullmakt till chefredaktören och redaktionen.

–Det gjorde tidningen Åland redan för tio år sedan och det är ett beslut som jag

alltid har följt. Vida ramar och oberoende journalistik är en livsnödvändighet, säger han.

–Men det handlar fortfarande om ett beslut som ägarna har tagit.

Husell konstaterar att en tidsningsägare bestämmer om den redaktionella friheten precis som ägaren bestämmer om tidningen skall ha en politisk linje eller inte.

–Enligt lagen bestämmer ägaren till exempel om tidningen skall vara borgerlig eller oberoende, röd eller grön och så vidare. Att jag har sagt det här till redaktionen har uppfattats som att jag säger att tidningen Ålands ägare vill styra innehållet vilket det överhuvudtaget inte är fråga om. Man har eldat upp sig och gått i taket, säger Folke Husell.

Föreningarna

Det konkreta som, enligt Husell, fick redaktionen att just gå i taket har med Nya Åland att göra.

–Jag ansåg att det var fel att vinkla till skrivierna om samhällsstödet till P24 så att det blev negativt för Nya Ålands del. Jag anser att man skall sluta med polariseringen mellan tidningarna och i stället sträva efter ett samarbete och att bli vänner så att det blir lättare att prata med varandra.

Folke Husell är inte ensam om den åsikten. ÅTT:s styrelse har som målsättning att försöka hitta samarbetsmöjligheter mellan tidningsbolagen, det kan handla om allt från tryckeri till distribution.

–Redaktionen borde inte försämma förutsättningarna för att hitta de möjligheterna utan i stället bidra till att förena tidningarna.

Högsta nivå

Eftersom Folke Husell dessutom är själv är delägare i P24 som startade Åland24 har hans uttalanden väckt on blod hos den redaktionella ledningen.

–Eftersom Husells agerande rör våra kärnvärden och vår bärande målsättning valde vi att föra upp frågan på högsta nivå, det vill säga till styrelsen, säger Niklas Lampi.

Och han fick medhåll, det var en enhällighet styrelse som i går ställde sig bakom tidningsledningen. På det extra inkallade styrelsemötet fanns, utöver Husell, Sven-Harry Boman, Pernilla Lundberg,

Kritiserad vinkling. Folke Husell anser att tidningen Åland vinklade samhällsstödet till P24 alltför negativt och att redaktionen inte borde försämma ett samarbete mellan de två lokaltidningarna.

Foto: ERKKI SANTAMALA/FREDRIK TÖRNROOS

Jessica Lundqvist och Matias Waller. Anders Gerdin deltog per telefon.

Är känslöstyr

–Visst är beslutet dramatiskt men det är känslöstyr. Jag anser inte att det är värt att ta strid, redaktionen och en chefredaktör är viktigare än en styrelseordförande, säger

Folke Husell som sitter kvar i styrelsen.

–Tillsvidare blir jag i alla fall kvar. Det kan ju finnas behov av en extra bolagsstämma där det kan fattas andra beslut. Men jag tror att jag med min kompetens kan bidra med att hitta samarbetspunkter mellan tidningarna.

Folke Husell vill också be-

tona att han fortsättningsvis tillämpar samma publicistiska linje som ÅTT har antagit för tio år sedan.

–Jag har alltid förespråkat det fria ordet, säger han.

ÅTT:s styrelse väljer ny ordförande tisdagen den 7 oktober.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Nu låser Sottunga kommundörren

Två stölder stoppar närde-mokratin i Sottunga kommun.

Tidigare kunde invånarna fritt gå in i kommunkansliet och låna datorerna, men från och med nu står dörren låst.

Någon gång mellan 18-22 september har någon stulit spargrisen från kommunkansliet i Sottunga.

–Våra hyresgäster har tillgång till tvättmaskin och köper polletter härifrån, så det är de pengarna som försvunnit. Det handlar om en hundring un-

gefär, säger kommundirektör Pekka Heinonen.

Samtliga 114 invånare på Sottunga kan fritt gå in på kommunkansliet dygnet runt, en nyckel finns till för alla. Även skolans elever har haft stor nytta av kansliets datorer när skolan stått under renovering.

–Vi är stolta över närde-mokratin. Folk har haft tillgång till nyckeln och kunnat gå in i kommunkansliet och betala räkningar, kolla på internet eller justera protokoll. De som varit in brukar lämna ett meddelande.

Nu är det slut med det.

–I samband med att grisen försvann, försvann också en nyckel och någon har tagit en GPS och en ekolod från en båt. Det har varit lugn och ro länge, men nu har två händelser inträffat och det gör att folk inte längre kan gå in fritt till kansliet, säger Heinonen.

Han lutar på kommunens invånare och utgår från att det är en utomstående person som står bakom stölderna.

–Det går bra att komma hit dagtid nu, eller så slår man en signal till mig så kommer jag och öppnar dörren, säger Pekka Heinonen. (mt)

Låser. Sottungas kommundirektör Pekka Heinonen är tvungen att låsa dörren till kansliet sedan stölder ägt rum.

Foto: JENS FINNÄS

Frågan som många stadsbor ställer sig i dag:

Ska den som köper dyrt hus få förtur till stans båtplatser?

Ulla Andersson (s), hamnnämndens ordförande i Mariehamn, är mäkta förvånad över intentionsavtalet som ger ett privat husbyggnadsbolag rätt till småbåtplatser i stadsägda Korrviks fiskehamn.
–Jag förstår att folk är upprörda.

För tre år sedan ingick föreningen Ålands fiskarförbund ett arrendeavtal med staden enligt vilket föreningen övertar all drift och administration av byggnader, kajer och markområden. Föreningen tog samtidigt över ansvaret över kostnaderna och intäkterna som rör driften av fiskehamnen.

I avtalet sägs också att staden ger föreningen en förlustgaranti på maximalt 5.000 euro per år och att landskapsregeringen ersätter föreningen med drygt 5.000 euro per år för fiskehamnens drift utöver den förlustgaranti på max 5.000 euro per år som landskapsregeringen förutsätts ställa upp med.

Privat husbolag

Men föreningen har svårt att få utgifter och intäkter att gå ihop eftersom fisket minskat drastiskt, och därför ingick man nyligen ett intentionsavtal med husbolaget Vincent Alandia Invest ab, med Ulf Danielsson och Kim Öfverström som bolagsmän, om att ge bolaget rätt att lägga ut en pontonbrygga med 20 båtplatser i fiskehamnen. Platserna viks för dem som köper ett av de femton hus som bolaget planerar och bygger invid Västra Ytter-näsvägen.

Detta har upprört många stadsbor, något som hamnnämndens ordförande Ulla Andersson tydligt märkt.

–Jo, jag har nog fått mina fiskar varma.

Upprörda känslor

Hon har fått ”minst 30” telefonsamtal från arga stadsbor som undrar hur det kan vara möjligt att ”köpa” sig till en båtplats som är bristvara i Mariehamn i dag.

–Och det undrar jag också. Jag visste inget om det här. Hamnnämnden har inte informerats. Jag har varit i kontakt

med många ledamöter och vi är alla som frågetecken.

”Folk är rent ut sagt förbannade”, vittnar hon om.

–Jag ska ha ett möte med hamnkapten Jan Sundström på torsdag och diskutera saken. Troligen sammankallar jag till ett extra nämndmöte.

Sägs upp?

Hon är inte heller främmande inför att säga upp arrendeavtalet med Ålands fiskarförbund. Avtalet kan sägas upp med sex månaders varsel från båda håll.

–Det här är ju att hyra ut något som man inte äger. Som att komma hem till sin hyreslägenhet och upptäcka att den har hyrts ut till någon annan. Dessutom står ju staden för egendomsförsäkringarna i hamnen. Hur går det om något händer, ska hamnnämnden betala och husbolagets boende gå fria?

Annan åsikt

Men nämndmedlemmen K-G Eriksson (fs) har inget emot idén med att få in pengar för att hyra ut båtplatser åt ett privat bolag.

–Om det ligger inom ramen för stadens intressen så är det ju bara bra om nån kommer med en ny idé. Det kostar mera om hamnförvaltningen sköter fiskehamnen.

Är det okej att koppla ihop husköp med tillgång till båtplats som det ju råder brist på?

–Det finns liknande arrangemang i småbåtshamnarna i Östernäs som fastighetsägarna har byggt.

”Först till kvarn”

Kan också till exempel Marstad, eller fler privata bolag, lägga ut pontonbryggor i stans hamnar?

–Troligen inte. Den som kommer först till kvarn får först mala. Jag har svårt att se det aktuella avtalet som något prejudicerande, man måste nog bedöma varje fall skilt för sig.

Inte heller han kände till intentionsavtalet, även om han tycker att det ingår i Ålands fiskarförbunds uppdrag att se till att det finns intäkter.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Förvånad. Ulla Andersson, ordförande i stadens hamnnämnd, frågar sig hur det kunde gå till när ett privat husbolag ingått ett intentionsavtal om tillgång till båtplatser på ett område som staden äger, det vill säga Korrviks fiskehamn. På bilden läser hon arrendeavtalet som stan ingick med föreningen Ålands fiskarförbund 2005.

Foto: JONAS EDSVIK

Fredrik Lundberg, Ålands fiskarförbund:

Inget avtal har ingåtts ännu

Fredrik Lundberg, verksamhetsledare vid föreningen Ålands fiskarförbund, tycker att kritiken mot det ingångna intentionsavtalet med Vincent Alandia Invest ab har fått för stora proportioner.

–Vi har försökt hitta nya utvägar för att förbättra ekonomin och hyr sedan tidigare ut utrymmen åt olika yrkesutövare i Korrviks fiskehamn, berättar han.

Enligt intentionsavtalet ska husbolaget bekosta en pontonbrygga som läggs ut från en av kajerna. Husbolaget ska disponera 80 procent av platserna och föreningen 20.

–Platserna finns alltså inte

ännu och kan därför inte bjudas ut åt andra stadsbor. Föreningen har inga pengar att köpa in en pontonbrygga för.

Kräver bygglov

Han påpekar att staden skulle ha kopplats in senast när bygglov skulle ha sökts för bryggan.

–Jag har pratat med hamnkapten Jan Sundström och som jag uppfattade det var han positiv. Enligt det arrendeavtal vi har med stan så får vi hyra ut också kajerna. Om stan har annan åsikt så kan ju avtalet brytas.

Pontonbryggan skulle enligt planerna bli aktuell nästa sommar.

–Men om jag förstått ton-

Fredrik Lundberg.

gångarna rätt så kommer det inte att bli någon. Jag tar kritiken som ett tecken på att stan vill bryta avtalet. Men jag hoppas naturligtvis att det skall gå att lösa i vidare diskussioner med hamnnämnden.

Jan Sundström återkommer från semester i dag.

ANNIKA ORRE

Trots dumans principbeslut:

Inga nya rutter för åländska rederier

Det är inte aktuellt i dagsläge för varken Viking Line eller Birka att börja med kryssningar till St Petersburg.

Den ryska duman har i dagarna fattat ett principbeslut som gör det möjligt med tredygnskryssningar utan visum.

–Men det är många andra faktorer som har betydelse då det gäller Ryssland, säger Viking Lines vice vd Boris Ekman.

Varken för Viking Line eller Birka Line ligger kryssningar till St Petersburg på agendan inom den närmaste framtiden.

–St Petersburg är besvärligt av många orsaker. Bland annat är hamnavgifterna enorma, säger Ekman.

Han påpekar också att det går snabbare, och möjligen också smidigare, att ta tåget till från Helsingfors till St Petersburg, en resa på ungefär tre timmar.

–Man kan ta tåget till Helsingfors och sedan båten på kryssning.

Avståndet till St Petersburg är olämpligt, menar Boris Ekman.

–Man får inte till någon vettig turlista eftersom det måste ske en viss rotation med båtarna.

Nästa stora investering för Viking Line handlar om att utöka tonnaget, inte satsningar på kryssningar till St Petersburg.

–De andra stora rederierna här omkring har redan försökt liknande resor, men bara förlorat mycket pengar. Det avskräcker.

Å andra sidan, säger Ekman, intresserar den ryska kundkretsen också.

–Där finns nu en medelklass som börjar få pengar och vill resa västerut. Även om det är intressant är det inget som är aktuellt för oss för närvarande.

Birkas vice vd Brage Jansson säger att Birka som bäst funderar på sommarens tidtabell.

–Vi kör redan längre kryssningar sommartid, nu senast Visby-Tallinn. Den marknaden har förstås ett visst intresse för oss.

I dag finns inget beslut om Birkakryssningar till St Petersburg, men Jansson utesluter inte ruten i framtiden.

–I nuläget finns ingen sådan turlista, men vi får se i framtiden.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Flicka kan ha blivit förföljd

■ I början av september anmälde en kvinna att hon blivit antastad vid Ålandsplan i Mariehamn under tidiga morgontimmarna. Samma helg anmälde en våldtäkt på en man vid Vikingterminalen i Mariehamn. En man antastade två minderåriga flickor på Torget. Detta bara under den senaste månaden.

I tisdags fick polisen in ännu en anmälan om ett brott med sexuella förtecken. En flicka under 15 år uppger att hon förföljts av en man flera gånger när hon rastat sin hund i centrum av Mariehamn. Flickan är ännu inte hörd i ärendet och polisen vill inte uttala sig i det här skedet. (ns)

Svärtesgränd. Arbetet med att färdigställa tomterna i det nya bostadsområdet vid Västra Ytter-näsvägen pågår för fullt.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

SKOTTDRAMAT I KAUAJOKI

”Man har rätt att vara ledsen”

Satsa på att prata med unga killar. Det säger Markus Siven som går på Yrkesskolan.

–Det kan vara jävligt tungt att vara ung kille i dag.

Han, Emil Grönvall och Joanna Gustafsson diskuterar massakern i Kauhajoki dagen efter.

Markus Siven, Emil Grönvall och Joanna Gustafsson är alla 17 år och går i Yrkesskolan. De har just haft en tyst minut för offren efter massakern i Kauhajoki då Nyan träffar dem.

Joanna: Det känns så tragiskt att det kan hända mer än två gånger på mindre än ett år. Min pappa ringde åt mig då jag slutat skolan, det var så jag fick veta det.

Markus: Att det hände just i en yrkesskola gör att det känns som om man kanske borde vara mer orolig. Jag kan inte säga att jag inte tror att det kan hända här.

Hur tycker ni att man borde arbeta förebyggande så att det inte skall hända igen?

Joanna: Det är bra om vuxna lägger märke till och pratar med dem som verkar vara våldsamma. De skall ingripa direkt, inte tro att det är något som hör till åldern.

Emil: Jag tycker att det behövs fler undersökningar om hur ungdomar mår.

Markus: Jag tror att killar har svårare att prata om saker än tjejer. Därför borde man satsa på att prata med killarna. Det är jävligt tufft att vara kille i dagen samhälle, man har så många krav. Man skall vara cool och tuff och ha flest kompisar.

Joanna: Jag tror att mycket

av våldet kommer från våldssamma spel som många spelar i princip dygnet runt. Då ser man inte verkligheten utan bara spelet. Då man skjuter förstår man inte konsekvenserna.

Vad tror ni att det beror på att tjejer som mår dåligt skadar sig själv med anorexi eller genom att skära sig, medan killar som mår dåligt skadar andra?

Markus: Det är som om tjejer enklare skyller på sig själv om något går fel. Killar vill inte erkänna att det är deras eget fel och skyller hellre på andra. Killar vill inte ta tag i sina problem.

Emil: I högstadiet får man så många intryck av samhället, det är då man mest av allt formas i hur man kommer att bli. Det är lätt att testa fel saker och hamna kompisgäng som inte är bra för en.

Markus: Redan från det att barn är små skiljer det mycket i hur killar och tjejer uppfostas. Det är till exempel mer okej att killar leker med hårdare tag och mer våld.

Det gick mer eller mindre att följa med händelsen i realtid via nyhetsrapporteringen på internet. Vad har media för ansvar?

Markus: Jag tycker det är fel av tidningen Åland att ha rubriken ”Det kan hända här”. Om någon funderar i banorna av att ta livet av sina klasskamrater kanske de blir inspirerade av en sådan rubrik.

Joanna: Tidningen vill ju dra till sig uppmärksamhet, men man skulle ju ha läst texten ändå på grund av ämnet.

Markus: Man måste kunna

Efterlyser saklighet. Emil Grönvall, Markus Siven och Joanna Gustafsson tycker att media skall förmedla, inte förvärpa i sin förmedling av tragiska nyheter. Foto: STEFAN ÖHBERG

ge en korrekt bild av vad som hänt utan att överdriva. Media måste ju tänka på konsekvenserna av vad de skriver.

Emil: Det känns som om rubriken är tagen ur huvudet av någon reporter, inte från verkligheten. Man behöver inte göra saken värre än den är, det är redan elva personer som dött, det är en tung

nyhet i sig, utan överdrifter.

Markus: Unga personer misstolkar lätt och blir inspirerade istället för avskräckta.

Emil: Tidningarna skall förmedla, inte förvärpa.

Är ni ledsna i dag över det som hände?

Joanna: Det är väldigt ledsamt.

Emil: Det är så svårt att

smälta hela händelsen. Vi har just börjat skolan och det är hela tiden mycket nytt, och så händer det här.

Joanna: Först trodde jag inte det var sant, precis som då massakern i Jokela inträffade. Då trodde jag inte heller först att det var sant.

Vad skall man göra för att bearbeta händelsen?

Emil: Man skall diskutera

mycket, med sina föräldrar och kompisar, och inte hålla inne med frågor eller oro.

Markus: Man har rätt att vara ledsen trots att man inte kände någon av dem som dog.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Skolor bör göra riskbedömning

15-åringar kan få vapen-tillstånd

–EU vill att varje skola gör en riskbedömning och en handlingsplan för att bättre kunna hantera hot och våld.

Med anledning av tragedin i Kauhajoki vill arbetarskyddsingenjör Henning Karlsson nu att de skolor som har elever som får ha vapen snarast följer EU:s direktiv.

–Före Tusby hade vi sagt att en skolmassaker är omöjlig i Finland. Nu, efter Kauhajoki, kan vi inte längre säga att en massaker är omöjlig ens här på Åland. En liknande händelse här är inte längre oförutsägbare, säger Henning Karlsson.

EU och statliga myndigheter i både Finland och Sverige har uppmanat samtliga arbetsplatser att göra en riskbedömning av sannolikheten för att utsättas för våld och en handlings-

Viktigt vara förberedd. Varje arbetsplats bör utvärdera alla förutsägbara faror och också göra upp en plan hur hot och våld kan hanteras, säger arbetarskyddsingenjör Henning Karlsson.

plan för hur de skall hantera en eventuell sådan situation. Att arbetsplatser inom utbildningssektorn gör det anses extra viktigt eftersom våldet just här har ökat markant.

Konkreta checklistor

I ett faktablad från Europeiska arbetsmiljöbyrå, ”Förebyggande av våld mot personal inom utbildningssektorn”, presenteras konkreta checklistor på vad man bör tänka på dels

i förebyggande syfte och dels för att minimera skadorna efter våldshändelser.

Det handlar om allt från larmanordningar till att förbättra insyn och utomhusbelysning och från övervakning av besökare till utbildning i hur man känner igen tidiga tecken på våldsbegäret.

–Det är helt enkelt fråga om en kvalitetssäkring, konstaterar Henning Karlsson.

På Åland har det gått ut en

uppmaning till skolorna att ta upp frågan.

–Alla skolor bör göra det men med tanke på att en 15-åring, med målsmans tillstånd, kan få vapentillstånd är det speciellt viktigt att skolor med elever i den åldersgruppen gör det, säger Karlsson.

Han anser dessutom att varje skolledning borde få veta vem av eleverna som har vapen och varför för att kunna koppla ihop det med udda beteende och att man borde se över de register- och integritetsbestämmelser som begränsar.

Farlig arbetsplats

Övriga arbetsplatser som kan räknas till de farliga är bland annat statens ämbetshus där bland annat tingsrätten, skatteverket och landskapsfogden finns.

Nya Åland, då? Jobbar vi på en farlig arbetsplats?

–Visst gör ni det, journalister utsätts ju ofta för hot, säger Henning Karlsson och betonar än en gång att det åligger varje arbetsplats att göra en riskbedömning.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Tysta. Eleverna reste sig upp och stod stilla vid sina bänkar så länge den tysta minuten pågick. Foto: STEFAN ÖHBERG

Tyst minut på Yrkes

Klockan 10.15 i dag höll Yrkesskolan en tyst minut för skolmassakern i Kauhajoki. All verksamhet på skolan stannade och eleverna ställde sig upp vid sina bänkar eller i verkstäderna.

För rektor Lars Selander var det självklart att skolan skulle delta i den nationella manifestationen med en tyst minut.

–Det är en nationell sorgdag och kanske kommer händelsen lite närmare eftersom

det var i en yrkesskola det hände, säger han.

Han funderar inte på huruvida något liknande skulle kunna hända på Åland.

–Jag tänker över huvudet taget inte i de banorna. Jag hoppas verkligen att vi aldrig behöver uppleva något sådant här, men man vet ju aldrig. I ett öppet samhälle går det aldrig att helt skydda sig.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

SIGVARD

Vi firar 1-15 år

Ida Sundström i Mariehamn fyller 10 år i dag den 25 september. Hon får grattiskrammar från mamma, pappa, och Jonathan.

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

Steinerpedagogikens Vänner

Steinerpedagogikens Vänner på Åland arbetar för barnens rätt att vara barn. Efter **Britt-Loise Thegländers** föreläsning på Ålands Lyceum den 4 september vill föreningen fortsätta på temat. Ulla Laxen, populär föreläsare, forskolepedagog och författare, kommer till Åland och föreläser lördagen den 27.9 kl. 13.00 i Stadsbiblioteket. Temat är "Genom härmning skapas leken och livet". Föreningen fortsätter under hösten och våren med en studieserie som tar upp konsten att hitta sitt eget livsrum. Detta knyter an till **Veronika van Duins** bok "Homemaking, creating a home for Body, Soul and Spirit". Föreningen inbjuder alla sina medlemmar, gamla som nya, nuvarande som föredetningar, samt andra intresserade att delta. Mera information om serien på lördag i samband med **Ulla Laxens** föreläsning.

■ **Fredrik Hitonen** från Jomala har avlagt filosofie kandidatexamen med mediedesign som huvudämne vid Luleå tekniska universitet.

Döda

MEERI GRÖNROOS

Den 17 september avled **Meeri Marjatta Grönroos**, född **Packalén**, i Mariehamn. Hon var född den 3 december 1924 i St Marie utanför Åbo och var maka till pensionerade vaktmästaren **Gunnar Grönroos**.

I unga år arbetade Meeri Grönroos i en stor tygfabrik utanför Åbo. Den tiden ägnade hon sin fritid åt amatörteater som hon var mycket intresserad av. En midsommarafton träffade hon ålänningen som skulle bli hennes make. De gifte sig i Åbo 1948 och följande år flyttade de till Mariehamn.

Hon lärde sig sy under handledning och samtidigt lärde hon sig svenska. 1951 började hon arbeta som städerska i Övernäs skola. Där tjänstgjorde hon i många år tills hon flyttade över till Ålands yrkesskola. Fram till pensioneringen städade Meeri Grönroos i Yrkesskolan.

Hennes stora fritidsintresse var körsång. Hon sjöng med i Mariehamns sångkör under lång tid och tilldelades flera intressepriser.

Hon gick i vävkurs och tyckte mycket om att väva.

Som pensionär trivs hon med att pyssla hemmavid, mata fåglarna på gården och ta hand om katten som blev lämnad och bestämde sig för att hon skulle bli dess matte. Hon var en stor djurvän och var känd som en glad och generös människa som gärna ställde upp för sina medmänniskor.

Sörjande är maken **Gunnar Grönroos**, dottern **Gun**, med make **Patrik** och dotter **Pernilla**, samt övrig släkt och vänner.

Fred och miljö i fokus för Punkt

Ungdomsgruppen Punkt återuppstår. I eftermiddag hålls det första mötet och alla freds- och miljövänner är inbjudna.

– **Man får ut mycket av att hjälpa varandra, säger Linda Johansson.**

Det är några år sedan ungdomsgruppen Punkt var verksam, men nu startas den upp igen. Tillsammans med Ålands fredsinstitut och Agenda 21 hålls i eftermiddag klockan 16.00 ett första möte på Norragatan i Agenda 21:s kontor. Rubriken för mötet är "Vill du rädda världen lite?"

– Tanken är att jag och **Gustav (Blomberg)** ska fungera som ledare. Inte sådana som leder – utan som informerar och inspirerar. Vi ska inte bestämma, utan det är upp till deltagarna själva vad vi gör, säger Linda Johansson.

Hon var själv medlem i Punkt när det begav sig. I somras arbetade hon vid Emmaus och blev kontaktad av **Maria Stenroos-Fagerström** från Agenda 21. Gustav Blomberg är högscolepraktikant vid fredsinstitutet och med på den vägen.

Punkt arbetar med freds- och miljöfrågor. I vilken form visar sig med tiden.

– Det kan handla om allt från insamlingar och utbildning till konserter, kampanjer och filmkvällar. Det är frågor som är både stort och brett och inte bara handlar

om i fred i världen utan att alla har en bra tillvaro man trivs i.

Får utlopp

Globalt eller lokalt, det är alltså upp till medlemmarna själva. Åldersgränsen är satt vid 15 år, men även yngre engagerade är välkomna.

– Det beror helt enkelt på vad vi tycker är viktigt. Om någon läser något man tycker är orättvist är det här ett bra sätt att få utlopp. Man får ut mycket av att hjälpa varandra, säger Linda Johansson.

Några konkreta idéer till eftermiddagens möte är inte nödvändigt att ta med sig.

– Bara man har intresset är man välkommen att komma med och lyssna. Vi får se hur fortsättningen ser ut sedan, ingen binder upp sig till något genom att komma på mötet.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Inspirerar.

Linda Johansson är en av inspiratörerna när Punkt återuppstår.

Foto: ANDREAS DIENERT

Kom ihåg

■ ■ **Ahveniset:** Suomenkielinen lastenkerho alkaa 27.9 kello 12-14 St. Mårtensgådenilla. Kaikki 3-6 –vuotiaat mukaan! Teemoina ovat numerot ja kellonajat askartelun, leikkien, pelien ja mukavan yhdessäolon parissa. Ohjaajina Maria Kaunismaa ja Terttu Santamala. Ilmoittautumiset Tertulle, puh. 0400 337 316. Kerho on ilmainen yhdistyksen jäsenille, muille 5e /kerta. Syksyn seuraavat kerrat ovat 25.10. kello 14-16 ja 29.11. kello 12-14. Tervetuloa!

Den finskspråkiga barnklubben samlas igen lördag 27.9 kl 12-14 på St. Mårtensgården. Alla 3-6 –åringar med! Som teman har man numror och klockslag med lek, pyssel, spel och trevligt samvaro. Ledarna är Maria Kaunismaa och Terttu Santamala. Anmälningar till Terttu, tel. 0400 324 053. Klubben är gratis för medlemmar, annars 5e/gång. Höstens följande möten äger rum 25.10 kl. 14-16 och 29.11 kl. 12-14. Välkomna!

■ ■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte torsdag 25.9 kl 17.30 på Hotell- och Restaurangskolan. Program; Filmvisning om besöket till Kobbä Klintar 2007.

■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Reseräff för alla Azorernavandrare tisdag 30.9 kl 18.00 i Ålands Museum, filmsalen. Ta era foton med!

■ ■ **Power Club & Teen SMART:** Kickoff för föreningens medlemmar 26.9 kl 17.30. Gratis aktivitet för årets nya medlemmar. Se hemsidan för mer info!

■ ■ **Steinerpedagogikens vän-**

ner på Åland: Föreläsning lördag 28.9 kl 13.00 i Stadsbiblioteket. Ulla Laxen, forskolepedagog och författare, talar om: "Genom härmning skapas leken och livet". Alla välkomna, både pedagoger, föräldrar, far- och morföräldrar!

■ ■ **Veteranbilsägare:** Söndag 28.9, Veteranrally med korvgrillning i slutet av rundan. Start kl 14.00 vid bilmacken. Mer info ring 040 514 3786.

■ ■ **Vårt Hjärta/Tittutverksamheten:** Föräldra-barn-gruppen för barn 0-3 år med något funktionshinder träffas igen måndag 29.9, kl 11-13, i S:t Mårtensgården i Mariehamn och därefter fortsättningsvis jämna veckor, måndagar. Välkommen även utan föranmälning!

■ ■ **Vårt Hjärta:** Välkommen på medlemsmöte tisdag 30.9 i Strandnäs högstadieskola kl 18.30 med föreläsning och diskussion om hur vi ska hitta en balans i tillvaron där bl a också egen tid ingår. När, hur och varför kan vi behöva vägledning för att nå dit? Föreläsare, sjuksköterska Anki Jansson, vid ÅHS livsstilsmot-tagning. Även andra intresserade är välkomna.

■ ■ **Vårt Hjärta/vattengymnas-tiken:** Tisdagens båda grupper i Gullåsen som vanligt 30.9 och även torsdagsgruppen i Mariebad fortsätter som planerat, först med vikarie för Mia.

■ ■ **Zhineng qigong:** Grundkurs i Zhineng qigong 27-28.9. För anmälan och information ring Sonja 17 889 eller Bitta 0457 342 1927.

Ställer ut. Tiina Barck och dottern Catja ställer ut på Medimar i Mariehamn.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

OBS! Det händer

TORSDAG 25.9

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.**

Mamma Mia.

■ ■ **Bio Savoy kl 20.30.** The Dark Knight. F-13/11.

BINGO

■ ■ **Paf Casino kl 19.00.** IFK bingo.

FOLKDRÄKTS-PRESENTATION

■ ■ **Ålands museum kl 18.00.**

I samband med utställningen om de åländska folkdräkterna presenteras Finström och Sund.

FÖRFATTARBESÖK

■ ■ **Indigo kl 19.30.** Deckarförfattare Leena Lehtolainen. Litteraturvärd: Camilla Gunell.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar-dj.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.**

Jonas "Plonke" Eriksson.

■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**

Made in Thailand.

UTSTÄLLNING

■ ■ **Medimar kl 18.00-**

20.30. Extra öppet för att se utställningen "Du och Jag" målningar av Catja och Tiina Barck.

ÖPPET HUS

■ ■ **Skilnadsgatan 21 kl 19.00-20.00.** Fri från Narkotika har öppet för allmänheten.

FREDAG 26.9

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Totte.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.**

Jonas "Plonke" Eriksson.

■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**

Made in Thailand.

GUDSTJÄNSTER

MARIEHAMNS FÖRSAMLING

"Tro och otro"

To 25.9 kl 12 Torsdags-lunch i Margaretagården.

Lö 27.9 kl 10 Katolsk mässa i Margaretagården.

Kl 18 Konsert i Margaretagården, Pargas Damkör, Vivakören.

Kl 19 Konsert i S:t Görans, Nordsjö Sångkör, dir. John Emanuelsson

Sö 28.9 kl 11 Högmässa i S:t Görans, Karlsson, Karlström, Laine, Nordsjö sångkör dir, John Emanuelsson.

Kl 14 Finsk gudstjänst i S:t Mårtens, Karlström, Deåki, kyrkkaffe.

On 1.10 kl 8.30 Morgonmässa i S:t Görans, Karlström, Laine.

Kyrktaxi mot beställning tfn: 19 500

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

Byggnadsförbundet

Byggnadsförbundet i Finland hade sina årliga byggdagar på Åland i år. Den 20 och 21 Sept. samlades 20-tal fastlänningar från Vasa, Pargas, Åbo och Helsingfors samt ett 15-tal ålänningar i Godby hotell. Lördagen började med allmän info, hälsningstal etc. Därefter gjordes en busstur med besök på Limnäs gård med anslutning till skördfesten. På vägen in till stan presenterades Finströms och Jomala kyrka, vattenverket samt ett antal offentliga byggnader i staden. Därefter följde guideade turer på sjöfartsmuseet, Pommern samt miniatyrstaden Mariehamn. Kvällen avslutades med supé på Godby hotell. Före hemfärden fick deltagarna pensionsinfo av **Timo Laine** ifrån Tela. Enligt lovorden uppskattade fastlänningarna besöket. Som värd stod byggnadsavdelningen 205 Åland.

Vilka jobbade på gurkfabriken?

Vem är vem?

Nygammal serie drar i gång igen

På Nya Ålands familjesida återkommer nu serien "Vem är vem". Nu med en omgång roliga 60-tals bilder ur Folke Rosténs samling.

Nya Ålands läsare har tidigare i flera omgångar varit Ålands museibyrå behjälplig med att identifiera personer på gamla fotografier.

Nu visar vi en omgång betydligt färskare bilder, men likväl med personer som inte har känts igen, varken av fotografen eller museibyråns personal.

Det är där våra läsare kommer till nytta. Inga priser delar vi dock ut – men äran är nog så stor för den som ställer upp med rätta uppgifter. Här handlar det om att göra nytta för kommande generationer.

Ge besked

Den som kan berätta något om dessa bilder ska ta kontakt med etnolog **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum. Även om du inte kan namnge samtliga personer kan namnet på någon av dem vara just det som saknas.

Hon nås på telefon 25428 eller 0405565984 eller med e-post: chatarina.lonnroth-sundman@regeringen.ax

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

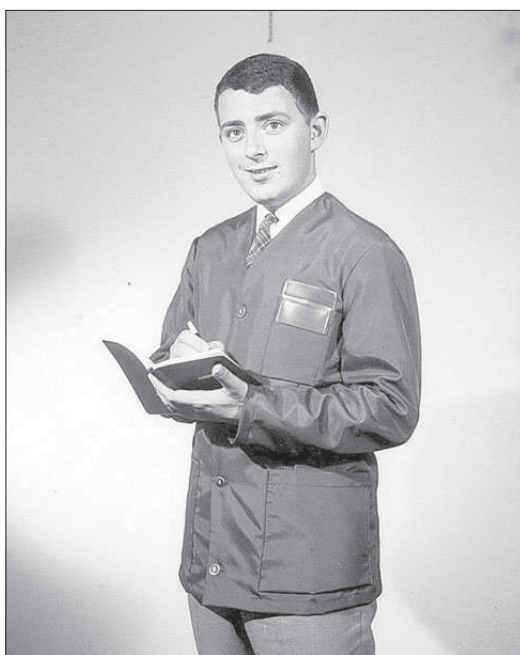
Vilka är detta? Känner någon läsare igen personerna på Folke Rosténs gamla bild från gurkinläggningen i Finström Västtrask? Kontakta i så fall museibyrån. Foto: ÅLANDS MUSEUM

I gurklagret. Fyra arbetsskarlar från det glada 1960-talet. Vilka är de? Foto: ÅLANDS MUSEUM

Mannekängar. Detta är reklam för Rocky ab i Godby som sydde arbetskläder. Fabriken låg i före detta Godby sjukhus, numera Godby hotell. Dressen är helt modernt i dag, igen. Vem är mannekängen? Foto: ÅLANDS MUSEUM

Snygging från förr. Arbetskläderna från Godby håller ännu i dag. Vem var den modige mannen? Foto: ÅLANDS MUSEUM

Folke Rostén har sålt 20.000 bilder till museet:

"Svart-vitt är alltid snyggast"

Pensionerade fotografen **Folke Rostén**, 76 år, har sålt sin fotosamling till Ålands museum. Det är en del av dessa bilder Nya Ålands läsare får hjälpa till med att identifiera personerna på.

– Svart-vitt är och förblir snyggast, säger han bestämt.

En samling bestående av runt 20.000 bilder, på drygt 2.000 olika motiv, har Folke Rostén, eller närmare bestämt hand företaget Foto Alandia sålt till Ålands museum.

– Det var tänkt som en liten pension för mig, men det blir inte så mycket över, berättar han.

Stockholmsstidning

Det var Folkes föräldrar, **Elin** och **Väinö Rostén** som 1926 startade Alandia i Apotekshuset i Mariehamn.

På 1950-talet började Folke fotografera.

– På 1960-talet samarbetade jag med reportern **Gun-**

nar Lindqvist, pappa till radioreportern **Rolf Lindqvist**, och vi gjorde reportage från Åland till Stockholmstidningen. Många bilder i samlingen har varit publicerade i den tidningen.

En och annan bild sålde Folke också till tidningen Åland, där **Calle Södergårdh** var ordinarie fotograf.

– Studentgrupper var min avdelning. Dem tog jag.

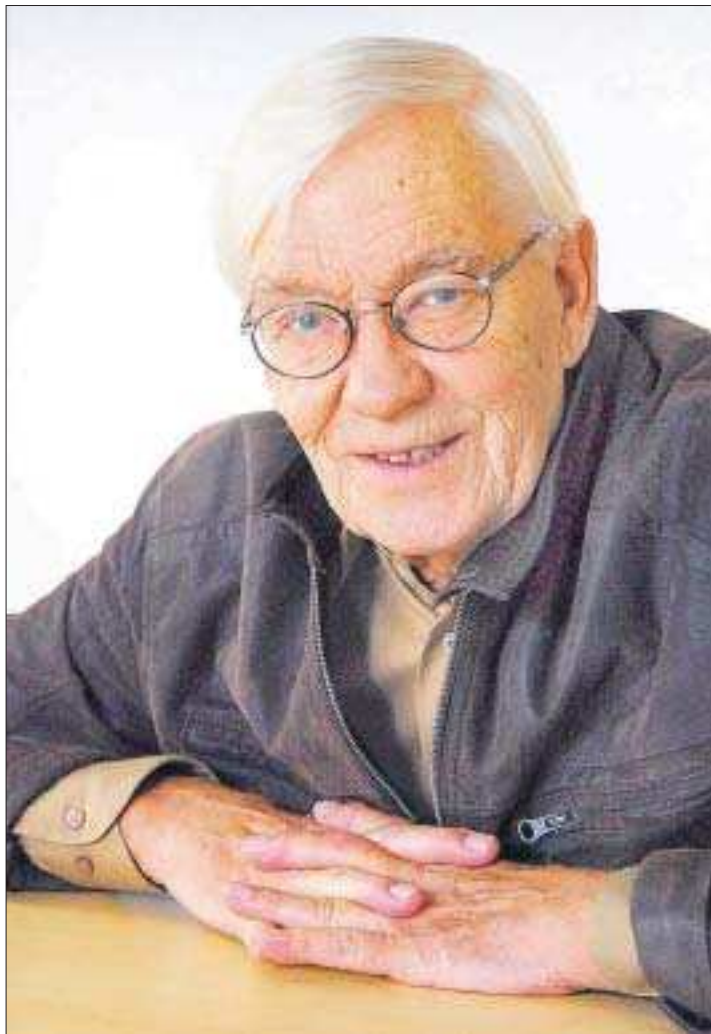
Det är reda filmer och hela rättigheter till material som nu säljs.

I dag ägs foto Alandia av Folkes dotter **Anki Rostén**, som ju är tredje generationens fotograf på raken, och **Grant Almén**.

Folke erkänner att den sålda delen inte utgör firmans hela fotokatt.

– Det finns mycket bilder kvar. Hu ja! Det räcker för Nyan i flera år framåt!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Fotoveteran. Många bilder har sålts till Ålands museum, men det finns mycket kvar i arkivet, säger Folke Rostén.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Idrottsakuten Åland Ab har registrerats som nytt företag i Mariehamn av **Åse Catrine Raske** och **Erkki Jukka Jalmari Venäläinen**. Företagets verksamhetsområde är läkartjänster och fysioterapitjänster inom ortopedi och idrottsmedicin, friskvård och träning för idrottare och motionärer samt utbildning inom ortopedi, idrottsmedicin och friskvård. Försäljning av träningsutrustning för hemmabruk kan också förekomma. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

Annonsera i den tidning du själv läser.

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

Åland 1808

Faksimilutgåvan av **K.A. Bomanssons**

Skildring af Folkrorelsen på Åland 1808

innehåller ett beklagligt tryckfel beträffande sidorna 32-33 och 36-37.

Felaktiga exemplar bytes i Ålands museums reception.

Ålands kulturstiftelse r.s

Filmklubben Chaplin
ÅRSMÖTE
torsdag 2 oktober kl 18.00 i Bio Savoy, foajén
Kl 19.30 visning av filmen
4 månader 3 veckor & 2 dagar
Rumänsk femstjärning film

FastighetsKonsult RFM

TORGGATAN 3. TEL 29 066

– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Attraktiv centrumfastighet (s.k. Alko-fastigheten) vid Strandgatan 20 i Mariehamn

Tomten är 1.689 m² stor med mycket centralt läge vid Strandgatan 20 i Mariehamn. Enligt gällande stadsplan uppgår byggnadsrätten till 2.111 m². Tomten är bebyggd med en affärs-, lager- och bostadsbyggnad vilken är uppförd i ett plan. Affärslokalen är ca 366 m² stor inklusive kontor och lagerdelen är ca 240 m² stor. Byggnaden har nyligen renoverats varvid yttertak förnyats och även affärslokalens publika fönster, entrépartier och golvbeläggningarna förnyats. Bostadslokalen är i behov av grundrenovering. Affärslokalen och bostadslokalen är uthyrda med lagstadgad uppsägningstid. Fastigheten har ett mycket centralt läge med utomordentligt goda exploateringsförsättningsförsäljningar. Försäljning sker i form av överlåtelse av aktiestocken i Fastighets Ab Strandgatan 20.

Närmare upplysningar och försäljningsprospekt med bokslut erhålles från Roger Karlsson som även bör kontaktas för överenskommelse om föreläsnings.

På aktiestocken i Fastighets Ab Strandgatan 20 motes slutna skriftliga anbud vilka senast **måndagen den 20 oktober 2008** skall inlämnas till Ålands fastighetskonsult Ab, Torngatan 3, 22100 Mariehamn. Anbudet skall märkas "Strandgatan 20". Säljaren förbehåller sig fritt rätten att besluta om att anta eller förkasta inlämnade anbud samt även rätten att besluta om att förrätta auktion mellan anbudsgivare.

Intresserad av våra övriga objekt? Besök oss på www.fk.ax
Torsdagsöppet till kl. 18.00

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Den svenska kulturrådsplan har djupa rötter. Fast det har tydligen också kärleken till kulturen.

ULRIKA KÄRNBORG I DN

Ställer ut. Celie Scott ställer ut bilder på temat utseende i Nischen i Entrégalleriet i Ålands museum.

Utseende och känsla i fokus

Celie Scott första utställare i nya "Nischen"

"Jag har alltid varit på jakt efter något, sökt och undersökt nya saker". Så skriver Celie Scott själv i en presentation av den utställning hon nu visar i den nya "Nischen" i Entrégalleriet i Ålands museum.

Celie Scott visade på våren ett bildspel där hon själv stod i fokus. Bildspelet var ett eget projekt i anslutning till den utställning med arbeten av åländska ungdomar som museet då visade. Bildspelet hade hon gjort på uppdrag av museet och redan då aviserades en utvidgad utställning av henne i Entrégalleriet.

Nu finns den där. Temat ansluter till bildspelets. Celie har under flera år experimenterat med sitt eget utseende, med smink, frisyrier och piercingar och det är det hon också berättar om i sina bilder.

Född på Åland

Celie Scott, som i dag är 17 år gammal, är född på Åland men säger att hon flyttat mycket mellan Åland och Sverige. I dag bor hon i Stockholm men säger att hon planerar att flytta till Norrtälje där hon i höst börjar på Rodengymnasiet. Hon läser nu media och kommunikation men skall nästa läsår specialisera sig på foto. Och hon har också drömmar om framtiden efter gymnasiet.

– Jag kan tänka mig något universitet i Paris, säger hon med ett litet skratt.

Frisyrier, hårfärg, piercingar är de medel som Celie Scott använder för att förändra bilden av sig själv.

Senare berättar hon för Nyan att det där med Paris bland annat hänger samman med att hennes pappa bor där.

Men hur började det hela?

Reklamkamera

Celie berättar att hon var i tioårsåldern när hon började intressera sig för foto.

– Jag hade en reklamkamera som såg ut som en Coca Cola-burk och jag tog bilder på hästar som betade och liknande. Jag gillade klickljudet när man fotar och började också intressera mig för bildvinklar, ljus och sådant.

Att fotografera med film och framkalla bilder var dock dyrt och begränsande

och det var först när hon fick en digitalkamera som hon började fota på allvar.

Färgade håret

– Det hände ungefär samtidigt som jag började intressera mig för mitt utseende, när jag färgade håret för första gången. Jag kunde nu ta hundratals bilder av samma motiv, upptäckte också vad man kunde göra i bildbehandlingen och började experimentera.

Men det är inte bara utseende som yta det handlar om i Celies bilder. Hela tiden finns olika känslolägen med och här bjuder de sexton bilderna i utställningen i museet på många olika uttryck. Alla bilder utom två har Celie tagit själv med självutlösare.

– Men nu har jag också börjat intressera mig lite för att fota andra människor. Det kan vara barn som leker eller människor jag möter på gatan. Landskap är jag inte så intresserad av, berättar hon.

Bilddagbok

På internet för hon också en bilddagbok där hon kan visa vad hon gjort och också inbjuda till kommentarer, både positiva och negativa.

Utställningen, som öppnades med en lunchguidning i går, pågår till den 12 oktober.

Utställningen är den första i Nischen i Entrégalleriet och enligt **Annika Dahlblom** som är chef för utställnings-

Känslor. i bilderna speglar Celie Scott olika känslolägen.

enheten vid museet är ambitionen att just i Nischen, en eller ett par gånger per år, ge plats för unga oetablerade konstutövare som ännu inte är så kända men som har förutsättningar att bli det. Museet ställer också upp med ett mindre ekonomiskt stöd, några hundra euro, för

att göra det möjligt att arbeta fram utställningarna.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Nordsjö Sångkör kommer till Åland

och ger konsert i S:t Görans kyrka i Mariehamn lördagen den 27 september kl. 19. Kören firar 60-årsjubileum och ställer till med konserter i bland annat Mariehamn och Helsingfors. Körens dirigent är sedan år 2007 violinisten **John Emanuelsson**, som också har studerat vid Sibelius-Akademins solistiska avdelning.

Kören sjunger nya och gamla verk ur den Finlandssvenska sångskatten och vi får även höra John Emanuelsson framföra **Pietro Locatellis** Kapris nr 7 D-dur "Labyrinth" för soloviolin samt tillsammans med **Stephan Kemetter**, altviolin Händel/Halvorsens nordisk-romantiska "Pas-sacaglia". Konsertens längd ca 55 min och inträdet fritt. Programblad kan man dock köpa. □

Le Monde Diplomatique

börjar utkomma på svenska på Ordfronts förlag. Tidningen som är en av världens ledande politiska tidskrifter utkommer förutom i Frankrike i 29 andra länder. På svenska utkommer den nu som pocketbok med fyra nummer per år. Ordfront ger ut de bästa artiklarna från den månatliga franska modertidningen samt utvalda artiklar från andra upplagor.

Utgivningen på svenska är ett samarbete mellan Ordfront, det finska förlaget Into och Le Monde Diplomatique. □

Tvåhundraårsminnet av Finska kriget och

rikssprängningen 1809 uppmärksammas i en stor utställning i Nationalmuseum i Helsingfors. Utställningen öppnas den 9 oktober och pågår till den 19 april nästa år.

I utställningen ingår mer än 500 föremål, av vilka en del aldrig tidigare förevisats, bland annat ur svenska kungens privata samling, Eremitaget och Tsarskoje Selo i Ryssland samt ur flera privatpersoners samlingar.

Utställningen fokuserar inte enbart på krigshändelserna. Krigets bakgrund och följder intar en central ställning: Finland som en del av det svenska riket, Napoleons maktsträvanden, som ledde till det sista kriget som utkämpades mellan Sverige och Ryssland, de förändringar som separationen medförde såväl i Finland som i Sverige.

Utställningen lyfter också fram minnet av kriget och de deltagande krigsveteranernas öden.

Som utställningens beskyddare verkar republiken Finlands president **Tarja Halonen** och Hans Majestät Konungen av Sverige **Carl XVI Gustaf**.

Utställningen produceras av Museiverket/Finlands nationalmuseum och Livrustkammaren i Stockholm. □

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN

VARM
CHOKLAD **3⁵⁰**_{ST}
MED GRÄDDE OCH
HEMLAGAD CHOKLADBOLL

Café

KANTARELLEN

Supererbjudandena gäller torsdag 25 september – söndag 28 september

Supererbjudande!
STEKMALET KÖTT NÖT
400 g, ATRIA

3⁴⁹_{ST} EP 8,73/kg

MOROTS-
BAKELSE
2-PACK
160 g, ÅLANDSBAGARN
EP 13,44/kg

2¹⁵_{FRP}

TORTILLA 8 ST
360 g, PIRKKA
EP 4,97/kg

1⁷⁹_{ST}

MAJSCHIPS
200 g, PIRKKA
EP 5,95/kg

1¹⁹_{ST}

JORDGUBBS-
SYLT
250 g, MÖVENPICK
EP 6,00/kg

1⁵⁰_{ST}

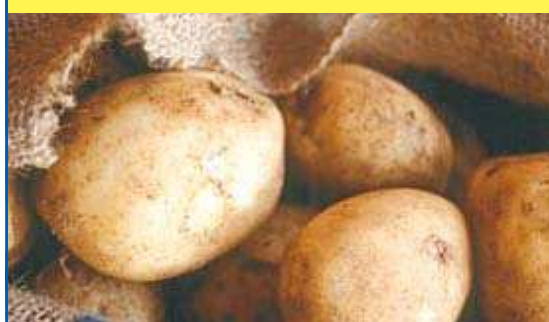
Supererbjudande!
KAFFE
500 g, JUBILEUMS MOCCA

2⁹⁹_{PKT} EP 5,98/kg

Supererbjudande!
KVISTTOMATER
HOLLAND

1⁴⁹_{KG}

Supererbjudande!
POTATIS
2 kg, inhemsk, PIRKKA

2⁰⁰_{2 PÅS}

HAVTORNSS-
DRYCK
0,75 lit, KIVIKS
EP 2,50/kg

1⁹⁵_{ST}

 -förmån

KYCKLINGFILÉ-
STRIMLOR
300 g, marinerade,
KARINIEMEN
Utan Plussa-kort 2,89/ask

1⁹⁹_{ASK}

KRUKKASSE
3 st/kasse, 1 kl
JYVÄSKYLÄ
Utan Plussa-kort 3,50/kasse

2⁹⁹_{KASSE}

COCA-COLA
6 brk, även light och Zero
Utan Plussa-kort 4,99/6-pack

4⁴⁹_{6-PACK}

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

SUPERMARKET

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen tel. 32 840
Månd-fred 9-21, lörd 9-18, sönd 10-18

PLUSSA
för dina inköp

Pengar för valfri barnomsorg

Kvinnofälla, större intresse för mannen att stanna hemma om man får mer pengar, flykt från arbetsmarknaden och föräldrar-nas valfrihet.

Argumenten för och emot en barnomsorgspeng var många i lagtinget.

Känslorna svallade och de ideologiska diskussionerna kom upp gång på gång när lagtinget diskuterade Frisinnad samverkans hemställningsmotion om barnomsorgspeng.

I motionen läggs ett förslag fram om en summa som betalas till föräldrar så att de kan välja om det stannar hemma med sitt barn eller hittar en lösning för barnomsorgen som inte är kommunal. Hur stor summa som föreslogs var lite oklart, det nämndes 600-1.000 euro, 690 euro och 540 euro per barn.

Summan betalas alltså per barn i åldern 9 månader upp till 6 år. Man vill att den ska vara pensionsgrundande och ser den som sporrande för nyföretagande sade **Johan Ehn** (fs) i sitt inledningsanförande.

Stöd av (c) och (ob)

Centern och de obundna stödde hemställningsmotionen, medan liberalerna och socialdemokraterna talade om kvinnofälla och arbetskraftsflykt.

De som stödde hemställningsmotionen kallade dem som inte stödde den konservativa och tvärtom.

Alla berömde den kommunala omsorgen och undertecknar-na till hemställningsmotionen sade att barnomsorgspengen skulle bli ett alternativ till den kommunala omsorgen.

–Vi vill ge ett bättre alternativ. Att stanna hemma eller köpa tjänster, sade Johan Ehn.

Kvinnofälla

Ulla- Britt Dahl (lib) var den första som nämnde ordet kvinnofälla.

–Ni skriver att det inte ska på-

Vill ge valfrihet. En barnomsorgspeng skulle enligt Johan Ehn(fs) ge större valfrihet för föräldrarna att ordna omsorgen för sina barn. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Ingen kvinnofälla.

Gun-Marie Lindholm (ob) anser att det är nedvärderande att tala om kvinnofälla om någon vill vara hemma med sina barn.

verka jämställdheten, men det tror jag att det gör. Det känns som en kvinnofälla.

Det blev inte heller klart för vem barnomsorgspengen var ämnad. För alla som vill ha valfrihet sade de som stödde. Endast för rika människor, sade bland annat **Carina Aaltonen** (s).

Sirpa Eriksson (lib) tog upp frågan om vad barnomsorgspengen innebär för arbetsmarknaden.

–Vad säger fs väljare, företagarna, om att anställa kvinnor som sedan blir hemma 7-14 år med sina barn?

Danne Sundman (ob) sade att man inte ska se frågan som svart eller vit. Alla kommer inte att välja privat dagvård.

–Jag tror att de kommunala daghemmen står sig i konkurrensen. Förslaget ger större valfrihet. Fabrikstänkandet vi har drabbat barnen. Den trygghet som fanns några generationer tillbaka finns inte längre.

Gun- Mari Lindholm (ob) kallade motståndarna rädda. Men hon tackade centern för stödet.

–Nu tycks centern stå fast vid sin gamla värdegrund.

Lindholm kallade termen kvinnofälla för förlegad och gammalmodig.

–Det är nedvärderande att säga att det är en kvinnofälla om man blir hemma.

–Om man inte har samma uppfattning som Gun-Marie

Lindholm är man rädd. Jag känner inte igen mig i den beskrivningen, sade **Barbro Sundback** (s).

Men hon betonade vikten av anställningstryggheten för dem som blir hemma längre än tre år med barn.

Avgiftsfri barnomsorg

Socialdemokraterna ville inte stöda hemställningsmotionen utan ansåg att man i stället borde höja hemvårdsstödet och Carina Aaltonen framkastade förslaget om att även barnomsorgen skulle bli avgiftsfri liksom skolan.

Veronica Thörnroos (c) reagerade starkt.

–Den dagen samhället ska styra från vaggan till graven är det ett kommunistiskt samhälle och då vill inte jag vara med.

Alla partier (utom Ålands framtid, som inte uttalade sig medan Nya Åland var i lagtinget) var dock överens om att det är bra att ta upp diskussionen och se över det nuvarande systemet.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Nya filer. I och med förändringarna i skärgårdstrafiken blir det en del förändringar även i hamnområdena. Foto: ERKKI SANTAMALA

Nya ändringar i skärgårdstrafiken

Ett flertal ändringar sker i skärgårdstrafiken. Färjor, kollektivtrafik och filer i hamnarna ser något annorlunda ut med start 1 oktober.

Landskapets trafikavdelning har lämnat ett meddelande om ändringar i skärgårdstrafiken.

■Sista turen från Långnäs på söndagkvällar framskjuts från och med 1 oktober 2008 till klockan 23.45.

■Beställningsförfarandet återinförs på södra- och tvärgående linjen.

Föglölinjen

■På grund av ombyggnadsarbeten på Degerby färjefäste inför leveransen av den nya färjan på Föglölinjen kommer färjtrafiken till och från Föglö under perioden 1 september 2008-31 mars 2009 att gå mellan Långnäs och Överö med m/s Knipan.

■Södra och tvärgående linjens färjor angör Överö mot beställning.

■Förtursrätter på Föglölinjen gäller endast på m/s Knipan.

Embarsundslinjen

■Färjan i Embarsund trafikerar under tiden för ombyggnadsarbetena i Degerby utan turister och utan uppehåll för mat- och kaffepausar.

Förändringar i Långnäs

■I Långnäs kompletteras hamnplanen med flera filer. Filen till höger längs nedfarten till hamnplanen döps om till nummer 1 och används av fordonen som väntar på m/s Knipan till Föglö. Längst till vänster på hamnplanen längs staketet mot Sjöfartsverkets område finns en fil för förtursbilar till Föglö, filen är cirka 50 m lång och rymmer cirka tio personbilar. Fil nummer 1 fortsätter på hamnplanen och reserveras för Föglölinjens fordon. Fil nummer 2 på hamnplanen är för tvärgående linjen till Kumlinge, Snäckö. De befintliga filerna nummer tre till sex reserveras för södra linjen. Längst till höger på hamnplanen målas fil nummer sju, även den för södra linjen. Fil nummer tre är för fordon till Galtby, Korpo, fil nummer fyra är för bokade fordon till Sottunga, Husö, fil nummer fem och nummer sex är för bokade fordon till Kökar och fil nummer sju är för obokade fordon på södra linjen.

–Grundtanken bakom förändringen är att skapa utrymme på hamnplanen för södra linjens fordon nere på

hamnplanen och skapa tillräckligt med filutrymme för Föglölinjens fordon längs nedfarten till hamnplanen och i fil ett på hamnplanen, rapporterar trafikavdelningen.

Vid 16-tiden på eftermiddagen kommer hamnen att vara mest belastad då m/s Knipan skall avgå till Föglö klockan 15.45, södra linjens m/s Skiftet eller m/s Gudingen ska avgå klockan 16.00 och tvärgående linjens m/s Grisslan skall avgå klockan 16.15. Tvärgående linjens fordon kommer troligtvis att ha utrymme i fil två samt i filen längs nerfarten till hamnplanen efter att m/s Knipan har lastat sina fordon.

M/s Knipan kommer att lägga till vid färjefästet längst till vänster, närmast sjöfartsverkets område.

Förändringar i Överö

■I Överö har filer målats på hamnplanen. Fil nummer ett längst till höger är till för fordon mot Långnäs. Fil nummer två är till för fordon mot Sottunga, Kökar, Galtby och Snäckö. Fil nummer tre är reserverad för fordon med förtur mot Långnäs. Ute på hamnplanen mellan filerna och färjklaffen råder parkeringsförbud förutom för servicetrafik såsom t.ex. taxi och postbil.

Skylltning

■I Svinö och Degerby finns skyltar som upplyser trafikanterna att trafiken mellan fasta Åland och Föglö är flyttad till Långnäs och Överö. På landsväg tre och på Föglö visar skyltningen längs landsvägarna att färjtrafiken till och från Föglö går mellan Långnäs och Överö.

Kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken till Långnäs trafikeras enligt fastställd turlista, med följande kompletteringar:

■Taxi sätts in till Knipans ankomst klockan 06.55 till Långnäs så att taxin kör Långnäs-Klemetsby och kombinerar med linjebussen som avgår från Klemetsby klockan 07.08 (ankomst till Mariehamn 07.40).

■Bussen klockan 16.05 från Mariehamn till Klemetsby går via Långnäs cirka 16.55.

Till turerna med tvärgående och södra linjerna Långnäs-Överö, Överö-Långnäs finns redan busskombinationer i de flesta fallen.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

★ **Restaurant - Café**

Lunch - Lunchbuffé - Middag - Catering - Fester

Välkommen åter!

Vid Flygfältet,
tel 14 389

Öppet: mån-fre 8.30-19.00
Lördag stängt Söndag 12.00-20.00

FastighetsKonsult RFM

TORGGATAN 3. TEL 29 066

– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Egnahemshus i Storby, Eckerö

Bostadshus med stor och välplanerad tomt i centrala Storby i Eckerö. Huset är uppfört 1960-talet och inrymmer hall, kök, badrum, vardagsrum, 2 sovrum, matsal, klädkammare och pannrum. Anslutet till kommunalt vatten och avlopp. Den outbrutna tomt är beräknad till ca 3500 m² och är belägen centralt med närhet till bank, butik, skola och färjehamnen i Berghamn. Den är planerad med stor gräsmatta, träd och buskar. Tillträde 2 veckor efter köpslut. Visning enligt överenskommelse.

Utgångspris 100.000 €

Handläggare Roger Karlsson tel. 291496
Robert Gustafsson tel. 291493

Intresserad av våra övriga objekt? Besök oss på www.fk.ax
Torsdagsöppet till kl. 18.00

Kalmers blir Elgiganten före jul

Öppettiderna utökas och flera nyanställs

I god tid före jul ska alla ålänningar kunna handla på Elgiganten – på hemmaplan.

I dag blev det klart att Kalmers blir en del av kedjan och kan erbjuda varor till samma, eller nästan samma, priser som i Sverige och Finland.

Elgiganten är Sveriges tredje största detaljhandelsföretag efter Ikea och H&M.

–Det betyder att vi inom kort kan erbjuda de åländska kunderna det bredaste sortimentet av hemelektronik, vitvaror och ”småvitt”, alltså elektriska hushållsapparater, av en mängd olika märken till låga priser på hemmaplan, sa vice vd:n och elchefen **Johnny Lindström** på dagens presskonferens.

Mariehamnsföretaget blir på så vis Elgigantens första samarbetspartner utanför Sveriges gränser. Sedan tidigare finns kedjan i Haparanda, på gränsen mellan Sverige och Finland.

Kalmers har sedan början

Ny skylt. Den fina Kalmers-skylten från 1950-talet har hängt med i alla år och pryder nu väggen inne i butiken. Nu byts den ut mot Elgigantens moderna. – Men vi slänger inte bort den gamla skylten, lovar **Stefan Kalmer**.

av året förhandlat med flera vitvarukedjor, berättar vd **Stefan Kalmer**.

–Men alla de andra var sämre än Elgiganten.

Allt som säljs till kampanjpriser kommer att säljas för samma pris på Åland. På övriga varor kan priserna variera lite – inte minst på grund av transportkostnaderna – men mycket ska det inte skilja.

–Elgiganten är känt för sina prisaggressiva produkter.

Nya tider. Om en dryg månad blir Kalmers Elgiganten, och ombyggnad pågår redan i huvudbutiken i Norrböle. Vice vd **Johnny Lindström** längst till vänster, vd **Stefan Kalmer** och styrelseordförande **Jarl Danielsson** är nöjda.

Hela branschen är priskänslig så stora avvikelser blir det inte.

Nyanställer

Kalmers/Elgiganten ska nyanställa två-tre personer. Omorganiseringen i butiken vid Vikingagränd har redan inletts – bland annat flyttar avdelningen för armaturer som krymps betydligt – och man förbereder sig för längre öppethållningstider på

lördagar och eventuellt på kvällar.

–Det är upp till kunderna att avgöra hur länge och när vi ska ha öppet, säger **Johnny Lindström**.

Stordriftsfördelar

Kalmers kan som företag dra stor nytta av att ingå i en kedja, säger de två. Inköp, lagerhållning och logistik sker centraliserat och det hjälper till att hålla priserna på produkterna

ner. Kalmers har bildat ett skilt bolag, Kalmers Trading, för Elgigantens räkning.

Skattegränsen har inte inneburit några problem, enligt ledningen.

–Vi uppfyller också Elgigantens rätt strikta miljöpolicy. Vi tar hand om både emballage och kasserade produkter.

”Klart nytänkande”

Kalmers styrelseordförande

Jarl Danielsson är nöjd över samarbetet.

–Ett klart nytänkande inom el- och elektronikbranschen på Åland. Jag tror att beslutet är rätt tajmat – vi går sannolikt mot tuffare tider, och nu kommer det att finnas billigare alternativ med fortsatt god kvalitet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

allt

du behöver -ändå klöver över!

MARKET

F:ma

ERIK MATTSSON

GÄLLER TORSDAG - MÅNDAG

Leverpastej

HK..... kg **10,90**

Kalvaladåb

HK kg **12,90**

Ämnäs lantbröd

550 g (3,98/kg) st **2,19**

Morotsbakelse

Ålandsbagarn st **1,10**

Huvudkål

Finlandkg **0,49**

Potatis 2kg

Pirkka, Finland ..(1,00/kg)..... 2 påsar **2,00**

Erika ljun

..... st **2,90**

PLUSSA -FÖRMÅN

Gäller 1/9-31/10:

Olvi mellanöl

24 x 0,33 liter/brk 24 pack **18,96**
utan Plussa-kort 22,80/pack **inkl. pant**

Golden Cap Cider

0,45 liter flaska **2,30**
utan Plussa-kort 2,60/st **inkl. pant**

Gäller hela september

Chips & snacks megapåse

275-350 g, Taffel2 st **4,00**
utan Plussa-kort 2,59/st

Jaffa läsk

1,5 liter, Hartwall 3 st **5,00**
utan Plussa-kort 2,35/st **inkl. pant**

GODBY TEL 43 250
VAR 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VAR 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

Johan Larsson

Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Det står 0-0, och det beror på att ingen av lagen har gjort något mål.
AGNE JÄLEVIK, SVT

IFK förlorade viktiga poäng

Och är nu bara en poäng före KuPS i tabellen

TIPSLIGAN	
FC INTER	2
IFK MARIEHAMN	0

FOTBOLL. Serieledarna FC Inter blev för svåra för IFK Mariehamn. Trots en jämn match kunde hemmalaget Inter ganska bekvämt vinna med 2-0 och ta tre viktiga poäng i guldstriden. Detta samtidigt som IFK nu bara har en poäng ner till KuPS och kvalstrecket.

–Vi ligger fortfarande före dem och jag tycker det är roligare att titta uppåt än nedåt. Man vill ju se vilka vi kan gå om i tabellen, säger Tommy Wirtanen.

Det räckte inte att spela bra en halvlek mot FC Inter. För trots att IFK Mariehamn i första halvlek kunde sätta viss press mot serieledarna så var det Inter som stod som segrare i slutet. Och detta tack vare en mycket stabil insats under den andra halvleken.

–Jag tycker ändå vi gör en helt okej match. De har mycket långbollar och vi släpper inte igenom dem, säger Tommy Wirtanen.

För i den första var det IFK som var det kvickare laget i en annars ganska tempofattig inledning av matchen. IFK tvingade Inter till en hel del dåliga passningar som Arash Bayat och Mika Niskala på mittfältet ofta snappade upp.

Hade snabba kontrningar

Det var också efter en felpassning från hemmalaget som IFK skaffade sig sin första målchans efter cirka tio minuters spel. Niskala fick tag i bollen på mittfältet, passade vidare till Mattias Wiklöf som i sin tur fick bollen till Andreas Björk. Men skottet från Björk gick över målramen.

Därefter hade IFK en riktigt bra period med många snabba kontrningar. Men anfallen var korta och med Wilhelm Ingves ensam på topp lyckades IFK aldrig riktigt etablera något längre tryck mot Inters mål.

–Vi fick våra chanser när vi kom på snabba omställningar, säger Wirtanen. Inte skapar man så många chanser mot serieledarna på bortaplan.

Inter tog över

Samtidigt var hemmalaget väldigt långsamma och kom inte till många lägen mot Simon Enqvist som debuterade från start i IFK:s mål. Snarare var det IFK som skapade de farligaste målchanserna och riktigt nära att spräcka nollan var Arash Bayat när han efter 27

Stopp och belägg. Som ensam anfallare hade Wilhelm Ingves det svårt mot Jos Hooiveld och Inters övriga försvarare. Ändå var han inblandad i ett par halvfärliga lägen.
Foto: VILLE VUORINEN

minuters spel sköt tätt utanför Patrick Bantamoi vänstra stolpe.

Men efter den IFK-chansen tog Inter tag i spelet och bland annat Guillianio Grot hade en gyllenen chans att sätta 1-0 till hemmalaget. Men trots den chansen och trots att Wilhelm Ingves hade ett fint läge i slutet av halvleken gick lagen till halvtid utan några gjorda mål.

–Vi var nog nöjda med vårt spel i halvtid och ville fortsätta i andra, säger Wirtanen. Men vi märkte att de ändrade lite i sitt spel och man får nog säga att de tog över lite.

Hade kvitteringschans

Den andra halvleken var sedan i stort sett Inters. Inte för att de skapade en mängd farliga chanser utan för att de helt och hållet kontrollerade spelet. Felpassningarna minskade och IFK fick allt svårare att få tag i spelet.

Inter vann mer och mer mark och i den 72:a minuten kunde Jos Hooiveld nicka in 1-0 efter en hörna. IFK försökte sedan flytta fram laget men Inter sattes aldrig riktigt under någon press.

Inte förrän under stopptiden då Mattias Wiklöf fick den stora chansen att kvittera men skottet

Fotboll										
Herrligan										
Inter-IFK M										2-0
KuPS-Tampere U										1-1
Inter	22	14	7	1	44-11	49				
Honka	21	13	4	4	35-14	43				
HJK	21	12	5	4	41-21	41				
Lahti	21	11	3	7	36-21	36				
Haka	21	9	5	7	25-29	32				
MyPa	21	8	7	6	23-20	31				
TPS	21	8	6	7	34-30	30				
Tampere U	22	6	9	7	35-29	27				
Jaro	21	7	5	9	27-38	26				
VPS	21	4	10	7	12-21	22				
RoPS	21	5	6	10	26-33	21				
IFK M	22	5	5	12	18-34	20				
KuPS	22	4	7	11	22-46	19				
KooTeePee	21	1	5	15	12-43	8				

gick rakt på Bantamoi i Inters mål.

–Målvakten gör en riktigt bra reflexräddning och det kunde lika gärna ha varit 1-1, säger Wirtanen.

Nästan direkt efteråt kontrade Severi Paajanen in 2-0 till Inter och skickade IFK ännu ett steg närmre kvalplatsen.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Vädjar till domaren. Trots förlusten ligger IFK kvar ovanför kvalstrecket men Pekka Lyyski är säkert allt annat än glad över att KuPS kvitterade i slutet av matchen mot Tamu och därmed närmade sig IFK i tabellen.
Foto: VILLE VUORINEN

Matchfakta

Veritas Stadion: 3.264.

IFK: Enqvist-Rikama, Arajuuri, Lyyski, Reed-Bayat, Niskala, Björk (Norrmén 65'), Wirtanen (D.Carlsson 71'), Wiklöf-Ingves (Akombo 62').

Mål: Hooiveld 72' (Inter), Paajanen 90' (Inter).

Varningar: Niskala 13' (IFK), Björk 55' (IFK), Reed 85' (IFK), Bantamoi 90' (Inter)

Domare: Antti Munukka.

Nästa match: IFK Mariehamn-FC Haka, söndag, 18.30.

Nordström med i EM-kvalseger

■FOTBOLL. IFK Mariehamns **Johannes Nordström** spelade hela matchen när U16-landslaget i tisdags besegrade Nordirland med 4-0 i EM-kvalet.

I samma grupp spelade Makedonien och Vitryssland 0-0. Finland möter Makedonien idag och Vitryssland på söndag. (jl)

FSI-bas vill se mer samarbete

■IDROTT. Finlands Svenska Idrotts generalsekreterare **Michael Oksanen** vill se ett effektivare samarbete med nya verktyg och arbetssätt mellan föreningarna. FSI är organisationen som både kan och vill bereda väg för idrott och motion på svenska i Finland.

Det skriver han om på Yles hemsida och konstaterar att föreningsverksamheten är välfungerande, men att dess framtid även måste diskuteras i kommun- och servicestruktur-reformen.

–Om vi, med vår verksamhet, vill uppnå resultat som skulle förändra den negativa trenden hos människornas motionsvanor bör vi även betrakta detta ur ett allmänt samhällsperspektiv. Samarbete ger ingen avkastning förrän vi förstår ekvationen i att varje enskild insats för kollektivet stärker det i sin helhet och ger i sin tur avkastning för individen, skriver Michael Oksanen.

Han ser FSI som den aktör som möjliggör idrott, inte den som gör idrott. Samhället ställer höga krav på en förening idag och verksamheten når i många föreningar en sådan nivå att man inte mera klarar detta endast på frivillig basis. (mt)

Mika Ääritalo måste knäopereras

■FOTBOLL. Fotbollsspelaren **Mika Ääritalos** säsong är över. Ääritalo skadade sig i söndags då hans TPS spelade mot IFK Mariehamn. Ääritalo skadade sig då han krockade med IFK:s målvakt **Dan Chilom**.

I närmare undersökningar har en fraktur hittats i knäskålen och knät ska opereras. Det betyder att det dröjer flera månader tills Ääritalo kan spela igen. I år har Ääritalo spelat 15 ligamatcher för TPS och gjort fem mål. Hans avtal med Åbo-klubben gäller också för nästa säsong. (FNB)

BRIDGE

Mariehamns bridgeklubb måndagen 22 september. Tio deltagande par.

- 1) Hannu Huhtala/Hasse Brändström 126 poäng
- 2) Torbjörn Bishop/Folke Röstén 120 p
- 3) Tony Brändström/Ted Jansson 118 p
- 4) Leif Grönqvist/Ben Ohberg 116 p

4,4

1/100 km

blandad körning

/119

CO₂
g/km

A160 CDI BE 3D – vår bil i miljöklassen.

A-klass 150 3D 22.900€ – 948.600€ SLR McLaren Roadster

- DET HANDLAR OM KVALITET -

BILCENTER

www.bilcenter.ax

Uppgårdsvägen 18

Bilförs., tel 12 551: vard 9-17, lörd 10-13
Reservdelsförs., tel 12 552: vard 8-16

Ordning och reda. Efter flera timmars städning i skunken hittar nu Kalle Larsson precis det han behöver när han behöver det.

Foto: JONAS EDSVIK

Nu har Kalle fått allt på plats

ISHOCKEY. Kalle Larsson är tillbaka i skunken. Det lilla utrymmet under läktaren där IFK Mariehamn har sin utrustning. Det är mer än fem år sedan han senast var med som materialförvaltare för A-laget.

Nu har han fullt upp med de sista förberedelserna inför lördagens seriepremiär.

–Det finns massor. Massor med arbete. Det går inte att räkna. Det är in i sista minuten, säger han.

Han kommer gåendes utanför Islandia med tre stora trunkar. Tempot är så där lagom långsamt. Vaskorna är fyllda med gammal utrustning som ska till försäljning. Det är Kalle Larsson som har rensat bland utrymmena i Islandia. Med andra ord. Materialförvaltaren är hemma igen.

–Det har varit lite si och så för A-laget. Det är egentligen de som velat att jag skulle komma tillbaka. Man har fått så mycket roligt av ishockeyn i alla år men måste ta time out ibland och när de la ner A-laget tyckte jag det passade bra. Men man måste ha ett fungerande A-lag för våra juniorer annars är det katastrof.

Många timmar per dag

Förra säsongen var det lite rörigt. Bokstavligen talat. Material på drift och överfyllda förråd. Nu är det annorlunda. Även om det betyder mycket arbete för Kalle Larsson.

–Det är lite arbetsamt, sä-

ger han. Men så är det innan allt kommit på plats och då blir det lite lättare.

För det ska vara noggrant. Och det ska vara så som Kalle vill att det ska vara. I omklädningsrummet är tröjorna snyggt upphängda och i skunken under läktaren finns det inte mycket att klagga på. Mer än den ingrodda svettlukten.

–Nu har jag nog lagt ner tio timmar per dag. Men jag vet ju hur det varit innan och jag måste börja med att leta upp allt. För inte ska man behöva leta när man behöver grejor, säger Kalle.

Måste satsa ordentligt

Sådan är han. Som en riktig materialförvaltare ska vara. Synlig utan att synas. Tejprullarna ska liksom bara finnas där. Skridskorna ska vara slipade innan ens spelarna vet om att de behöver slipas.

–Inte springer jag runt och plockar efter dem. De får de göra själva. Men grejorna ska vara på plats. Inte ska de leta efter tejprullarna eller fylla vattenflaskorna. De ska ägna sig åt träningen och matcherna.

Själv har Kalle varit aktiv i IFK Mariehamn i mer än 30 år. Många av dagens A-lagspelare har han känt sedan de spelade i pojklagen. Målsättningen i år är helt klart att stiga till division II och Kalle vet precis vad som behövs.

–Först och främst att vi får vara skadefria och att alla spelare ställer upp till 100 procent. För det räcker att ett par tre faller ur. Det största problemet är det här med skolorna. Om vi skulle börja titta vad vi har för spelare i Sverige och Finland skulle vi kunna ha två lag på isen.

Vill se laget stiga

Men just nu har Kalle tillräckligt att göra med ett lag. Fortfarande är en och annan tröja på drift sedan förra säsongen och han har precis fått ordning på svetthålan under läktaren.

Skydden är prydligt i ordning och skridskorna hänger där de ska.

–De får nog utav mig om det ligger skit på golvet, säger Kalle.

Med bara dagar kvar till premiären är allt där det ska vara. In i minsta detalj. En förlorad tejprulle är en förlorad match.

Men det är inga alternativ just nu. Kalle Larsson är tillbaka i Islandia och han har en enda målsättning.

–Det skulle vara en skön känsla att se laget stiga upp, säger han. Möjligheten finns ju.

”De får nog utav mig om det ligger skit på golvet.”

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Den sista finslipningen. Med bara ett par dagar kvar till premiären är Kalle Larsson i full färd med att slipa skridskorna till varje spelare.

Foto: JONAS EDSVIK

Fakta/IFK Mariehamn

In

Henry Aaltovirta, målvakt (Borgå Hunters), Andreas Stenberg, forward (Borgå Hunters), Andreas Ekman, back (Borgå Hunters), David Johansson, målvakt (uppflyttad från juniorlaget), Jörgen Larsson, forward (comeback), Jacob Halling, forward (comeback), Johannes Dahlman, forward (GH), Philipp Thimm (HC Freiburg).

Ut

Christian Aakula, målvakt, Daniel Granfors, forward, Christoffer Björklund, forward.

Truppen

Målvakter: David Johansson, Ted Häggblom, Henry Aaltovirta.

Backar: Johan Norrgård, Daniel Eriksson, Jim Manselin, Kim Nordberg, Rasmus Donner, Philip Sjöberg, Andreas Ekman.

Forwards: Philip Thimm, Daniel Gullans,

Daniel Sederström, Marcus Englund, Mats Clemes, Jacob Halling, Sam Landström, Jörgen Larsson, Martin Storkärr, Johnny Haglund, Johannes Dahlman, Andreas Stenberg.

Västkostligan

27 september SoPa-IFK Mariehamn
28 september ParSport-IFK Mariehamn
4 oktober PaRa-IFK Mariehamn
5 oktober LuKi82-IFK Mariehamn
12 oktober IFK Mariehamn-ParSport
25 oktober IFK Mariehamn-LäKi
26 oktober IFK Mariehamn-UJK
1 november IFK Mariehamn-SoPa
9 november IFK Mariehamn-PaRa
15 november IFK Mariehamn-LuKi82
22 november IFK Mariehamn-USiKi
29 november LäKi-IFK Mariehamn
30 november USiKi-IFK Mariehamn
6 december UJK-IFK Mariehamn

V75 Åby

lördag 20 september

■ 2005 ändrades distansen i Åby Stora Pris till 1640 m. Sedan premiären 1936 hade loppet innan dess körts på lång- eller medeldistans 68 gånger!

Numera är därmed alla tre svenska storbanors mest internationellt präglade huggsexor sprinterlöpningar.

Då syftar jag givetvis också på Elitloppet på Solvalla och Åbergs Memorial på Jägersro.

Publiken gillar fart och rekordjakter. Men nog borde väl Sverige kunna ha åtminstone en elitdrabbning på 2140 m?

■ Åby Stora Pris sticker ut i ett avseende. Rätta mig om jag har fel, men jag kommer i alla fall inte på något annat svenskt lopp som numera kan utmyнна i ett skiljeheat mellan två hästar.

För oss som var på plats när **Ego Boy** besegrade **Flower Child** i det klassiska Elitloppet 1973 ger ett sådant upplägg nostalgiska ”vibbar”. ■ Om mina tips visar sig stämma – de gör inte det varenda gång, bör kanske påpekas – kommer vi att få se ett skiljeheat mellan **Jaded** och **L'Amiral Mauzun** sent på lördag eftermiddag.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

1640:

1	Jaded - Kihlström Ö	11322	09,8a
2	Garland Kronos* - Kolgjini L	11151	11,6a
3	L'Amiral Mauzun* - Bazire J M	11115	09,7a
4	Finders Keepers - Svanstedt Å	01311	10,3a
5	Giant Superman - Larsson F B	14243	10,4a
6	Passionate Kemp* - Adielsson E	42111	10,4a
7	Steinlager* - Goop B	00423	10,0a
8	French Design* - Tholfsen H P	43532	11,1a

Rank: 1-3-4-5-6-7-2-8

VINNARTIPSET. Är **Jaded** startsnabb nog att hålla ut de övriga från sitt innerspår? Svaret på den frågan är nyckeln till lösningen i Åby Stora Pris' första heat, tror vi. I spets betraktar vi Stefan Hultmans mörke elegant som mer eller mindre oslagbar.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling. Auto.

2140:

1	Strong Boy D.E.* - Blomqvist M	01211	11,3a
2	Glide Kronos - Kolgjini L	11341	12,0a
3	Freeman - Sjöström C	13211	12,6a
4	Lage - Hedin O	02240	11,2a
5	Teaser Elegance* - Svanstedt Å	11112	12,3a
6	Access Tooma - Adielsson E	42254	14,0a
7	Dad's Launcher - Kihlström Ö	3515d	13,2a
8	Don Ariel* - Goop O	12143	12,7a
9	Nisse Lenson - Kontio J	15260	12,8a
10	King of Spirit - Ingves P	01331	13,5a
11	Fire - Goop B	311d2	13,7a
12	Ted Sandyman - Lindblom C-E	01225	12,6a

Rank: 5-1-3-11-4-8-2-6-7-9-10-12

VINNARTIPSET. I ett synnerligen tilltalande bronsgång förordas **Teaser Elegance**, vars effektiva långspurt brukar tala segerspråk. Att den inte gjorde det i matchen mot B.B.S.Bigtradi på Bergsåker senast förlåter vi honom. Dessförinnan hade Åke Svanstedts flygande holändare tagit fyra raka i bländande stil.

Lopp 6. V5-5. V75-3. V3-1. Tvilling.

3140:

1	Laughing Stock* - Juel J	14dd5	15,4
2	Ocre Mancellerie - Svanstedt Å	d3103	15,3
3	Silver Rio* - Heiskanen V	10312	16,3
4	Ibber Morsö* - Friis M	51037	17,1

3160:

5	Jitterbug* - Tholfsen H P	33400	15,8
6	Ex Bore - Söderkvist S	0032d	14,4
7	Gidde T.H. - Takter J	12401	15,0
8	Giant Night Star - Adielsson E	11173	15,1
9	Västerbo Youameit - Kolgjini L	25343	15,7
10	I Have to Dance - Sjunnesson J	011d2	15,0
11	Icarus Frontline - Alsén O	51151	15,3

3180:

12	Cadeau K. - Goop B	040d1	13,5
13	Golden Tilly - Kihlström Ö	10d01	14,4
14	Arnie Sensation - Lennartsson P	50260	14,8

3200:

15	Joli Bai* - Degiorgio C	14320	14,4
----	-------------------------	-------	------

Rank: 13-7-12-8-15-2-10-11-3-6-9-5-14-1-4

VINNARTIPSET. Det tog märkligt lång tid för blåblodige **Golden Tilly** att få upp segeraptiten. Inte förrän i 15:e starten i livet tog han sin första vinst. Sedan har det lossnat efterhand och i år har hingsten fått segerdefilera efter mer än varannan start, 7 av 13.

Lopp 7. V75-4. V3-2. Tvilling.

2140:

1	Don't Stop - Svanstedt Å	32041	15,5
2	Super Lore - Adielsson E	43111	16,7
3	Goldcrest - Kihlström Ö	32415	16,5
4	Organic Value - Nordström P	51012	16,2
5	Nice F.H. - Mahony P	24101	17,5
6	Humble Broline - Untersteiner P	14140	15,5
7	Flying Southwind - Goop B	62dK2	16,0
8	Saint Cloud - Lindblom C-E	11160	16,7
9	First Copy H.H. - Eklundh A	21405	15,5
10	Jivago Ås - Blomqvist M	53021	16,3
11	Casander Boy - Takter J	04311	17,2
12	Hålebo - Lindblad N	44201	15,1

Rank: 1-2-7-11-8-6-5-4-3-9-12-10

VINNARTIPSET. Lejonparten av deltagarna i klass III begär sin V75-debut. Som vi ser det står loppet i första hand mellan två av dessa och **Don't Stop** får första rösten.

Lopp 8. V75-5. V3-3. Tvilling. Auto.

1640:

1	French Design* - Tholfsen H P	43532	11,1a
2	Steinlager* - Goop B	00423	10,0a
3	Passionate Kemp* - Adielsson E	42111	10,4a
4	Giant Superman - Larsson F B	14243	10,4a
5	Finders Keepers - Svanstedt Å	01311	10,3a
6	L'Amiral Mauzun* - Bazire J M	11115	09,7a
7	Garland Kronos* - Kolgjini L	11151	11,6a
8	Jaded - Kihlström Ö	11322	09,8a

Rank: 6-8-4-3-2-5-1-7

VINNARTIPSET. Den omvända fördelningen av startspåren i andra heatet av Åby Stora Pris förändrar villkoren. **L'Amiral Mauzun** är en av de som fått ett något sämre utgångsläge. Vi väljer ändå att flytta upp honom ett pinnhål i rankingen, då huvudmotståndaren är ännu mer drabbad i detta heat.

Lopp 9. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

2140:

1	Global Investment - Goop B	dd021	11,5a
2	Fortune Access - Kihlström Ö	25260	12,0a
3	Excallibur* - Takter J	10dK3	11,5a
4	Glee Face - Kolgjini L	11040	12,2a
5	Inzaghi D.K.* - Juel J	51221	12,7a
6	S.J.'s Photocopy - Lennartsson P	62d13	12,3a
7	Brian Key - Svensson K	31524	12,0a
8	Korvet Klintholm* - Juul S	10311	11,2a
9	Hoof Beats - Adielsson E	1123d	13,2a
10	Gentle Tilly* - Tholfsen H P	d1311	11,3a
11	T.X.Zoogood - Goop O	34031	13,4a
12	Mighty Value - Söderkvist S	22372	13,5a

Rank: 5-8-9-3-1-6-2-7-4-10-12-11

SPIKEN. Det tunga ansvaret som omgångens enda singelstreck på båda våra system läggs på det danska ekipaget **Inzaghi D.K.** och Jeppe Juels axlar. Kul spik, tycker vi. För någon hiskeligt stor favorit lär Inzaghi D.K. inte bli. Han gör inte så många starter varje år, den högkåpable sjuåringen. Men då han visar upp sig måste vi spelare alltid vara med på noterna. 26 segrar av 42 möjliga talar klarspråk.

Lopp 10. V75-7. DD-2. Tvilling. Auto.

2140:

1	Brioni* - Lövgren J	01111	10,8a
2	Tinita Love* - Gundersen G V	12111	13,6a
3	Glen Kronos - Kolgjini L	4d033	11,5a
4	Laser Crown* - Friis M	41213	13,6a
5	Virgill Boko* - Langeweg H J	11130	12,9a
6	Popinee de Timbia* - Duvaldestin T	17475d	11,9a
7	Beanie M.M. - Jansson T	24210	11,9a
8	Photocopy* - Kontio J	13222	12,1a
9	Express Merett* - Korpi P	61233	10,7a
10	Paradis Cordiere* - Labigne J L	23160	11,5a
11	Gift Kronos - Takter J	2d20d	11,3a
12	Auro News* - Antonsen C	231d1	13,8a

Rank: 1-3-5-7-2-11-8-9-6-10-12-4

VINNARTIPSET. Snackhästen **Brioni** infriade sitt jättelika favoritskap i V75-debuten hemma i Malmö häromveckan, om än med viss möda. I sin ensamhet tappade han fokus på upploppet och joggade i mål, utan att ha den stora marginal alla förväntade sig.

► BO YNGVESSON/TT SPEKTRA

V75-förlägg:	
Avd 1:	1, 3
Avd 2:	5, 1, 3, 11, 4, 8, 2, 6, 7, 9
Avd 3:	13, 7, 12
Avd 4:	1, 2, 7, 11, 8, 6
Avd 5:	6, 8
Avd 6:	5
Avd 7:	1, 3, 5
STORA systemet: Hästar i halvfet och kursiv stil; 2169 rader. (Instats: 1080 kr)	
Lilla systemet: Hästar i halvfet stil; 216 rader. (Instats: 108 kr)	

Högsta valören. Till helgen körs de två avslutande omgångarna i det norska mästerskapet i rallycross. Ålänningen John "Pirkka" Karlsson ligger förnärvarande på tredje plats, men tror på avancemang och kör för guld. Foto: PRIVAT

"Pirkka" kör för guld

Sen lägger han av med rallycross

RALLYCROSS. Att bli norsk mästare är det som gäller för ålänningen John "Pirkka" Karlsson. Och nu i helgen har han chansen. Sen är det färdigkört för Pirkka som lägger rallycrossen på hyllan.

I helgen avgörs det norska mästerskapen i rallycross. Och inför de två sista omgångarna, som körs på Mo-marken bilbana i helgen, ligger åländska John "Pirkka" Karlsson på tredje plats. Med sina 27 poäng är han 20 poäng efter ledande **Tom Daniel Tånevik** och två poäng efter **Kjetil Nygård**. Målsättningen för Pirkka är att ta guld. För att nå dit måste köra bra i båda helgens omgångar, och helst till och med vinna och ta 40 nya poäng. Ledande Tånevik bör samtidigt köra dåligt i båda omgångarna och helst bryta före poängräkning. I varje omgång startar mellan 20-25 och det är de tio främsta som tar poäng.

Banan till fördel

Banan i Momarken är en relativt enkel bana som är byggd på och kring en travbana. Det innebär att det är långa raksträckor, vilket passar Pirkkas Mazda RX7. –Det som talar för mig är att den typen av bil jag kör går bäst på sådana banor. Min bil är dessutom den som **Ole Kristian Nöttveit** vann med på samma bana för tre år sedan. Han kommer dessutom att vara på plats för att

ge mig tips och råd, säger Pirkka.

Två omgångar

Deltävlingen i Flisa i augusti fick avbrytas på grund av ett åskväder där blixten slog ner mitt bland publiken. Resultatet från den tävlingen kunde därför inte räknas och det var då oklart om den tävlingen skulle köras om eller om det skulle bli en tävling mindre i NM. Beslutet föll på att köra dubbla omgångar nu till helgen.

Om det är något som talar emot Pirkka så är det just att det körs två tävlingar under helgen. Havererar något blir det ont om tid att fixa felet. Och eftersom Pirkka kör en begagnad bil, till skillnad från flera i eliten, kan det bli problematiskt. –Vi ska försöka att undvika problem genom att ta med oss en massa reservdelar. Går något sönder ska det gå att ordna. Som tur är det många deltagare vilket gör att det tar längre tid mellan loppen, så det ger oss mer tid att fixa mellan racen, säger han.

Lägger av

Även om det går vägen i de norska mästerskapen blir det ingen fortsättning i rallycross för Pirkka. I varje fall inte inom den närmaste framtiden. Efter två års tävlande om den norska titeln lägger han av. –Det är så dyrt och slit-samt att jag slutar eller åtminstone tar en paus. Alla i

Dyr sport. John "Pirkka" Karlssons Mazda RX7 kostade drygt 40.000 euro och driftkostnaden per säsong ligger på minst 15.000 euro. För att inte gå i personlig konkurs lägger Pirkka av efter den avslutande NM-tävlingen. Det som skulle kunna få honom att komma tillbaka till professionellt tävlande är EM. Men på den nivån krävs det än mer pengar så finns sponsorer så finns det även en framtid för Pirkka. Foto: PRIVAT

Fakta/"Pirkkas" placeringar

Tidigare deltävlingar i NM Rallycross 2008
Omgång 1) Lånke, 3 maj: 10:e plats
Omgång 2) Eikås, 24-25 maj: 4:e plats
Omgång 3) Gardermoen, 14-15 juni: 2 plats

teamet bakom lägger ner så mycket tid och man kan inte kräva det av dem hur länge som helst. Och stå i garaget så gott som hela tiden i två år är ju inte speciellt socialt, säger han.

Stora kostnader

Det kostar alltså mycket pengar att köra på den nivå Pirkka tävlar. En ny bil kostar runt 70.000 euro, medan Pirkkas begagnade kostade lite drygt hälften. Och driftkostnaderna för en säsong ligger på minst 15.000 euro, om inte några stora haverier inträffar, för då stiger den

summan snabbt. Av den totala kostnaden står Pirkka själv för hälften medan sponsorer betalar resterande. –Jag kan ju inte köra mig helt i konkurs. Och att övergå till någon annan motorsport där det kostar mindre eller är där prispengarna är större är inte aktuellt. Rallycross är sporten i livet. Drömmen har alltid varit att få köra så som jag gör nu, så det är klart att det hade varit roligt att fortsätta, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Sportens kom ihåg

■ ■ **Barbackacup:** 28 september anordnar Sleipners ungdomsstyrelse Barbackacup. Dressyr LC:1 2003 och hoppling 30 cm shettis, 50 cm ponny och 60 cm häst. Tävlingen börjar 12.00.

Anmälningar sker till ridklubben Sleipner på telefon 13418. Sleipnerryttare anmäler sig på anmälningsblankett. Proposition finns på Sleipners hemsida www.sleipner.ax

■ ■ ■ **ÅM i dressyr/Ålandscupen final:** ÅLHAF Ridsport / Ålands Ryttare / RK Sleipner: Dressyr tävling med ÅM 4-5 oktober. Samtidigt finaler i Ålandscupen 4 oktober. Anm senast 2 oktober

18.00 till sleipner@aland.net. Mer info och proposition finns på www.alandsryttare.com samt www.sleipner.aland.fi. Frågor: Mia 040-5640468.

MyPa:s tränare sparkad

■**FOTBOLL.** Fotbollsklubben MyPa har sparkat tränaren **Janne Hyppönen**. Hyppönen blev därmed den andra ligatränaren som sparkats under den pågående säsongen, den första var **Martti Kuusela** som tränade TPS.

MyPa:s klubbstyrelse gav på tisdagskvällen ordförande **Seppo Mäkinen** och verksamhetsledare **Seppo Miettinen** fullmakt att avskeda Hyppönen. Styrelsen ansåg att de krav och mål som ställts på tränaren inte uppfyllts.

Under återstoden av säsongen ska laget ledas av den assisterande tränaren **Janne Lindberg**.

MyPa siktade i år på en medaljplats efter två sämre säsonger. Men då fem omgångar av ligan återstår är avståndet till tredjeplatsen tio poäng. Laget ligger nu på sjätte plats i ligatabellen.

Den sista spiken i kistan var söndagens hemmaförlust mot HJK med 1-3. Det var den fjärde raka förlusten.

Hyppönen, 38, inledde sin karriär som ligatränare hösten 2003, då som tränare för KooTeePee. Han flyttade till MyPa säsongen 2007 och jobbade först som assisterande tränare. Han tog över som chefstränare förra hösten sedan **Ilkka Mäkelä** bestämt sig för att lämna uppdraget. (FNB)

Henri Lehtonen stannar i Inter

■**FOTBOLL.** Inter som toppar fotbollsligan har tecknat ett nytt kontrakt med lagkaptenen **Henri Lehtonen**. Det nya avtalet håller 28-åringen i Åboklubben till slutet av år 2011.

Malinen stannar i AC Oulu

■**FOTBOLL.** Juha Malinen siktar på att fortsätta träna AC Oulu länge till. Han har nämligen tecknat ett nytt, treårigt kontrakt med division 1-klubben. Kontraktet innehåller dessutom en option för ytterligare ett år. Det kontrakt Malinen jobbade under i år gällde också nästa säsong, men målet var hela tiden att skriva ett längre avtal.

– AC Oulu ska bli ett stabilt ligalag. Det är många lovande

Lehtonen har representerat Inter under hela sin ligakarriär. Han debuterade i laget år 2000. Han har spelat 123 ligamatcher och stått för åtta mål. (FNB)

B- och C-juniorer på gång i Uleåborg. Vi vill bygga upp ett bra framtida ligalag som de kan spela i, säger Malinen.

Då fem omgångar återstår ligger AC Oulu på tredje plats. JJK, som ligger på kvalplats till fotbollsligan, är två poäng före. Helsingforslaget Viikingit ser ut att göra en snabb comeback på toppnivå, då laget leder serien med sex poängs marginal. (FNB)

ORIENTERING

AM i nattorientering, 18 september, Eck-erö Kyrkoby.

H21: 1) Marcus Söderström LUIA 55.17, 2) Daniel Blomster IFK 1.00.02, 3) Henrik Söderström LUIA 1.19.33.

H35: 1) Niklas Böling IFK 51.16.

H50: 1) Lars Janilöv IFK 44.00, 2) Tor-Olof Blomster LUIA 46.23, 3) Göran Johansson LUIA 47.56, 4) Stig Sundblom FUJA 54.23, 5) Boris Holmberg JIK 55.22.

D12: 1) Mathilda Linde IFF 49.39.

Motion kort: 1) Michael Linde IFF 45.50.

KOLBÄTSEGLING

MSF Höstcup

Klass: lilla

1) Håkan Lindén (Moster Inga, H-båt) 16

poäng

2) Björn Lindfors (Solera Light, Birdie 24) 19

p

3) Joakim Sjöroos (Pl, Scanper) 21p

Klass: stora

1) Ove Andersson (Jazz, Safir) 6 p

2) Keijo Hallbäck (Rapunzel, Finn Flyer 31)

11

TOTALT (vår-cup, höst-cup)

1) Håkan Lindén (Moster Inga, H-båt) 25 p

2) Ove Andersson (Jazz, Safir) 44 p

3) Björn Lindfors (Solera Light, Birdie 24) 51 p

DART

Darttävling, Klubben, 23 september

1) Sune Eriksson, 2) Veronica Lampén, 3/4)

Viveca Sjöberg

3/4) Andreas Sjöberg

Bästa utgång: 98 - Sune Eriksson

Minst pilar: 19 - Sune Eriksson

MSF Mariehamns seglarförening

PROPAGANDA-SEGLING FÖR KOLBÅTAR

MSF-ÅSS lör 27.9

Anmälan kl. 09.30

Jaktstart från kl. 10.00

ÅSS-MSF sön 28.9

Anmälan kl. 11.30

Jaktstart från kl. 12.00

Seglingsnämnden

Hälsö guiden

Vaknar du mitt i natten? Är din mage extra känslig? Bara trött och hängig? Ett personligt samtal kan lindra ont i själen. Ofta huvudvärk? Allergi eller bara en vanlig förkylning?

Alla vill vi må bra.

Hälsoguiden publiceras sista torsdagen varje månad och ger information om var hjälpen finns eller var du finner svar på dina frågor.

GODBY APOTEK

Godby Center, tel 41 600

Apoteket har öppet:

Måndag-fredag 8.30-17.00

Lördag 10.00-14.00

VI SER TILL ATT DINA

MÅR BRA!

ögon

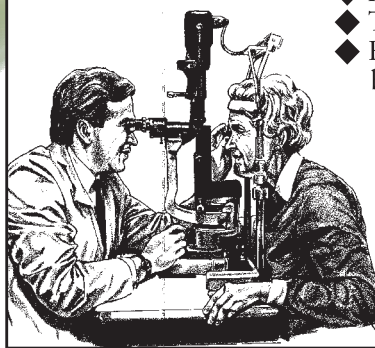
Wickströms
OPTIK

Torgg 13 i Sittkoff, el 19 823

VET DU HUR BRA DU SER?

Låt oss testa din syn regelbundet!

- ◆ Med datasyntest
- ◆ Test av läs- och arbetsseende
- ◆ Remiss till ögonläkare vid behov

BACKMANS OPTIK

Torggatan 9, tel. 19 226

Öppet: måndag-fredag 8.30-17, lördag stängt

DENTAL
CENTER

TANDLÄKARE

Sara Mattsson tel. 21 770

TANDHYGIENIST

Kerstin Ekström tel. 21 780

ESPLANAD
KLINIKEN

Tandläkare

Kitty Andersson

välkomnar nya patienter!

Storagatan 15. Tel. 19220

Kitty@aland.net

Vill du ändra
dina drogvanor?

Behöver du anhörigstöd?

KONTAKTA

A-KLINIKEN

Missbrukarvården tel 531 720

Styrmansgatan 2A, II vån.

VI HAR
TYSTNADSPLIKT!

www.mariehamn.aland.fi/
missbrukarvard

BEHÖVER DU
TALA MED NÅGON?

SAMTALSTJÄNST
01019 0072

anonymt eller konfidentiellt
alla kvällar kl 20-24
lokalsamtal-/gsmavgift

evl.fi/samtalstjanst
du kan även skriva till
webbjournalen

De ev.luth.församlingarna

Tala med prästen i
Mariehamns församling
Se telefonkatalogen

CITYLÄKARNA
NORRAGATAN 17

Tidsbeställning
vardagar 8-16,
tel 22 700

Allmän läkare
Kaj Mattsson
Bo-Anders Kuhlman
Spec. barn o. allmän medicin
Mogens Lindén
Spec. gynekolog
Katarina Eriksson
Spec. ortopedik, kir
Jonny Nordman
Spec. psykiatri
Eva Eriksson
Nils-Gustaf Eriksson

Spec. mag- o. tarmsjukdomar
Tommy Holmström
Spec. inre med.
Mats-Ola Mattsson
Ögonläkare
Börje Lignell
Specialist neurokirurgi/kirurgi
Carl-Ake Carlsson

APOTEKENS ÖPPETTIDER I OKTOBER

Central-Apoteket

Skarpansv. 24, tel 19 655

Apoteket har jour:

1-15 OKTOBER

Månd-fred 8.30-20.00

Lördag 10.00-16.00

Söndag 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

16-31 OKTOBER

Månd-fred 8.30-17.00

Lörd o. sönd STÄNGT

Nya-Apoteket

Norrag. 17, tel 16 511

Apoteket har jour:

16-31 OKTOBER

Månd-fred 8.30-20.00

Lördag 10.00-16.00

Söndag 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

1-15 OKTOBER

Månd-fred 8.30-17.00

Lörd o. sönd STÄNGT

CITYTANDVARDEN

Torggatan 5, 22100 Mariehamn Tel. 17 515 • fax 17 825
reception@citytandvarden.ax

torget.ax

Ålands största köp- och säljmarknad!

 = bilder finns på torget.ax

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + *Isa*
SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €
torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons
Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

► Barnartiklar

• Säljes

Barnkläder o skor. Pojkläder stl.86-116 15 /kasse. Pojk- o flickskor o stövlar stl.21-27 5 par. Ytterkläder pojkar o flick 5 /st. Tel04573431974

Resesäng Graco, fåtal ggr använd. 40 Tel0400606382

Graco gunga, batteridrivnen, 2 hastigheter, knappt använd. 20 Tel0400606382

Kläder. En halv säck med flickkläder i stl.70-120. 50 Tel0400606382

Cykelkärra, bra skick. 50 Tel0400229196

Loftsäng 1,05 hög 80 cm bred i mycket fint skick. Vit med detaljer i bok. Skrivbord (utdragbart), skåp och lådor, inbyggda. Sevärd!. 200 Tel43465, 0400740032

Babyvakt Topcom. Köpt våren -07. 30 Tel0400606382

 Klädhängare Bell: B32, H36. Spindelmannen:B28, H32cm. Handmålad/hemgjord i trä o faner. Finns andra disneyfigurer. 20 Tel0400680793, 47870

Flickkläder 152-164 Fina kläder i bra skick; byxor, tröjor, fleece, festkläder samt 2 vinterjackor. Kanonpris!. 60 Tel04573823213

Juniorsäng. Betsad furusäng B:90 L:170. 40 Tel48470

Gunga Can-Can gunga. 40 Tel48470

Barncykel 12", med stödhjul. 40 Tel48470

Syskonvagn Brio, svart o grå, inkl. mjuklift. 140 Tel04573424692

► Bilar

Vindrutor billackering bildelar bilreparationer beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Gränbacka JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@bilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

Muskelbil Pontiac gto -69 2dHt 400 th 400 12 bult diff. 500Hp. Lite vinterpyssel. 17000 Tel0408355691

Opel Omega 2.0 Dragkrok, elhissar (fram&bak), ABS-bromsar, radio, vinterdäck. 1995/178.000. Stort bagageutrymme. 3000 Tel0400621777, anders.ekstrom@aland.net

 Fin Volvo 850 kombi -96, rostfri, vit, 190tkm, dragkrok, ABS, klimatanl, motorvärmare, kupéuttag, nya s-däck/alufälg. 5600 Tel0405769920, m02420@aland.net

Brio kombivagn mm. Baby-Björn bärsele, 2 babysitters, babykläder, 2 bilstolar, leksaker 0-2år, Brio terräng kombivagn oxblodsfärgad paraply sovplåse. Tel38396, 0400232925

Combivagn -05 Mörkblå Eurobaby i bra skick med lufthjul. Skötväska ingår. 95 Tel04573613996

Barnmatstol Ikea 5, vinterstövlar Pax stl.21 (som nya) 10, barnbärstol (oanvänd) 50. Tel04575701695

Bortskänkes skötbord B.84 H.95 L.66, vitt med skåp och hyllor, bortskänkes mot avhämtning, finns i Mariehamn. Tel0405022207

Till hästtjejen En hel plastkasse med småprylar från Pol-lux hästbokklubb från ca 1999-2004. Det mesta oöppnat/oanvänt. 15 Tel04573421717, jenny_hellman@hotmail.com

 Klädhängare m. hylla Tiger o Ru. B40, H27, D9cm.Handmålad/hemgjord i trä o faner. Finns andra disneyfigurer. 30 Tel0400680793, 47870

Flickkläder 98-104cm Två kassar med brukskläder i bra skick! Kanonpris!. 35 Tel04573823213

• Köpes

Leksaksinstrument Ar intresserad av alla sorters akustiska leksaksinstrument eftersom affärer inriktar sig på elektronisk skrot som kräver batteri. Tel0400759815, stevieg.nan@gmail.com

Fårskinn Begagnat fårskinn köpes. Tel0407510749

Chevrolet Nova 4d -77, besiktad, dragkrok o stereo. Ge bud. 2400 Tel0407729888

BMW 325ia -91. Cameleontfärg. 110tkm. Bra stereo. 17" s-däck på lm-fälg + v-däck. Snygg o i bra skick!. 8500 Tel0408295141, carladam86@hotmail.com

 Caddy -87 1.6l bensin har gått 211tkm, s-däck på lm-fälgar + v-däck, billig bil. 1600 Tel0407486996

Skåpbil Mazda E2200, diesel, s+v-däck. Tel0405539504

 Audi A3 1,6 -03, 5d 90tkm, klimanl, lm-fälg, ABS, dragkrok, elfönster, radio-CD, elspeglar, stolvärme, airbag, ny kamrem, välskött!. Tel0400685777

Fin kombi slumpas Nu vill inte min fina Audi-kombi stå stilla längre. Bra skick, mycket bytt, besiktigad. 1450 Tel04570892141, ove@aland.cc

 GMC Vandura Van -90 Svart. 5,7 l V8. I bra skick. 3800 Tel +46700437760

350+700 bra motor o låda, säljes eller bytes mot nåt kul... Tel04573312865

Opel Kadett -88, s+v-däck, nyren. bromsar m.m. 500 Tel04573433928

Mazda B2200 -86 diesel pickup, 202tkm. Välskött. Motor-o kupévärme, s+v-däck, flakkapell. Fint skick. Ring eft. kl.16. 2800 Tel0408472044, jameshenderson958@hotmail.com

Nissan Sunny -95 5-dörars. Bra skick, har endast gått 120tkm. Säljes pga studier. 2800 Tel31145, 04573426906

 Passat kombi vit. Lägare. Avställd. Lite småfix att göra senaste besiktning utan anmärkning men fin i övrigt. S+v-däck. 530, connysadress@gmail.com

Mazda 323 Fungerande grå liten bil, -82, söker nytt hem. Säljes billigt. E-post säkrast, annars per tel kvällstid. Tel0046735639631, lindqvist_emmellie@hotmail.com

 Opel Vectra Hb -98. Grönmet. Sommaräck på alufälg. 4000 Tel04573424022, desire_danielsson@hotmail.com

VW Polo classic årsmodell 1998. 6900 Tel0400818705

Dubbdäck Fina vinterdäck 215/75*16 passar Fiat Ducato Peugeot och Citroen husbilar. 490 Tel04575958532

 Opel Corsa 1.2 -99 medkörd 110 tkm. Mycket fint skick. Ring kvällstid. 5500 Tel04575267023

Opel Kadett 1.3. Årsmodell 1987. Besiktigad. 500 Tel34265

Honda Accord -88 aut, svart. Startmotorn är slut och batteriet ullaaddat. Fixa upp eller plocka delar. Halvtank. Ge bud. Tel0400614535

Pickup Isuzu sportscab -88 bensin. 1000 Tel04573749695

Ford Escort 89. Vit 5-dörr, 1600i, 90hk, besiktad apr., inga anmärk, servad. 600 Tel0400529410

 Ford Orion -88 Gått ca 200tkm besiktad 29/5 u.a. Lite reparation behövs efter en dikeskörning, men går att köra. Ring eller mail för mer info. 400 Tel0405778132, flower312@gmail.com

KAKEL REA

från
3,-/m²

KAKEL & KLINKERS

22.9-4.10 i
"Sommargården på Byggis"

BYGGVARHUSET
BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VÄRMTYG
TFN #28 011. BUTIKEN 28 170. FÄRGER 28 215.
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET VARD. 8-17,
TORS. 8-19. (övsjögatrel 8-17). LÖRD. 9-14

ÖPPET ALLA TORS DAGAR TILL KL. 19.00

www.byggvarhuset.ax

 Opel Corsa 1.2 -99 medkörd 110tkm. Mycket fint skick. Väldigt billig i drift. Ring kvällstid. 5500 Tel04575267023

Nissan KingCab -88, 4wd, 2,5l diesel, max släpvagnsvikt 3420 kg. Tel0407253723

Mercedes 300 SD (w126) 85. Den har all utr. nya 18" s-däck. 3000 Tel04573428676

Micra 88 160tkm, nybesiktad ua, s+v-däck, dragkrok, extraljus, ny kamrem + olja. 800 Tel04573441118

Toyota Corolla Pålitlig pendelbil, går bra. Lite småfix att göra, drag., m-värmare. 550 Tel0407184419

Mazda 323 -89, bil i hyfsat skick, småfel som fixas lätt av ngn som gillar att meka. 500 Tel0407184419

 Peugeot 307sw -02 Fin farmare! Glastak, ac, abs, airbag, elfönster,el-speglar, centrallås, motorvärmare, s+v-däck, 120tkm. 9600 Tel04573441166

 Audi A6 Avant V8 4.2 Quattro, tiptronic-autom, läder, mm. Ta kontakt så kan jag berätta mera..... 19900 Tel0400757809, danmartin.eriksson@pp.inet.fi

Escort farmare -96, 187tkm. Bra skick. 2900 Tel04570721056

Ford Sierra bakhjulsdriven 1.6, ej reggad. Tel0405200590, estin_ette@hotmail.com

Honda Accord 2.0 Ex Bra första-bil. Bl.a. motorvärmare, dragkrok o. Alessio lm-fälgar. 1900 Tel0400984606

Ford Focus -99. Abs, ac, motor-o. kupévärmarer, nya sommar- och vinterdäck. 6000 Tel36281

 Silverado 4x4 1987 Fräsch höjd pickis med det rätta stuket! Ring för mera info. 9500 Tel04573434605, thomas.carlsson@aland.net

Cheva Caprise -87 307 paketbil, ska snart bes. men inte några problem borde det vara, fina däck, prutmån finns. 1000 Tel04573425222

Volvo 740 farmare. Ring för mer info. Tel04570229865

Toyota Corolla -88, nybes, s+v-däck. 650 . Tel04573433928

Pontiac trans AM -95 350LTI 300Hp 6-vxl. 68.000 miles. 2 ägare. Röd, svart skinn. Mkt påkostad. 16000 Tel0408355691

MITSUBISHI OUTLANDER 4 WD, -04, med sommar- och vinterdäck på alu.fälg, ny-servad. Medkörd 115 tkm. 19000 € eller högstbjudande. Tel 0457 313 4310

Chrysler Voyager -92, 7 pers AWD säljes. 2000 Tel0405098293, pocke@pp.inet.fi

Peugeot Partner Diesel, 03, ABS, 160tkm, s+v, radio/cd, extra kläd-sel. 8500 Tel04573134305

Dodge Van reservdelsbil. Tel +358405201887

Ford Sierra87 sedan bra s+v-däck, bes, ny olja bytt, nya bromsar, bilen går bra. Fint ljud inne i bilen. 650 Tel04573430584

16" M+S-däck 205 breda och i bra skick. GoodYear. Du bestämmer vad du betalar!. 80 Tel0407613472

Vinterdäck 165/13 på Fordfälg. Tel14533

Oanvänd bilring+fälg Continental van contact 205/65R16C, halva priset. Tel0405018297

Ford Escort RS2000 Det är en av 500 tillv. 4X4 riktigt rolig och snabb bil. Pris: Bud. Ses vid TB. Tel0451369555

VW Golf 1.6 i nyskick säljes s obeh. Medk 55tkm. Grafitgrå. Tel04573427337

 BMW Z3 Coupé 2.8 149tkm, s-bok, 3 ägare, fullt servad, rikligt utrustad, ring för mer info, byte?. 22000 Tel0407642925

 Audi A6 Quattro -00. Audi A6 2,4 Avant Quattro -00. Nya s-däck, bra v-däck. 12000 Tel0408653855, angstorp@aland.net

Opel Omega -89 obesiktad. 2.0i. 350 . Tel +358405201887

► Båtar

• Säljes

Silver Fox med 40hk. Silver Fox -99, längd 4,60 m, Suzuki 40hk -99, välvärdad, lite använd, vinterförvarats inomhus, 1 ägare. 6500 Tel0400537103, 0400615456

VP dieselmotor för drev, 130hk, 6-cyl, årsm.-79. Fungerar med mkt nya delar. 1500 Tel32605

25hk Johnson ny! Utombordare, ny, men från 90-talet. Aldrig varit i vattnet!. Tel38396, 0407424888

 Mahogny-kryssare -67 Kräkö mahognykryssare från -67 säljes pga annat köp. Ned-satt pris. En riktig pärla i bra skick. Billigare vid snabb af-fär!. 4000 Tel04573441169, goteman@aland.net

Båtkylskåp Isotherm 50 liter med kompressor, freonfritt, 12 volt, i gott skick. 275 Tel0400780469

Mustang xr3 med 70hp Mercury, båten är ca5,5m lång o behöver lite kärlek, den har väldigt fina sjöegenskaper, kom med bud. Tel04573427977

► Cyklar Mopeder & MC

• Säljes

Knattecross. Nu säljer ja min knattecross. Lite fix innan den funkar. Ring efter kl.16. Tel0407239718

 YamahaYz80cc höghjul Går som en pil, totalrenov. vevstake, kolv, cylinder o packningar mm.nytt bakdäck Ring för det finns mkt att berätta. BVSA. 1300. Tel04573430539, 51359, Ekliiiias_94@hotmail.com

Monkey Honda, avregistrerad, lite småfix. Tel0405539504

 Suzuki GSF1200S Suzuki Bandit-01 i toppskick. Mätarin-ställning 22tkm. Ring för mer info. 7000 Tel0405465888

OPEL ASTRA 1,6

Modell 2000, körd 138 tkm, sommar och vinterdäck, motorvärmare, 2 ägare, fullst. serv. bok, fint skick. 5000€
Tel 0503606976

Volvo PV -57, renoveringsobjekt. 700 . Tel04573433928

Vinterdäck Nästan nya Kleber vinterdäck 155/80/R13 på fälg-säljes. 130 Tel41218, 0408269292

Reservdelsbilar 2st Opel Corsa säljes som reservdelsbilar. Båda ska bort. Ring efter kl.16. 400 Tel0407239718

 Renault 19 -94 Bensinsnål i bra skick, s+v-däck, 1,8l 200tkm, CD/radio, ring för mer info o bilder. 1500 Tel0407631045

Volvo 850 farmare årsm -96 motor 2,4 l, 20V, fint skick, nya sommaräck på alu.fälgar, dragkrok, motor- o kupévärmarer, rikligt utrustad. 4900 Tel04573613533

Opel Astra 1.6 16v -00, silvermet, 107tkm, s+v-däck. Mkt bra skick!. 8200 Tel0407597419

• Köpes

Alu-fälgar 15" till MB C-180. Tel31651

Billig bil Söker billig, liten, bruksbil! Besiktad och körduglig räcker. Tel0405296900

 Yamaha vattenscooter Yamaha XL 700 Waverunner 2002a, nyservad. Åker lätt 3 personer torrskodda, drar även vattenskidor, wakeboard o dyl 40 knop. 4500 Tel0407673888, jensbowing@hotmail.com

 Flipper 670 cc årsmodell 1997, motor: Honda 90 hk, fyr-takt, körd ca 120 tim, trimplan, ekolod, kompass. 19900 Tel0405269346

Öppen plastbåt med styrpulpet L:4,10. Mercury snurra, kort rigg, 15hk, lite körd. Står på hembyggd trailer med vintertäckning. Paketpris. 2150 Tel0405075101

 AMT 185R -08 Mittkonsolbåt L5,5m, B2,24 med Honda 90hk,17h. Komfortstolar,Hydr aulstyrning,linor,köljärn,dynor, läsbara fack, dragg mm. 20000 Tel0407292867, 33785

• Köpes

Båttrailer för 5m. båt. Tel0400229196

• Säljes

125:a. Nu säljer jag min 125:a, en Yamaha rd. Reservdelsmotor medföljer. Ring efter kl.16. 600 Tel0407239718

Yamaha r1 04-05 dela Helt nya i kartong, avgasburkar bak. Dubbla pipor i häcken. Pris: bud. 1, connysadress@gmail.com

☑ KTM 65 SX -03 cross i väldigt fint skick. Hjul 14"/12", sitt-höjd 75cm. Bra pris vid snabb af-fär. Ev. byte mot moppe eller fyrhjulig. 1300 Tel0400792251

Crossmoppe MBK -03, fint skick, medkörd 8800 km. 1000 Tel04573427724, aegcore@hotmail.com

Jincheng Q5 Monkeymodell. Ring för mer Info. 170 Tel04573543992

Scooter. Reservdelsscooter, går att köra, men inte nu. 80 Tel0400229196

Flickcykel Tunturi Tango 26" blå, 3-vxl i fint skick. 90 Tel32413

Mommocykel säljes, vis-sa småreparationer krävs. 40 Tel0407428015

☑ Yamaha YZF-1000R Thunderace -97, 1002cc, Sport-touring, 7100 mil, 150hk 119nm, 5-växlad, härlig första-hoj. 4900 Tel0405576557,sn00k3@hotmail.com

Flickcykel REX Gigabi-ke 26" röd. 3-växlad. Fot-o handbroms. 5år gammal. 10år ramgaranti. Bra skick. 150 Tel16457, 04573430760, sivsollman@msn.com

Cross Honda cr80cc, ring om mer info. Tel0405200590, estin_atte@hotmail.com

► Djur & Tillbehör

• Köpes

Black molly Ar det någon som vill sälja sina black Molly hanar eller honor, silver Molly honor till ett lämpligt pris. Tel15227

Hö i storbal Önskar köpa hö i storbal alternativt hösilage i storbal. Tel +3584575692150

• Säljes

Bröstsele! Passar stor shettis eller B-ponny, fint skick! Pris diskuteras!. Tel04573649613

Rockard till shettis! Bra skick. Crossdäck, utan fjädring. Pris diskuteras!. Tel04573649613

☑ Irländsk röd Setter- valpar efter högt meriterade, sunda o rastypiska föräldrar söker intresserade hem! Välkommen att ringa för fler uppgifter!. Tel0400459758

Irländsk Setter- valpar efter högt meriterade, sunda o rastypiska föräldrar söker intresserade hem. Välkomna att ringa för mer information!. Tel14334, 0400459758

☑ Två marsvin säljes pga att lilla ägaren ej orkar ta hand om dem längre. En korthårig o en långhårig, båda tama med jättestor bur. Bok medfölj. Tel0405092091, 37677

Äländska får med flyttbar Transmar-container på köpet. Pris 80 /st. Tel12975, 0407329735, tstint@aland.net

Bur. Hamsterbur, 2st motionshjul, hus och en sandlåda. 20 Tel0400606382

Nytt ländtäcke, gult med reflexer och fleece-foder. stl Ponny. /Fredrika. 35 Tel0400539254

☑ Yamaha t2r blå, i bra skick och går bra. BVSA. 1400 Tel04573424263

☑ Sweep mc-kläder röd/svart jacka o byxor stl.38, dammodell. Cordura, använda 3 månader. Alla skydd + vinterfoder. BVSA. 250 Tel04573424263

☑ Rieju rr -04 50cc Moped med helrenoverad motor skall säljas pga motorcykelköp. Går mkt bra och är i fint skick. Kontakt: e-mail, tel. efter kl.16. 1850 Tel16970, +3584573424423, simon.ramsay@hotmail.com

☑ Triumph Tiger 110 Fin Tiger 110 -55, veteran. 8500 Tel0407654788, 37216

Gsx-r 600 -99 Seriöst byggt street-fighter säljes till höstpris. Mycket extradelar samt nya däck medföljer. Lättstartad och går perfekt! B.V.S.A. 4200 Tel +46703873994, niklas_a_89@hotmail.com

Cykel Kit med stödhjul. 20 Tel0400125412

HARLEY DAVIDSON

Wideglide 1450cc -99. I mycket gott skick. Körd endast 45700 km. 82hk,143Nm på bakhjulet. Orginaldelar medföljer. 15000€ Tel0405673133, dicksbygg@hotmail.com

☑ Dainese skydd. Cross/mc-skydd: bröst, rygg, armar. Nästan nytt. Storlek M. Ring om mer info. Tel0405200590, estin_atte@hotmail.com

• Köpes

Terrarium 60x30 cm nästan nytt, med inbyggd belysning och UV. Medföljande värmematta. Passar till Geckoödlor eller liten orm. 50 Tel0407306297, tina.gnici@aland.net

Katttungang. Välj din kattunge redan nu. Lev. senare. Svart-vita hona o. hane, blåögda, fint betecknade, sociala, nyfikna. F.18.8. Tel0405896388,sandberg@aland.net

• Köpes

Bröstsele! Passar stor shettis eller B-ponny, fint skick! Pris diskuteras!. Tel04573649613

Rockard till shettis! Bra skick. Crossdäck, utan fjädring. Pris diskuteras!. Tel04573649613

☑ Irländsk röd Setter- valpar efter högt meriterade, sunda o rastypiska föräldrar söker intresserade hem! Välkommen att ringa för fler uppgifter!. Tel0400459758

☑ Ridstövlar stl 40 Graninge Rider ridstövlar, ca 4år gamla använda max 5ggr. Dragkedja bak, max 36cm runt vaden. 25 Tel0405778132, flower312@gmail.com

☑ Säkerhetsväst Ransome, av tunnare modell. Okänd storlek passar 10-12år. Ryggplattan är 55cm. 10 Tel0405778132, flower312@gmail.com

Ny fin maratonsele i svart läder, stl full. Pris diskuterbart då selen ej är komplett. /Fredrika. Tel0400539254

Välskött ponnysadel i brunt läder. Passar exempelvis russ. Stig-läder, säkerhetsstigbyglar och svanskappa medföljer. /Fredrika. 100 Tel0400539254

Fynda! En Ikeakasse proppfull m tyglar, stigbyglar, grim-mor, olika läderremmar mm. Det mesta i läder o finns i både ponny o full stl. Tel0400539254, fredrika86@yahoo.se

Reflexbrösta justerbar. /Fredrika. 8 Tel0400539254

Fynda! Har en Ikeakasse proppfull med hästprylar i stl ponny o full. Säljes billigt som obhöv. Ring eller maila!. Tel0400539254

Körsele Ny fin maratonsele i svart läder, stl full. Pris diskuterbart då selen ej är komplett. Tel0400539254

Ponnysadel Välvdad ponnysadel i brunt läder. Passar exempelvis russ. Stigläder, säkerhetsstigbyglar och svanskappa medföljer. Tel0400539254

Chihuahua hane Långhårig född: 6/5-08 säljes. Är du intresserad så hör av dej så får du veta mer. Tel0449281689, sippelins@aland.net

Valpar. Urgulliga och barnvänliga blandrasvalpar, lev.klara. För mer information ring eller maila. 200 Tel +358408244315, su@aland.net

☑ Golden retrievervalp reg.skk friska, trevliga föräldrar. Leverans i slutet av nov. 10000sek Tel0046858025125, golden@yellows.se

► Elektronik

• Säljes

☑ Philips DVD hemmabio Förstärkare/AUX/radio/cd/DVD. Med Dolby Surround Pro Logic II 5.1 högtalare(5st.) och en kraftig subwoofer. Regionfree! Fint skick. 130 Tel0408708717

☑ MP4-spelare 2Gb med 1,8" skärm, radio, memo, telefonbok m.m. Ny, aldrig använd. 60 Tel04573427743, chere.assali@aland.net

Universal remote 9i1 Styr TV, video, satellit, kabel, LD, DVD, VCD, CD, Hi-Fi och stereo med en fjärrkontroll. Öppnat paket! Ersätter trasig!. 10 Tel0408708717

☑ TimeCrisis2 + pistol Spännande spelhallspel för Playstation2. Timecrisis2 och GunCon2 ljuspistol. Lite använd o i fint skick. Funkar bara m vanlig TV!. 35 Tel0408708717

☑ Z310i Sony Ericsson. Helt ny, oanvänd, rosa, Z310i telefon säljes. 100 Tel04573828597

Adsl 2+ modem Ålcoms adsl 2+ modem. Ålcoms pris 65 , nu 50 men prutbart. Tel0407058735

Fynd Samsung! Mobiltelefon Samsung SGH-680 med 2st lad-dare säljes. (Finns bild på Mark-naden). 50 Tel31366, Lylaa@live.se

☑ Golv högtalare 2st Proson 6,5" 180w.Svart pianolack. 70 Tel0400658004

Philips TV. Philips Pixel plus tv, 32", mod.pw9509, färg: silver, 4år gammal, säljes bort pga flytting. Ring gärna eft. kl.17. /Leif. Tel04573421875

☑ Navigator Blaupunkt travel pilot3.3, nästan ny, mp3, card slot, europe och scandina-via dvd. 160 Tel04573433696, adyblue@yahoo.com

Slutsteg och basar 2st 12". 270 Tel04575244163

Skrittländertäcke som knäppes framför sadeln, gult med reflexer och fleece foder. Stl COB. Perfekt nu i höstmörkret! /Fredrika. 30 Tel0400539254

☑ Kattungang. Jättevackra. 1 svart m vita tassar-hane, 1 sköldpaddsfärgad (vit/svart/gul-ho-na). Lev.klara tidigast v.47. Tel0400680793, 47870

Hästprylar Pessoabett, 11.5, 15 . Tredelat bett, 12.5, 10 . Ryktsett för barn, 10 . 4 st benreflexer m ludd, strl ponny, 20 . Tel04573421717

Paketpris 1 grimskaff, 1 hö-nät, några borstar samt kam-mar, 1 flyveil och manroset-ter. 7 Tel04573421717, jenny_hellman@hotmail.com

• Övrigt

Medryttare finnes Häst eller större ponny spelar ingen roll, men gärna pigg och orädd. Ridit i ca 7 år, haft uppehåll en tid. Varit medryttare förut. Tel04575701413

☑ Playstation 2 spel Vill du ha en lista? Bla Gran Turismo, Tiger woods, Metalgearsolid, Final Fantasy, Need for speed etc etc. Skriv mejl el. ring. 19 Tel0408708717, hansaplaza@gmail.com

Webbkamera Logitech webbkamera med mikrofon samt skärm- och bordsstativ. 30 Tel0405875222

☑ Bra teleobjektiv Sigma 135-400mm för Canon kamera, väska medföljer. Nypris idag 585 . 300 Tel04573421728, tomas.aspack@aland.net

☑ Monster speldator Nu säljes speldatorn innehåll: Intel c2d 3,4ghz, 2gb ram, nvida 7900gto, 250gb hdd. Billigare vid snabb af-fär. 750 Tel04573424354, hallo-net_nr1@hotmail.com

SonyEricsson G900 Nästan ny. Priside 350 kan diskuteras vid snabb affär. Tel04573613419,

SonyEricsson K850I Bättre begagnad, funkar som den ska. Priside 250 kan diskuteras vid snabb affär. Tel04573613419, totteholmstrom@aland.net

☑ Sony högtalare 4st Sony SS-V315 (front and rear satellite speakers), 1st Sony SS-CN315 (center), 1st Sony SA-WMS315 (subwoofer 50W). 65 Tel0400258140

☑ Sony golvhögtalare 2st Sony pelarhögtalare. Max Input Power 140W. H123cm/B23cm/D30cm. 65 Tel0400258140

Hemmabiosystem Clas Ohlsson, bra ljud, snygga pelarhögtalare. 50 Tel0407428015

Gameboy colour. Jag undrar om någon skulle vara intresserad av att köpa mitt Gameboy, med spelen pokemon gold, ram-page 2 och gallery 2? Ge bud. Tel0400813211

☑ TV Finlux Sky Design, Text TV, 25", stativ och fjärrkontroll medföljer. 120 Tel04573314070

Datortillbehör fin svart 19" flatscreen nästan oanvänd 59 , grafikkort nvidia gforce 7600 gs 50 , 2 vita 19" crt 15 /st. Tel04573431520, 32122, liljehage@hotmail.com

Elektrisk rakapparat Braun 6680 FreeGlider, laddningsbar, tvättbar, trimsax, 4st balsam-patroner medföljer. Obetydligt använd. 50 Tel04573314070

Bredbandsmodem ZyXEL Prestige 600 series, bredbandsmodem. Säljes såsom obehövt. 20 Tel04573314070

United Mic 4220. Mikro musik-center med cd-spelare, radio o kassettspelare, fjärrkontroll. I toppskick, knappt använd. 50 el bud. Tel04573430370

Playstation2+ spel Jag tänker sälja mitt Playstation2 för att jag har tappat intresse för det. Det medföljer en massa av saker! Ring för mera info. Tel01814156, 04573427005, yamahamacke94@hotmail.com

☑ Kamera Canon Powershot S5 IS säljes pga uppgradering av kamera. Knappt använd, nyskick. 250 Tel01822891, foosiithaapa@hotmail.com

► Fastigheter

• Uthyses

☑ Sol & värme,Thailand Hyr vår lägenhet i Thailand när ni tröttnat på höstvädret. Ligger direkt på stranden. Perfekt för 4 personer. Pris/vecka. 360 Tel04573425964, kjelle@cha-am-beach.com

Garage Storby,Eckerö Nybyggt varmisolerat garage för 2 bilar, centralt Storby. El finns, betonggolv, läsbara portar. Tel38396, 0407424888

Lager,förråd Eckerö Nybyggt garage varmisolerat, kan användas som som lager eller förråd. El finns, betonggolv, läsbara portar. Tel38396, 0407424888

Möblerad 2:a Nyrenoverad, möblerad 2:a i centrum uthyses fram till jul, ev längre. 500 , strandgatan2008@hotmail.com

1,5 på Södermalm Möblerad lägenhet mitt på Södermalm uthyses 15 nov-15 dec pga av utlandsresa. Hyra 7000kr/mån, 4000kr/halvmånad alt. 2500kr/vecka. Tel +46704073800, soder1@live.se

Central lägenhet Ljus, centralt belägen lägenhet, +90m², uthyrs fr.o.m. 1. oktober. Flexibel bottenplan. Tel0400710660

2:a i centrum Central lägenhet om två rum och kök (70 m2) med balkong och egen gård uthyres från 1.10. 700 Tel04573135935, ann.gottberg@aland.net

Centralt i Mariehamn Två rum och kök 50 kvm med balkong till innergård uthyres. Tel0405504680

3 rum o kök, 75 kvm, centralt i Mariehamn, fr.o.m. 1 nov., birgitta-ch@hotmail.com

Varmgarage, 18 kvm, lämpligt som lager, centralt i Mariehamn, fr.o.m. 1 okt., birgitta-ch@hotmail.com

Trea i Mariehamn Ny, ljus och öppen lägenhet om 92 kvm belägen strandnära i Mariehamn uthyres from. 1.10., dinbostad@aland.net

3:a på Idrottsgatan, 2:a våningen. Tel13974

• Önskas hyra

United VMC 1244. En cd-spelare som har allt. Radio, kassett, fjärrkontroll. I toppskick, knappt använd. 60 el bud. Tel04573430370

Laptop MSI GX600 2,2Ghz processor, 3GB RAM, Geforce 8600M GT 512MB grafikkort, 250GB Hårddisk. Väska och mus ingår. Säljes pga tappat intresse. 1000 Tel0405931222

• Köpes

Trådlöst modem till Ålcoms bredband ö köpas max 40 . Ring efter kl.16 mån-fre. Tel04573425609

Display till en Sony Ericsson w810i köpes. Tel0407638956, kiiient@hotmail.com

PS1-spelet Tombi skulle jag väldigt gärna få tag på. Hör av er om ni har det spelet och vill sälja det. Tel04573424650

Grafikkort. Vill köpa ett grafik-kort, jag har bara två krav! Det ska vara AGP X8 och ha stöd av DirectX 9.0! /Marcus Holm. Tel01814463, 04573613889, marcus.holm_94@hotmail.com

Playstation 3 med eller utan spel. Tel0405532538

2a utanför stan..! Jag söker en lägenhet, helst en 2a utanför stan. Ring eller maila. Mvh Leo. Tel0409100832, kumlinge_88@hotmail.com

Större 3:a eller 4:a Lugn familj med stadig inkomst önskar större 3:a eller 4:a centralt i M:hamn snarast. Tel16470, 04575483770, tido@aland.net

2:a i Mariehamn gärna med balkong önskas hyra av skötsamt par med ordnad ekonomi. Icke-rökare. Ring eller maila Jimmy. Tel04573433089, jimiem@aland.net

Billig etta Jag är en 21-årig, skötsamt, rökfri kille. Jag söker en billig etta i Jomala eller Mariehamn. Tel0405931222, linus.sjoberg@hotmail.com

Liten lgh/rum i Sth Omgående. Säker hyra, skötsamt person. Tillgång till toa/dusch. Helst centralt menalltbeaktas. Tel04570892141, ove@aland.cc

1:a eller 2:a sökes Ansvarsfull rök- och djurfri tjej söker lägenhet i Mariehamn/ Godby-trakterna på grund av jobb på Åland. Tel0407578108, jennagest@hotmail.com

Lgh i Stockholm Möblerad etta/ rum önskas hyra av skötsamt, rök- och djurfri 27-årig tjej m fast inkomst. Alla svar intressanta. Ring Malin. Tel0505492425

1:a eller rum Lärare vid Ålands musikinstitut söker omgående 1:a eller rum i Mariehamn fram till jul. Tel0403719808

Tillbaka till ön Flyttat hem från Norge i slutet av oktober. Söker lägenhet i Mariehamn från november. Är rökfri och djurfri. Max 500 euro. Tel +35840 5710037, +4748180302, eddy_weejii@hotmail.com

2:a Vi är ett skötsamt par som vill hyra 50-60 kvm stor lägenhet i norra Mariehamn eller i Jomala, inte över 500 , snarast. /Camilla. Tel0408395149

Vinterbonad stuga Önskas hyra max 10 km från Mariehamn under tiden 30 oktober - 30 november., staffrob@gmail.com

2:a el 3:a i M:hamn sökes av en familj med ett barn. Fast inkomst. Djur- o. rökfria. Snarast. Tel0400780555

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)

- Skriv numret utan mellanslag

- Skicka det som ett text-meddelande till 16505

- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

GSM ÅLAND
Global telekommunikation

www.gsm.aland.fi

• Önskas hyra

Bostad akut! 1rok el. liten 2 rok i Mariehamn omg. pga akut bostadsbrist. Djurfri, ensam, arbetande tjej. Maxhyra 400. Ring snälla!. Tel0408731851

1-2 rok Mariehamn. 1rok el. billig 2rok i Mariehamn. Tel0408731851

Förvaringsplats för en jänkare under vinter-halvåret önskas hyra. /Jennifer eller Brage. Tel0457 3618621, 04573432192

Etta/tvåa i M:hamn Jag är en 19-årig flicka med djur som önskar hyra en etta/två i eller nära Mariehamn från och med början av 2009. Röker ej., palomaki. j3nn@hotmail.com

► Hus & Hem

• Säljes

Stora gröna växter. Bl.a. Chefflera ca 2m 15 . Gulrandig Bajonett-lilja ca 1m 10 . 2st kaktusar i samma kruka 10 . Stor klätterväxt m runda blad 6 . Tel 21841

Isolerglasrutor 1 st 2 glas 86x22,5 frostat 15. 1st 2 glas 84,5x62 4 mm glas 40/st. Tel04573428030, gunnar.bjork@aland.net

Säng Sängstomme 180 x 200 samt 2 nattduksbord. Vitt. Nymålat. 300 Tel0407184140

Soffa o 2 fåtöljer i furu med löstagbara dynor i rätt bra skick. 40 Tel04573613893

Takrännor/tillbehör Begagnade tak-och stuprännor med 74 upphängningskrokar i brun plast.Minimum 50 m+4 stup a ca 3 m. Billigt!. Tel0407047255, ak.lybeck3105@gmail.com

Kinamatta aprikosbeige 140x190cm. Oanvänd (felköp). 580euro Tel04575636295

Matsalsmöblemang Matsalsbord och 6 stolar i bok. Stolarna har klädda sitsar i svart tyg. 250eller bud Tel0407273028

Trädgård 2st järnurnor, vitmålade, omkrets 40cm /H: 50cm. 60Tillsammans Tel04575636295

Duschkörn säljes, mått 120x90cm, tonade glas, chinchilla mönster. Alu-ram. Billigt. Tel31607

Massivt köksbord i furu för sex personer, 1*2m. 250 Tel04573424767

Tv-bänk svart med glasdörr och en hylla. 40 Tel0405077142

☑ Svart bokhylla 3-sektioners, med två belysta vitrinskåp, i bra skick. 75 Tel +46700437760

Kyl/sval Höjd 185cm. 100 Tel0407184140

Diskmaskin AEG. 80 Tel0407184140

Ugn/spisplatta/fläkt 60cm bred. 120 Tel0407184140

3st kylskåp säljes. 150 Tel0407184140

☑ Skänk B:152 D:50 H:85. 30 Tel48329

☑ Tv-bänk, silverfärgad. 25 Tel48329

Bänkskiva i valnöt 180x60cm. Tel0408657070

Växa juniorsäng Vit utdragbar ”växa”-säng med madrass i bra skick. 50 Tel04573431974

Byggmaterial Kahi mellanväggsblockar 85x300x198 med rörkanaler, 100 st, 6 m2. 70. Tel0405189753

Lägenhet snarast! Vårt hyreskontrakt går just ut! 3:a el stor 2: a önskas snarast till ung barnfamilj. Har fast tjänst. Rök-o djurfri! Allt beaktas!. Tel0404162119

Etta i Mariehamn 22-årig tjej önskar hyra en etta i Mariehamn omgående. Djurfri med fast inkomst. 400 , soffipropp_666@hotmail.com

I Norrtälje. Pendlar från Sthlm, så lägenhet i Norrtälje önskas hyra av studerande på Roden-skolan. Allt beaktas! Ring Erica. Tel13502, 04573425138, mrs_sweet90s@hotmail.com

2:a sökes Skötsam kille med fast jobb söker lägenhet i Mariehamn. Ring eller mejla./ Tommy. Tel0503568914, tommy.umbra@aland.net

Frysskåp Electrolux 200 l. 100 Tel0407184140

Telefonandel på landet önskas köpa. Tel04570049722

Fåtölj. Mörkgrön snurrfåtölj med spag så man kan halvligga och fotpall. 50 Tel04573798870

☑ Eldset i nickel. Borste, spade, spett till öppen spis i obruten förpackning. 15 Tel0400680793, 47870

☑ Taklampaplafond ifrostatglas o trä. 10 Tel0400680793, 47870

☑ Köksbord m inl.skiva i anti-lackad furu, 102*160cm+40cm skiva. 6 röda plaststolar. 160 Tel0400680793, 47870

Tv-bord på hjul, svart. 15 Tel0407428015

Saccosäck/sittpuff leopardmönstrad i plysch. 40 Tel0407172058, 23156

☑ Hög-o lågsäng vit, stadig inkl. stege L:2m B:80cm inkl. en resår-madrass + bäddmadrass och en skumgummimadrass m. bäddmadrass. 90 Tel04573749894

Vitrinskåp Vit 2sekt. 20 Tel04573430623

Gardinstängel 2 st av vitt träd. 10/st Tel04573430623

Kyl/frys H:175,5 B:59,5 D:55, 3år gammal. 300 Tel0405077142

Dörrar, fönster 2 st ytterdörrar i ädelträ inkl. karm, 2 st 2-lufts och 1 st 4-lufts kopplade fönster inkl. karm. Oljetank 2 kubik. Tel04573135123

Dubbelsäng 160x200 Sängstomme Hemnes inkl. resår- och bäddmadrasser. 300 Tel0405812258

☑ Fåtölj. Läderfåtölj säljes pga utrymmesbrist, mörkbrun, obetydligt använd, snurrbar. 200 Tel04573314070

Kylskåp, frys mm. Ett litet beg. kylskåp, en liten frys samt en diskbänk 62x180. Tel37710, 0400887079

Telefonandel i M:hamn säljes. 30 Tel04575957779

Större säng 200x180 helmadrass 30cm under 2st 90x200 köpt vid EM pris 1100 säljes pga utrymmesbrist till förmånliga priset. 400 Tel04573434617

☑ Bäddsoffa 3-sits Ikea Luleå, blå, i nyskick. 250 Tel04573441214, perjohan.k@gmail.com

☑ TV-bänk Furu obeh. på hjul. 104x49 cm. 10 Tel04573441214, perjohan.k@gmail.com

Glasbord 50x50cm 15. Mikro 15. Nattduksbord 15. Tel04573427119

Snygg 3-sits soffa plysch mem. grön 30. Furubord + stolar 30. Soffbord 15. Långt blom-bord 15. Furusäng 80x200 15. Tel04573427119

☑ Arbets/databord Ikea Anton 75x160cm i björk. Med 2st hyl-lor, 2st låd/datahurtsar på hjul, 2 stlådor under skivan (en för tangent). 75 Tel04573441214, perjohan.k@gmail.com

Altanglas Tonade gasade glas 4st med k-värde 1 håller samma isolering som en vägg 1400x800 mm 35 /st. 35 Tel0407673888,

40-50-tals skänk i bra skick. 150cm. Inga krusiduller. 150 Tel04573799066

☑ Toppmatad tvättmaski Ignis AWv 708/2. Nästan oanvänd. 300 Tel0408293185

Ny resårsäng. Helt ny och oanvänd resårsäng 90cm. 70 Tel0407273028

Resårsäng 90cm bred. 30 Tel0407273028

Beg. köksinredning, laserad furu. 2st högskåp m överskåp, 4 bänkskåp, 2 lådhurtsar, 3 överskåp, glaskeramikhäll 80x60, fläkt, inbyggd ugn. 600 Tel38076

Konsolhyllsystem främst för hemmakontor, i bok. 9st hyllor L:80 B:35, samt 1st L:80 B:50cm. Tillhörande vägguppsättning i vitt. 130 Tel04575267125

☑ AEG tvättmaskin Frontmatad tvättmaskin ÖKO-Lavamat 72620, Update. Obehövl., många program mm. 80 Tel0405126269, info@overnasgarden.ax

Varmvattenberedare Nibe Eminent 100 l. I bra skick, inköpt våren 2006. 300 Tel0407088310

Byggmaterial Leca RUH blockar 380x590x198, en pall, 36 st. 90 Tel0405189753

Jättefina soffor i tyg, 3-sits och 2-sits. I bra skick. Tel0404151629

Soffa 3-sits, beige tyg, nyskick. Tel0405657601

Hörnsoffa, oxblodsfärgad, i skinn, sliten men fullt användbar. 150 Tel0407624949

Oljepanna Jäspi, 6-7 år gammal. 300 Tel04008226626, 21322

Dammsugare Volta, äldre modell men i gott skick. 15 Tel21841

AEG kyl/sval H: 1,85m. 90 Tel0407184140

Matsalsbord. Gediget köks/matsalsbord i bok, 189x89cm. 60 Tel0407273028

► Musik & Instrument

• Säljes

Fioler storlek 1/2 och 3/4. Tel0400529256

► Samlarobjekt

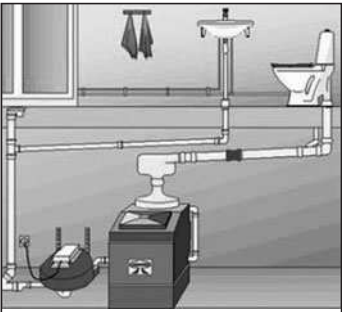
• Säljes

► Sport & Fritid

• Säljes

☑ 4-hjuling 200cc ATV. 4-takt vätskekyld 17hk, 4 växlar+ back, elstart, L:1800 B:1120 H:1130, siithöjd 86, vikt 150kg, maxlast 155kg.1500 Tel +3584573424936, Limpan391@hotmail.com

Träningskort träning Träningskort på Träningsverket överlätes. Giltigt t.o.m. feb. 09. 58 /mån. Tel04573433073

AQUATRON 90
Ekologiskt toalettssystem för vattentoalett. Mer info www.aquatron.se Nypris ca 2.200 €. Nu. 1400€
Tel 04573430130

2250st skruvar för Hilti automat-skruvdragare. 40 Tel0405018297

Saccosäck, mest röd (elefantmodell). 10 Tel0400696761

Tvättmaskin Husqvarna Combi 1060. 150 Tel38076

Lysrörsarmaturer 20st 2x18W med vitt rutraster. 7/st. Tel38076

2st tubarmaturer 2x36W. 7/st. Tel38076

Frysbox 100x60 H:85. 60 Tel04575958318

Bolstertyg i röda färger, nytt och gammalt!. Tel0400696761

Ny vävstol 140cm med tillbehör. 200 Tel04573828391

• Köpes

Telefonandel landet önskas köpas! Kontakta Johanna Lundberg. Tel0407524536, 23458

Matsalsbord. Vitt, stort matsalsbord önskas köpa omgående. Tel0408671002

Gjutformar Har du överlopps Formex el. Lammitassu gjutformar 250x400, hela el. bitar? Hör av dig. Tel0503288498, tore.stahl@kolumbus.fi

Röda tegelstenar begagnade ca 250 st till 10m2 växthussockel. Tel0400792251

Telefonandel på landet köpes. 550 Tel04575221613, 48213, bomens.stugor@aland.net

Aluminiumstege köpes, två-delad, längd ca 7m. Tel22996, 04573428699

Bolstertyg i färgerna blå, vit, beige, alt. byta tyger. Tel0400696761

Säng. Önskas köpa en resår 120 säng till rimligt pris. Tel04573421642

Köpes frysskåp. Tel04573429000, vita1905@hotmail.com

► Musik & Instrument

Synth Casio, CTK-601, som ny. 200 Tel0407172058, 23156, yvonne@confido.ax

Fioler storlek 1/2 och 3/4. Tel0400529256

► Samlarobjekt

• Säljes

► Sport & Fritid

Fotbollsskor! Nike air zome 90 säljes i princip oanvända, stl.44. Även Puma king skor stl.44,5 använda ett fåtal ggr inomhus. 25 T el0505764093, 01817885

Motionscykel med växlar, puls- o kalorimätare m.m. 200 Tel0405901871

Judodräkt stl.140, begagnad, säljes. 15 Tel0407047255, ak.lybeck3105@gmail.com

Sälj
det du inte behöver med en annons
i Torget
NYHET! Ladda upp bilder på hemsidan
torget.ax
Ålands största köp & säljmarknad

Vandringsryggsäck Blå, hög ryggsäck av vandringstyp. 25 Tel04575300773

3st betsmän (handvågar). Ge bud. Tel04575958318

Ridväst i nyskick säljes. 40 Tel04573828693

► Övrigt

• Säljes

Löklådor. Storlek 155x60x10cm. 2 Tel0407184140

☑ Traktor John deere 2140 2wd årsm 80, har gått 6100h, nya bakdäck, 2 dubbelverkande hydr. uttag + retur. Pris inkl. moms. 5200 Tel0407486996

Företags ekonomibok E 2000 Compact Företagsekonomi B. Basbok och Arbetsbok med tillhörande cd. 75 Tel0408731851

Bortskänkes Igloo Hafa duschdörr i frostat glas bortskänkes. Från år 2005, mått 90cm. Tel0407265666

Bok säljes. Boken Adobe photoshop Lightroom för digitalfotografer. Ny och oanvänd. 25 Tel48689, bengthe@aland.net

Energimassagestol inkl väska m hjul, i mycket gott skick. 400 Tel0407172058, 23156

Gamla böcker säljes. Tel04573433927

Såmaskin. Wärtsilä kombi-såmaskin 2m. i funktionsdugligt skick. Tel43532

Läderjacka Lite använd svart skinnjacka från H&M, stl S. 80 Tel04575483826

Sorteringsmaskin. Beg. Greefa sorteringsmaskin för äppel, tomat, lök o. dyl. samt beg. pallgaffel säljes. Tel01842429, 0405735337

Liten traktor Dexta i bra skick + harv, plog o vagn. Tel04573432411

► Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Sko borttappad Didrick har tappat sin ena sko. En blå sko av märket Kavat (Rugby) i storlek 21. Var vänlig och hör av er om ni hittat den. Tel04573828489

Gympakasse Xander. Min son har förlorat sin gympakasse inneh. gröna mjukisbyxor, t-shirt på bussen fr stan -stran. Ta kontakt om ni hittat den! Tack. Tel0407089869, lsrr79@yahoo.se

Gympadräkt m.m. Svart/vit Milano gympadräkt stl.34” 15 . Mörk-blå sammetsshort GK stl.S 12. Räckhandskar Nike stl.xs 10. Tel04573749894

• Köpes

Pingisbord, allt av intresse. Tel0405409769

► Övrigt

Trattkantareller säljes billigt, nyplockade. Tel32149, 04573427530

Urintunna. Rymmer ca. 900 liter. 50 Tel0407184140

Hyvelbänk. Äldre, större hyvelbänk. Tel12232

Grova kängor i brunt stl.43 säljes pga felköp. 30 Tel04573134555

2st traktordäck på fälg. Gott skick. 18,4x34. 300 /st. Tel38076

Gipsskivor 14st felfria renoveringsgipsskivor (t = 6mm). 70 Tel0400987923

• Köpes

Söker gammal barnbok ”Lille pip på äventyr” av Lucie Lundberg (Wahlströms förlag, 1952). / Kim. Tel0405895269

Obesprutade äppel. Behöver äppel, kan plocka själv. Även päron el. plommon. Tel0405226529

Havtornssaft och tranbär köpes. Tel33627

Traktor-tröskdäck 14,9x13-26. Tel38076

Hösvans köpes. Tel 04573135566

Bli av med böcker Önskas köpa beg Escalade 1, Övningsboken, Textboken samt Facit o ev CD:n. Ring mig!. Tel0408416510

• Övrigt

Bortskänkes: Pålsböle-tegel. Tel41153

Fyllnadsmassor bortskänkes från Skrapängen (Nabben). Tel0405537614, 35718

► Förlorat & Tillvarataget

☑ Tessi Har någon sett våran katt? Försv. fr. Skräkvägen. Liten, vit med svarta fläckar, inget halsband o saknar en klo på höger baktass. Tel04573424263

Cykelnyckel i centrum, Norragatan eller Ålandsvägen, med en röd metallkapsylöppnare som hänge. Tel0405888995

• Tillvarataget

☑ Upphittad katt Vi har tagit hand om en katt som vistats vid hamnen i Hummelvik. Cirka 7 månader gammal, flicka, helsvart. Tel0408356200

riksnytt

Förövarens motiv var hat

Svarta rubriker. Rapporter om tragedin i Kauhajoki fyllde finländska tidningar i går.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Jag har alltid velat mörda så många människor som möjligt”.

Det budskapet stod skrivet på en papperslapp hemma hos 22-åringen som dödade tio människor i Kauhajoki. Polisen hittade budskapet då de sökte igenom bostaden efter skolmassakern.

Lappen låg synlig på bordet, säger utredningsledaren, kriminalinspektör **Jari Neulaniemi** på centralkriminalpolisen (CKP). Polisen har också beslagtagit mannens dator, som innehåller information om hans planer. I texter på datorn skriver gärningsmannen om sitt hat mot samhället. Texterna tyder på att han planerat massmordet sedan 2002.

Sköt i klassrummet

På onsdagen blev det klart att förövaren öppnade eld i ett klassrum där en tentamen på-

gick. En del av eleverna hade hunnit bli klara med sina prov och lämnat klassen innan skottlossningen började. En del av eleverna lyckades fly ur klassrummet under skottlossningen. Nio av dödsoffren hittades i klassrummet och den tionde i korridoren utanför.

Inget av offren har ännu identifierats officiellt, säger kriminalkommissarie **Ismo Kopra** på CKP. Offren fördes till Helsingfors universitet för identifiering under natten mot onsdagen. Offren identifieras med hjälp av tand- och dna-uppgifter.

Åtta av dödsoffren var kvinnliga elever och en var en manlig elev. En manlig lärare som övervakade provskrivningen dödades också, säger kriminalöverkommissarie **Urpo Lintala**. En allvarligt skadad kvinnlig studerande vårdas fortfarande på sjukhus.

Polisen visste inte på onsdagen hur många av offren som dödats av kuler och hur många

som dog på grund av branden. Kopra säger att flera av offren har tydliga skottsår. Skotten har träffat offren både i huvudet och i andra delar av kroppen.

Agerade ensam

Neulaniemi upprepade på onsdagen att förövaren agerade ensam och att han inte hade några medhjälpare. En del av videorna som han lade ut på nätet ser ut att ha filmats av någon

annan. Bildmaterialet undersöks och polisen ska gå igenom mannens närmaste vänkrets, sade Neulaniemi.

Polisens tekniska undersökning i skolhuset fortsätter under hela veckoslutet. Skolan är stängd och inget beslut om när den ska öppna på nytt har fattas. Delar av fastigheten fick så pass stora brand- och rökskador att de inte kan användas förrän de reparerats.(FNB)

Striktare övervakning av vapenlicenser

Inrikesminister Anne Holmlund (saml) lovar att det ska bli svårare att få licens för pistoler och revolverar. Man ska försöka få ett lagförslag till riksdagsbehandling före våren.

Övervakningen av licensansökarnas hälsa ska bli striktare. Polisen borde bland annat få kontrollera den ansökandes bakgrund i Folkpensionsanstaltens register.

Övervakningen av internet måste också skärpas, säger

ministern. Centralkriminalpolisen har fått order att intensifiera sin övervakning av webben i minst en månads tid. CKP ska gå igenom webbmateriel på ett så heltäckande sätt som möjligt, men får ingen extra personal för arbetet.

Efter en månad ska man besluta om övervakningen ska skärpas permanent. Inrikesministeriet anser att informationsnätverken i nuläget inte övervakas tillräckligt systematiskt.(FNB)

Varningssignaler kartlagda

I USA, landet som är ökänt för sina skolmassakrer, har man försökt ta reda på hur man på förhand skulle kunna identifiera en eventuell angripare.

Den amerikanska underrättelsetjänsten och undervisningsministeriet publicerade år 2002 en rapport vid namnet Safe School Initiative. Den byggde på studier av 37 skolmassakrer åren 1974–2000.

De viktigaste slutsatserna i rapporten är:

- Skolmassakrer är oftast planerade, inte impulsiva dåd.
- Det brukar finnas folk som på förhand känner till förövarens planer eller tankar.
- De flesta gärningsmän brukar dock inte direkt hota sitt mål på förhand.
- När man studerat förövarna har man inte hittat någon ge-

mensam, till exempel demografisk, ”profil”.

– Före massakern hade de flesta gärningsmän uppfört sig på ett sätt som väckt oro bland den närmaste kretsen, eller på annat sätt indikerat att de behöver hjälp.

– De flesta förövare har haft svårt att klara av misslyckanden. Många hade försökt ta livet av sig innan de vände sin aggression också mot andra.

– De flesta gärningsmän är vana vid vapen.

– I de flesta skolmassakrer var även andra studenter i någon mån inblandade.

– Trots att myndigheterna reagerar snabbt brukar skolmassakrer oftast avslutas av något annat skäl.(FNB)

Källa: The Final Report and Findings of the Safe School Initiative <http://www.ustreas.gov/uss/ntac.shtml>

Världen just nu

Blåtunga påträffades i Sverige

■ **MARKARYD.** Djur på en gård norr om Markaryd i Småland, har drabbats av sjukdomen blåtunga. Det rör sig om två smittade får i en fårbesättning. Det är de första fallen i Småland. På tisdagen påträffades sjukdomen i Skåne i södra Sverige.

Inget av djuren visar symptom. Ett spårrområde med en radie av 20 kilometer har upprättats runt gården.

Även Skåne kan ha fått sina första fall av blåtunga, som sprids av svicknott och endast drabbar idisslare. Prov har tagits i mjölk från en gård utanför Hörby, men analysen på Statens veterinärmedicinska anstalt är ännu inte klar.

Det första svenska fallet av blåtunga upptäcktes på en gård i Halland den 6 september och smittan har sedan hittats i åtta halländska besättningar. Ett omfattande program för att vaccinera djur mot sjukdomen har inletts.

Provsvaren visar att det handlar om blåtunga även hos den mjölkbesättning i trakten av Hörby i Skåne, där misstanke om sjukdomen rapporterades på tisdagen.

Länsstyrelsen i Skåne konstaterar att vaccinationsinsatsen inom spårrområdet kommer att bli omfattande, eftersom det är ett mycket kotätt område. (FNB–TT)

USA rasar över Nordkoreas planer

■ **NEW YORK.** USA uppmanade på onsdagen Nordkorea att snabbt ”tänka om” sedan landet meddelat att det nästa vecka startar kärnanläggningen i Yongbyon på nytt efter att i november 2007 ha gått med på att stänga den. USA sade att det är ”mycket besviket” över Nordkoreas planer.

USA varnar att Nordkorea är i färd med att igen isolera sig internationellt.

–Vi uppmanar Nordkorea att genast uppfylla sina åtaganden såsom de formulerats i sexpartsöverenskommelsen, sade Vita husets talesman **Gordon Johndroe**.

Enligt honom är USA redo att inleda nya förhandlingar med Nordkorea om saken.

USA:s utrikesminister **Condoleezza Rice** tillfrågades på onsdagen om förhandlingarna nu är ett avslutat kapitel.

–Ingalunda, svarade Rice.

Omstarten av Yongbyon väntas ta flera månader. Anläggningen har förseglats av Atomenergiorganisationen IAEA och även försetts med ett 20-tal kameror. Omstarten är enligt Nordkorea en protest mot att USA inte har strukt landets lista över terroriststater. Nordkorea lovade stänga Yongbyon i utbyte mot bland annat olja.

IAEA bekräftade att nordkoreanerna har avlägsnat förseglingarna i Yongbyon, liksom övervakningskamerorna. Landet har också meddelat att det tänker importera nytt kärnbränsle till återupparbetningsanläggningen inom en vecka. USA uppskattar att Nordkorea hann producera cirka 50 kilo plutonium inom Yongbyon stängdes.

–De meddelade att IAEA:s inspektörer inte har något att göra där längre, sade en talesman för IAEA. (FNB–AFP–Reuters)

Hårda knarkare ofta hivpositiva

■ **PARIS.** Bland de missbrukare som injicerar narkotika kan nästan var femte vara hivpositiv. Det konstaterar den auktoritativa medicinska tidskriften Lancet på sin webbsida.

Sprutnarkomanernas antal globalt beräknas till kring 16 miljoner. Minst 3 miljoner bland dem är således hivpositiva. Det finns flest sprutnarkomaner i Kina, omkring 2,35 miljoner. Av dem beräknas 12 procent ha smittats av hiv. Tvåa är USA med 1,85 miljoner missbrukare, av vilka cirka 15 procent är smittade.

Lancets rapport varnar särskilt Ukraina och Ryssland för att se upp med de höga hivsiffrorna. I Ukraina uppskattas 42 procent och i Ryssland 37 procent av missbrukarna vara smittade. Att narkotikan injiceras med förbrukade nålar är ett av de största skälen till att immunbristsjukdomen aids sprider sig globalt. (FNB–AFP)

Finanskrisen lyft för Obama

■ **WASHINGTON/STOCKHOLM.** Finanskrisen i USA spelar demokraternas presidentkandidat **Barack Obama** i händerna. Samtidigt som Vita husets räddningspaket på 700 miljarder dollar manglas i kongressen gör demokraten sitt största ryck i opinionsmätningarna hittills.

En färsk mätning från Washington Post och ABC News ger presidentkandidaten Obama ett övertag på hela 9 procentenheter – 52 procent mot 43 – över rivalen **John McCain**. Washington Post kopplar samman Obamas framgång med den ekonomiska krisen i USA och allmänhetens urholkade förtroende för den republikanska Bush-regeringen.

Ytterligare en undersökning från Los Angeles Times och Bloomberg visar på samma trend: 45 procent av de tillfrågade anser att Obama är bäst lämpad att hantera finanskrisen, jämfört med 22 procent för McCain.

Obama var inte sen med att rida på vågen. Under natten till onsdagen ställde han upp flera krav som han och demokratiska partiet vill ha in i det historiska statliga räddningspaket på 700 miljarder dollar som nu debatteras i kongressen: En återbetalningsplan till skattebetalarna om räddningen lyckas, ett råd som övervakar räddningsinsatsen, begränsningar av hur mycket federala pengar som kan betalas ut till höga chefer på Wall Street samt stöd till pressade husägare.

–Annars få ni gå tillbaka till ritbordet, sade han med adress till Vita husets förhandlare. (FNB–TT)

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

KRINGLAN

52 €

GULDVIVA

Sjökvarteret
vardagar 10-17, lördagar 11-14
www.guldviva.com

➤ SÄLJES

LÄGENHET

i Dalbo 66 m² med
bastu säljes.

Tel 0457 524 4487/
Jansson

➤ ANBUD

Schaktentreprenad

Tekniska nämnden, fastighetsavdelningen begär anbud på grundarbeten för tillbyggnad av **Trobergshemmet**

Entreprenaden omfattar

- jordschakt cirka 8000 m³
- bergschakt cirka 8500 m³
- spont, va-arbeten, mm

Anbudshandlingar erhålles från TV/ fastighetsavd. från 25 september 2008.

Slutna anbud märkta **"Trobergshemmet schaktentreprenad"** skall vara beställaren tillhanda **senast onsdagen den 22 oktober 2008 kl 15.00.**

Närmare upplysningar erhålles av Lars Eklund, telefon 531520 eller Yvon Säll 0457-3433788

MARIEHAMNS STAD

www.mariehamn.ax

➤ LEDIGA PLATSER

Hotell Arkipelag är ett fyrstjärnigt hotell med 86 rum, restaurang med 500 gästplatser, konferensavdelning, nattklubb och casino

VI SÖKER EN:
➤ **NATTRECEPTIONIST**

Är du språkkunnig, serviceminded och tycker om att jobba nätter?

Då är vikariatet som nattreceptionist något för dig. Vi erbjuder ett 6 månaders vikariat från och med november med chans till förlängning över sommaren.

Är du intresserad, malla din ansökan till:
therese@hotellarkipelag.ax

Sista ansökningsdag är den 10 oktober.

Strandgatan 31, AX-22100 Mariehamn. Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Vilket stolpskott av ÅCA

I dag (den 24 sept) är det Internationella Skolmjölkens dag. En sak som ÅCA uppmärksammade i tidningarna med annons och även med broschyrer skickade till skolorna.

Men vilka broschyrer, just det, det fanns nämligen två av dem. En rosa för flickor och en blå för pojkar.

Till och med för dem av oss som inte stått på barrikaderna för jämställdhet utan mer stött den i tysthet, så stack de i ögonen. Så fyllda av stereotyper och ålderdomliga idéer var de.

Redan på pärmen så framhålls det att mjölk är viktigt för ditt yttre på flick-broschyerna, men det är inte viktigt för pojkarna tydligen.

Jag vet att ÅCA inte producerat katalogen själv, men att vara med och distribuera den är att göra sig till medlöpare i en minst sagt ojämförbar framställning av unga människor.

En katalog för bägge könen hade nog fått fram nyttan av mjölk ändå.

Borde inte ÅCA i konsekvensens namn börja tillsätta färgämnen i mjölken så vi får rosa och blå mjölk, även mjölk-tetrorna måste designas om så att inte barnen dricker mjölk på "fel" sätt.

Ingge Holmberg (s)
Elevassistent

Redaktionen har bett ÅCA om en kommentar:

–Jag håller med om att bilderna är övertydliga och förstärks med bakgrund i rosa och blått. Bilderna är hämtade från respektive broschyr som nämns i annonsen. Notera dock att samtliga ungdomar i annonsen ägnar sig åt någon form av fysisk aktivitet och att ingen av dem är speciellt trådsam.

Materialet är producerat av Mjolk och Hälsa rf. Vi skall låta responsen gå vidare

till deras verksamhetsledare **Ulla-Marja Urho.**

Huvudbudskapet i broschyrerna är att man inte blir fet av riktig mat och det är viktigt att äta rätt, speciellt i tonåren när man växer och utvecklas mycket. Ideal-viktstabeller skall man inte fästa så mycket uppmärksam-

het vid, alkoholens negativa verkningar på ämnesomsättningen och tobakens skadeverkning på benbyggnaden är andra viktiga budskap i materialet. Kort sagt är materialet bra, förutom en fånig layout.

Att pojkar och flickor är olika i tonåren beträffande allmän uppfattning om vad som är rätt kost är

otvivelaktigt. Därav skilt material för pojkar och flickor.

Vi kunde naturligtvis ha utformat annonsen annorlunda. Idén var att skapa en igenkänningsfaktor till materialet. Men gjort är gjort nu.

Sverker Jansson
Försäljningschef
Ålands Centralandelslag

Varför genuskodad mjölkreklam?

Som lärare och genushandledare i Övernäs högstadieskola blir jag förvånad och bestört då jag läser dagens tidning.

På sidan sju finns en synnerligen genuskodad reklamannons för Internationella Skolmjölkens dag 24.9.2008. Färgerna i annonsen irriterar mig visserligen (rosa och blått), men det är inte därför jag skriver den här insändaren. Vad som sticker i mina ögon är hur stereotyp de två flickorna och pojken porträtteras i reklamen.

Den ena flickan ler och leker med ett rep och den andra flickan lyfter två hantlar i en intressant position. Slå upp gårdagens tidning på sidan sju och försök posera som flickan. Träna flickor/kvinnor verkligen på det där sättet?

Pojken poserar ganska stereotypt manligt genom att spänna musklerna i en

tuff position. Jag och några elever hade i alla fall rätt roligt då vi testade att posera i skolan.

Dessa stereotypa föreställningar av manligt och kvinnligt är inte bra, utan begränsar bägge könen negativt. Pojkar ses som tuffa och aktiva medan flickor är lugnare och mer omhändertagande.

Visst, det finns alltid undantag, men jag vill uppmärksamma ett strukturellt fenomen. Vi vill väl ändå uppföra människor i första hand, inte pojkar och flickor. Varför gjordes inte bara en broschyr om "ungdomar och mat"? Måste barnen delas in i kön? Att behandla barn, ungdomar och vuxna lika oberoende av kön ger oss alla bättre förutsättningar till verkligt fria val, vare sig det handlar om yrken, utbildning eller intressen.

Väl i lärarrummet insåg jag att det förutom reklamen i tidningen också finns broschyrer som ska delas ut till eleverna på skolan. Dessa är om möjligt ännu mer genuskodade än annonsen i tidningen. På flickornas (rosa) framsida står ett mjölkglas med läppstiftsmärken medan pojkarnas (blåa) broschyr föreställer en pojke som hoppar upp från en skateboard.

Vad är det som gör flickor och pojkar så olika? Jag har svårt att se nyttan med bilden av en flicka som står på en rosa våg på en röd hjärtformad matta. Icke att förglömma kommentaren till flickor på första sidan: "Du kan njuta av livet i full utsträckning om du äter ordentligt, motionerar och sover tillräckligt. Allt det här är viktigt både för ditt yttre och inre välbefinnande".

Detta är otroligt spännande om man jämför med

pojkarnas första sida. Där står det ingenting om det "yttre välbefinnandet". Varför inte det? Däremot får pojkarna i broschyren läsa att "man får större muskler" om man äter och motionerar ordentligt.

Det är synd att en sådan här broschyr har kommit ut till skolorna, och det rimmar verkligen illa med målen om att skapa en mer jämställd skola – en skola som behandlar flickor och pojkar lika oberoende av kön. Jag rekommenderar starkt läsning av **Yvonne Hirdmans** teorier om könsens isärhållande.

Pamela Sjödahl (lib)
Se svaret från ÅCA på insändaren från Ingge Holmberg!

Ålands fiskare och Korrvik

Jag undrar hur Ålands fiskare r.f.s planer ser ut för Korrviks fiskehamn?

Frågan dök upp i mitt huvud då jag läste att hugade spekulanter på hus i Västerås kan få tillgång till egna båtplatser vid köp av hus. Denna båtplats tillhandahålles genom ett avtal med Ålands fiskare r.f.

Jag funderar vidare på hur hela den brokiga verksamheten övervakas. Som det ser ut i dag finns verkstäder, skrotlager, fiskehamn, affär och nu också inom kort båtplatser till potentiella husköpare. Det som egentligen ska finnas i fiskehamnen såsom fiskebåtar är nog en försvinnande liten intäkt.

Det känns fel att ha Ålands fiskare r.f som mellanhand för verksamhet som helt klart ligger utanför det organiska i deras verksamhet. Är det så att hela hamnen är för stor för Ålands fiskare bör verksamheten gå tillbaka till Mariehamns stad.

Som det är i dag så gör Ålands fiskare r.f allt för att få in medel och då blir verksamheten brokig. Övervakningen i hamnen ser inte ut att fungera eftersom hyresgäster finns överallt och stadens normala byggregler fungerar inte.

Ingenjörn

Sälj det du inte behöver
med en annons i Torget

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:
0600 91 219
Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:
Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**
Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**
Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan.
Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen och på torget.ax... 0€
Bild på hemsidan... 0€
Bild i tidningen... 10€
Signaturvar... 10€
Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Annonsera i
den tidning
du själv läser!

TV-programmet

torsdag 25 september

7.00 Gomorron Sverige [92137019]	
10.30–12.50 UR [8606629]	
13.00 Rapport [14090]	
13.05 Doobidoo (R) [8824212]	
14.05–14.35 Plus (R) [694274]	
Även 27/9.	
15.25 Fråga doktorn (R) [7717552]	
Även 27/9.	
16.10 Gomorron Sverige [9156835]	
17.00 Rapport [53854]	
17.05 Hannah Montana [1396361]	
17.30 Kärleksagenterna [8309]	
18.00 Sagor från zoo (R) [95767]	
18.10 Tim och Tej [5904729]	
18.15 En unge till (R) [3178191]	
18.25 Lisas sagoshow (R) [414564]	
18.40 Farbror Freddy får en knäpp [874922]	
18.55 Sportnytt [5913477]	
19.00 Rapport [77293]	
19.10 Regionala nyheter [5476293]	
19.15 Go'kväll [596767]	
20.00 Kulturnyheter [14748]	
Även senare i dag.	
20.15 Regionala nyheter [1642859]	
20.30 Rapport med A-ekonomi [380]	
21.00 Mitt i naturen [361]	
Naturprogram. Del 4 av 16. I veckans program tar han sig ett bad i en av Sveriges mest blodigeltäta sjöar, och det blir ett ganska otrevligt program. Även 26/9 och 28/9.	
21.30 Andra Avenyn [632]	
Svensk dramaserie från 2008. Den nya sängmodellen.	
22.00 Höök [54903]	
Svensk kriminalserie. Del 2 av 10. Kommunalpolitikern Göran Ask är fortfarande försvunnen och Eva Höök inser att att det värsta redan har hänt när en kropp hittas i Malmhamnen. Även 30/9.	
23.00 Debatt [59212]	
Programledare: Janne Josefsson.	
23.45 Kulturnyheter (R) [6565632]	
0.00 Sixties (R) [5775]	
0.30 Säsongstart: Grosvold [3894355]	
1.15 Uppdrag granskning (R) [8591171]	
2.15 Toppform (R) [7780355]	
2.45–7.00 SVT24 [62115065]	

10.30 24 direkt [63360038]	
16.15 Agenda (R) [4826748]	
17.00 Socialkontoret (R) [42816]	
17.55 Eftersnack (R) [36380]	
18.20 Nyhetstecken [6277090]	
18.30 Oddsat [40729]	
18.45 Uutiset [150854]	
19.00 Smarta djur [33361]	
Vetenskapsserie. Den begåvade apan. Serie som visar djur med egenskaper utöver det vanliga. Aze är orangutangen som kan tala om känslor och klarar mänskliga IQ-test. Även 27/9.	
19.25 Barnet och orden – om språk i förskolan (R) [991564]	
Allra första språket. Föräldrar kan förstå det lilla barnets joller, men hur blir det i förskolan? Även 26/9.	
19.55 Rapport [8553106]	
20.00 Vem vet mest? [9516]	
Frågesport. Även 28/9.	
20.30 Säsongstart: Skolfront [9767]	
Pedagogikmagasin. Del 1 av 12. Programledare: Natanael Karlsson, Filip Struwe. Även 28/9, 1/10 och 30/9.	
21.00 Programstart: Hype [1748]	
Nöjesmagasin. Veckans viktigaste populärkultur. Aktuella gäster, reportage, recensioner och tips om det bästa inom film, musik, mode och tv just nu.	
21.30 Säsongstart: Zapp Europa [4449]	
Reportageserie. Del 1 av 10. Vi blir allt mer övervakade. Följ med till krogen som kräver att alla gäster lämnar fingeravtryck. Även 26/9 och 30/9.	
22.00 Aktuellt [9372]	
22.30 Babel [9903]	
Litteraturprogram. Del 2 av 8. Carl Johan De Geer, friherre, konstnär, filmare, fotograf, författare m m – ”Babel” följde honom i memoarskrivandet. Även 26/9, 28/9.	
23.00 Sportnytt [63632]	
23.15 Regionala nyheter [9785632]	
23.25 Rapport [5725816]	
23.30 The Limey [6182038]	
FILM Amerikansk långfilm från 1999. I rollerna: Terence Stamp, Peter Fonda.	
0.55 Det förflutna hälsar på (R) [9270084]	
Även 28/9.	
1.25–2.20 Tell me you love me (R) [5828539]	

7.30 Nanny [232583]	
8.00 Alla älskar Raymond [432485]	
8.25 Just shoot me [2716564]	
8.55 Montel Williams show [4734748]	
9.55 Top model 4 (R) [8297477]	
10.50 Våra bästa år [3074816]	
11.40 Oprah Winfrey show (R) [2309019]	
12.30 Rachael Ray [7957854]	
13.25 Momento [1342477]	
13.50 Våra bästa år [8905039]	
14.40 Oprah Winfrey show [2297748]	
15.35 Cityakuten [6758309]	
16.30 Just shoot me (R) [490545]	
17.00 Top model 4 [499941]	
18.00 Extreme home makeover [477729]	
Amerikansk inredningsserie.	
19.00 Navy CIS [229019]	
Amerikansk kriminalserie från 2003. Del 16 av 23. Ducky, Gerald och Kate tas som gisslan medan teamet gör sitt bästa för att ta reda på hur en terrorist kunde få arbete på en flottbas.	
20.00 2 1/2 män [878274]	
Amerikansk komediserie från 2005. Del 17 av 24.	
20.30 Sjukhuset [877545]	
Svensk dokumentärserie från 2008. Del 16. Överläkaren Stefan undersöker en idrottsman som en del i sin forskning. Även 27/9.	
21.00 Top model 10 [865835]	
Amerikansk modelltävling från 2008. Del 10 av 13. Modellerna lär sig fightas som gladiatorer och fotograferas sedan av Tyra i ett gammalt romerskt slott. Även 27/9.	
22.00 Lyxfällan [861019]	
Svenskt livsstilsprogram från 2008. Annica har fullständigt tappat kontrollen. Hon går back tusentals kronor varje månad och tvingas jobba nästan hela tiden för att hålla sig flytande.	
23.00 Hell's Kitchen [885699]	
0.00 Shark [835220]	
1.00 2 1/2 män (R) [2162387]	
1.30 Navy CIS (R) [8516688]	
2.25 The closer [8585317]	
3.15 Drew Carey show [6569201]	
3.40–5.50 Den vita stormen [91768020]	
FILM Amerikanskt äventyrsdrama från 1996. I rollerna: Jeff Bridges, Caroline Goodall.	

6.05 Lättlagat (R) [2246835]	
6.50 Nyhetsmorgon [44714903]	
11.00 Nyheterna [443922]	
11.05 Efter tio [3531748]	
12.00 Nyheterna [810545]	
12.05 Efter tio [200813]	
12.45 Hem till gården [252767]	
13.10 Hem till gården [7433816]	
13.45 Nyhetskanalen [9707293]	
14.00 Triv: Dagens rätt [541152]	
14.30 Prins & prinsessor (R) [9815564]	
15.25 Nyhetskanalen [5857458]	
15.30 Doktorn kan komma (R) [800293]	
16.25 Advokaterna (R) [879699]	
17.25 Will & Grace (R) [831038]	
17.55 That '70s show (R) [205699]	
18.25 That '70s show (R) [286564]	
18.55 Postkodlotteriets 50-50 [3643458]	
Två personer tävlar i vardera lag och det gäller att göra det rätta valet mellan två svarsalternativ.	
19.20 Keno [823380]	
19.30 Lokala nyheter [539057]	
19.35 Lokalt väder [3105583]	
19.40 Ekonominyheterna [3676748]	
19.50 Vädret [3665632]	
20.00 Nyheterna [876816]	
20.30 Comedy inc [875187]	
Australisk komediserie från 2003.	
21.00 Idol 2008 [863477]	
Svenskt underhållningsprogram.	
22.00 Heroes [852361]	
Amerikansk dramaserie.	
23.00 Nyheterna [497038]	
23.25 Sporten [4724093]	
23.35 Vädret [7510354]	
23.38 Lokalt väder [307510354]	
23.40 American gladiators [7641293]	
0.40 'Allå, 'allå, 'emliga armén [5888133]	
1.20 Jordan, rättsläkare (R) [8000084]	
2.20 Numbers (R) [6423881]	
3.00 Advokaterna (R) [9613268]	
3.45 Inte helt perfekt (R) [6980572]	
4.10 Hope & Faith [6904152]	
4.35 Matroskhi [2829846]	
5.20–6.10 Nikolaj & Julie (R) [1751798]	

6.00 God morgon med A-laget
10.00–11.10 Veta
16.45 Spotlight
17.14 Kortnytt
17.15 Park
17.45 Buu-klubben: Trillingarna
18.15 Tv-nytt
18.30 Krökta rummet
Populärvetenskapligt magasin. Det nyaste och mest spännande inom forskningen. Programledare är Katrina Grönholm-Kulmala.
19.00 Niklas mat
Matprogram. Del 7 av 12. Gremlotakyckling med getost och rostade pinjenötter på bara 15 minuter? Dessutom ugnsbakad lax med quinoa och en smarrig choklad-mousse med lakrits- och hal-lontopping. Programledare: Niklas Ekstedt.
19.30 Station T: Indien
Station T åker till Indien för att hitta det konstigaste jobbet där.
20.00 Tv-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 5 minuter
Främlingar 1808 – 2008, del 1.
20.30 Nikolaj och Julie
Del 20 av 22.
21.13 Europeisk språkresa
Danskar i Sverige. Underhållningsartisten Mikael Neumann bor i Sverige, bara en bro ifrån Danmark.
21.30 Seportaget: Minne! (R)
En djupdykning i minnesver-sernas och glansbildernas värld. Textat.
22.00 RåDok
Två resedokument och en framtidsvision. Mikaela Westerlund intervjuar Kai R Lehtonen om Turisten, Fredrik Bäck om hans italienska brev och Arthur Frank om Phutura.
22.30 Hill street blues
Operation ankunge.
23.20 Kvällsnytt
23.25 Oddsat
Nyheter på samiska.
23.40–0.10 Veteran tv
Hur vill du bo när du blir gammal? Vi träffar Elsa som avskyr sin lägenhet och vill ha hjälp att flytta. Bobbo träffar Ivan som bor i en skrotbil.

ÅLANDSKANALEN	
Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.	
	
Nyheter/Nöjesprogrammet ”TRÄL”. Vad gör man när höst-mörkret faller på? Programledare: Adam Öhman.	
ÅLANDS RADIO 91.3 MHz	
6.45–10.00 Gomorron. Med Leif Sundberg. 6.50 Beträktelse. Av Sophy Elevall. Sänds även c:a kl. 19:40. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00 Musikpaletten. Countrymusik. 9.30 Ålandsnytt. 9.45 Sagostunden. I dag lyssnar vi till den fjärde delen av sagan Ringen. Veckans samtliga avsnitt sänds även på fredag kl. 11:30. 10.00–15.00 Mittpådan. Med Tony Wikström. 10.30 Ålandsnytt. 11.30 Ålandsnytt. 11.40 Musik. 12.00 Aktuellt. 12.10 Musik. 12.15 Kulturen. Sänds även kl. 16:45 och i repris på söndag kl. 08:00. 12.30 Musik. 13.00 Ålandsnytt. 13.03 Rätt skall vara rätt. Frågetävling. 14.00 Ålandsnytt. 14.03 Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. 15.00 Ålandsnytt. 15.03 Musikkrebus. Musikalisk tävling där man med hjälp av musikaliska ledtrådar ska lösa en rebus. Med Josefina Jansson. 16.00 Aktuellt. 16.15–17.45 Åland i dag. Med Albin Dahlin. 16.15 Raka besked. Sänds i repris på söndag kl. 13:30. 17.00 Ålandsnytt. Sänds även kl. 18:00. 17.45 Kulturen. Repris. 18.00 Aktuellt. 18.03 Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. 18.06 Musik. 19.00 Ålandsnytt. Från kl. 16:00. 19.10 Åland i dag. Från kl. 15:15-16:00. 20.00 Ålandsnytt. Från kl. 17:03. 20.03 Åland i dag. Från kl. 16:10-16:45. 20.40–20.45 Beträktelse. Repris.	

Nöjes- och kulturprogrammet ”Träl”

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

5.55 Ettans morgon-tv [40651309]	
9.15 Familjehemligheter [6490903]	
10.05 Nöjesrävarna [6852534]	
10.30 En sann historia: Arbets-hjälten [9835]	
11.00 Tv-nyheter [71800]	
11.05 Prästen i Ballykissangel [9976380]	
Drömmar.	
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [47651]	
13.00 Tv-nyheter [16458]	
13.05 A-studion [9574293]	
13.40 A-plus [2036019]	
14.00 Prisma Studion [7458]	
14.30 Läkarna [5477]	
Svårt att avstå.	
15.00 Tv-nyheter [33038]	
15.05 Fader Dowlings mysterier [9317336]	
15.50 Arvet [1004800]	
FILM Kortfilm om hur man gör en sälppipa. En gamling lär en liten pojke göra en sälppipa.	
16.00 Riksdagens frågetimme [98361]	
Direkt.	
17.00 Tv-nyheter [58309]	
17.08 Prästen i Ballykissangel [300914729]	
Sol och vår. Pengar	

får känslorna att glöda, medan bristen på pengar släcker också den ömmaste låga.	
18.00 Tv-nyheter och väder	
18.30 Prima [12729]	
Tilltalande vuxenfrågor för alla som är nyfikna på livet.	
19.15 Kungskonsumenten [633038]	
19.45 Hemgatan [591212]	
20.30 Tv-nyheter och väder [37699]	
20.55 Sportrutan [3641699]	
21.05 A-talk [767293]	
21.50 Oj vilken dag! [2482038]	
22.30 Läkarcentralen på Clarence Street [57962]	
Nya och gamla. Julias värld vänds upp och ner när hennes före detta make dyker upp. Dans operation närmar sig och också Cathy är som på nålar.	
23.20 Tv-nyheter [7116545]	
23.25 Lost in Translation [7532800]	
1.00 Euronews [2747713]	
1.10 Nyhetsfönster [92374125]	
4.00–5.55 Nyhetsfönster [4744323]	

6.00 Tellus-frågesport [5883854]	
6.50 Lilla tvåan [91744564]	
6.53 Nalle Sloköra: Mutter	
7.01 Vädertipparen [100059106]	
7.04 Fifi och blomsterfröna: Milkshake [400033354]	
7.15 Nu går vi!: Ett paraply	
7.20 Suomu & Nirppa [16120125]	
7.24 Skogstrollet Rölli: och den förtrollade grodan	
7.32 Samsam: Jag en bebis?	
7.38 Tvärvigg [302760187]	
7.42 Greta Gris: Pappas videokamera [202769458]	
7.47 Neppajymy-klubben	
7.55 Berättelser från Mumindalen [6143800]	
8.19 Den vilda framtiden	
8.41 Naturobservation: Maskar [109189019]	
8.53 På gräsrotsnivå	
9.00 Oddsat [64090]	
9.15 Nyheter	
10.35 Hjärtan i brand [5881877]	
11.00 Landgång [6496]	
11.30 Vi ses på macken!	
11.55 Vildmark: fiske [3595038]	
12.25 Den rätta frågan	
12.50 Jakten genom Mexiko	
FILM Amerikansk thriller från 1949.	

14.00 Valexpressen [4737380]	
15.10 Akuten [7503090]	
15.55 Derrick [1159632]	
16.55 Hälsningar från Finland	
17.00 Benjamin Björn [92106]	
17.22 Lilla tvåan [200770038]	
18.00 Respasset: Vilda utflykter på öar [89075]	
18.50 Tv-nyheter [9287075]	
19.00 Regionala nyheter	
19.10 Sportrutan [3155125]	
19.15 Tvåans höstväder	
19.20 En utlandsfinländare berättar (R) [987361]	
19.50 Den gamle räven	
20.50 SF-story (R) [6163748]	
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [8414729]	
22.05 Polis-tv [343038]	
22.35 Ögonvittnet: Mellan två eldar [5177293]	
23.05 En mycket bättre man	
23.55 Musik-tv: Önskemål	
0.40 Dolt ord [8770423]	
1.00 Tellus-frågesport	
2.00 Frågespel [6800152]	
3.00 Dolt ord [6811268]	
4.00 Sudoku [6897688]	
5.00–6.00 Frågespel [6891404]	

5.50 Väder [53428403]	
6.25 God morgon Finland [31028748]	
9.10 Vad ska vi äta idag? [6213922]	
9.15 Känslor och dofter [6889187]	
10.05 Frågesport [6047835]	
10.50 Emmerdale [6387922]	
11.20 Köpkanalen [1652651]	
12.35 Word Puzzle [507729]	
13.00 MTV3 Chatt [785545]	
13.55 Livet väntar [551941]	
14.25 Frågesport [998458]	
14.55 Ally McBeal [9198496]	
15.50 Nöjesnytt [5033816]	
15.55 Frågesport [6345767]	
16.25 De vackra och de djärva [3717309]	
16.55 Nyheter [5138941]	
17.00 45minuter [521274]	
17.55 Vad ska vi äta idag? [6774922]	
18.00 Emmerdale [784496]	
18.30 Mästerkocken [769187]	
32 deltagare av hundratals aspiranter klarade gallringen och är med och tävlar om segern i Mästerkocken. I-varje avsnitt försöker fyra entusiastiska kockar göra intryck på proffskockarna Jaakko	

Nuuttila och Kari Aihinen som utgör tävlingens jury.	
19.00 Sjuans nyheter [765816]	
19.15 Dagens väder [5891458]	
19.20 Ekonomi nyheter [181816]	
19.30 Dolda liv [151019]	
20.00 Idols [581361]	
21.00 House [138293]	
Amerikansk dramaserie. Halt.	
22.00 Tians nyheter [593651]	
22.20 Resultatrutan [5578372]	
22.30 Keno [142941]	
22.31 Specialgruppen [103759038]	
23.40 Mord i Vita Huset (F15) [2455293]	

debatt

Miseförening kräver samma för alla

■ **Miseföreningen** har krävt förändringar inom avfalls-hanteringen på sex punkter och våra förslag har fått allmänt stöd från liberalernas och mer motiverat stöd från obunden samlings lagtings-grupp. Däremot är det väldigt tyst från övriga partier. Även kommunernas Mise-repre-sentanter håller tyst.

Vi har också fått en skri-velse (19.6.) med några kom-mentarer från landskapets miljöbyrå undertecknad av miljöminister **Katrin Sjögren**. Principiellt låter det väldigt bra när ministern och Miljö-byrån säger att avfallsinsam-lingen grundar sig på åländsk lagstiftning och behand-lingsanläggningarna utbyggs genom privata initiativ i den utsträckning som detta är möjligt.

Men när de hävdar att det därför inte går att göra några förändringar på någon av de sex punkterna i vårt förslag håller vi definitivt inte med. Föreningen kommer nu i en rad insändare att redogöra för vilka förändringar vi krä-ver i systemet.

Det första och grundläggande kravet är att alla fastigheter som producerar hushållsavfall (och inte beviljats undantag från avfallsinsamlingen) skall ingå i samma avfallsinsam-ling och betala grund- och transportavgifter på samma grunder.

I dag har man tillåtit att det byggs upp ett parallellt system för skolor, arbetsplat-ser och turistanläggningar. Därför betalar dessa inte någon grundavgift till Mise utan endast avgifter till entre-prenören som hämtar avfal-let. Detta är orättvist mot hushållen som betalar 30 - 40 procent högre grundavgifter än vad som skulle vara fallet i ett rättvist system.

Men varför har det blivit så här? Här kommer några korta reflektioner över det förflutna som vederbörande gärna får komplettera ifall det känns angeläget och välmotiverat.

1. I Mariehamn hade man på 1990-talet tjänstemän som inte klarade av att hålla ordning, varvid Renhåll-ningen lyckades övertala fastigheterna att övergå till dem och låta bli att betala avfallsavgifter till Marie-hamn.

2. Det parallella insam-lingssystemet har kunnat fortsätta, så att när den samordnade avfallsinsam-lingen inleddes år 2004 hade Renhållningen byggt upp ett eget insamlingssys-tem i Mariehamn bestående av över 1.000 fastigheter.

3. När andra kommuner involverades i Mise upp-byggs motsvarande paral-lella avfallsinsamling i de andra kommunerna.

4. Enligt våra uppgifter har Renhållningen dess-utom börjat marknadsföra sitt eget insamlingssystem som förmånligare än Mises, vilket låter väldigt kontro-versiellt. Hur är det, Ren-hållningen?

Parallellt har detta hänt med lagstiftningen:

5. Man kan fråga sig var-för Miljöbyrån har tolkat la-gen så att hushållsavfall från andra fastigheter än privata hushåll inte omfattas av det kommunala renhållningsan-svaret (§10 i renhållningsla-gen)? En korrekt definition på hushållsavfall har införts i landskapets lagstiftning (AFS 60/2006).

6. EU förutsätter att definitionen på begreppet hushållsavfall motsvarar EU-direktiven, det vill säga: ”Med hushållsavfall avses avfall från hushåll samt avfall från handel, industri, institutioner och andra källor som på grund av sin beskaffenhet eller kvantitet är jämförbart med hushållens avfall”.

Vi i Miseföreningen kräver att landskapets mil-jjöbyrå omedelbart ändrar lagstiftningen och dess tolk-ning samt att kommunalför-bundet Mise ordnar avtals-baserad avfallsinsamling från alla fastigheter som producerar större mängder hushållsavfall, så att de stora orättvisor som finns i dagens parallella insam-ling tillrättaläggs och Mises grundavgifter kan sänkas till en skälig nivå.

Detta även för att före-bygga ytterligare juridiska åtgärder i frågan.

Mise-föreningen r.f.
Carl-Gustav Flink
Styrelseordförande
Merja Renvall
Sekreterare

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Ett gott råd till det så kallade Barnskyddet: försök åtminstone tänka till innan det "rusar till" angående di-verse ärenden. Att skydda sig själv och sina felaktiga beslut bakom så kallad "anmälningssplikt" innebär stora följder för de utsatta familjerna... Sköt jobbet eller sluta, kort sagt! **0457.**

■ Köpmännen här på Åland ser gärna att vi handlar här på holmen. Men nu har jag sökt en speciell matta i veckor och den finns bara i begränsade färger trots att den är så populär. Tycker att det ofta är så med varor. Man måste ofta vänta 6 till 8 veckor minst på en vara. Tacka sjutton då för att jag samlar ihop mina planerade inköp och vänder mig till annan ort för att handla. Det blir dessutom mycket billigare. H. **Shopparen.**

■ Definition av en politiker: Ofta en person som studerat länge, blivit klar och väntat på att få börja jobba. Insett att ingen vill ha honom och sen bestämt sig för att bli politiker. Detta gäller ju inte alltid. Men i allmänhet gör det det, och i synnerhet här. **Brell.**

■ MCA har sänt okodad porr läser jag i Nyan. På samma sida står det film för entreprenörskap! **0457.**

■ Nina gör ett bra jobb på fredags-kvällarna i Åland24! **0457.**

■ Hur mycket fel har inte Hondan då, om du vill byta den till en Ford Escort? **040.**

■ Lägg ner skyddade verkstan Ålands radio helt. Sänk licensav-giften till 20 euro. Det räcker till återsändningarna av de finska och svenska kanalerna samt alla andra kostnader. Borde även räkna till av-gifter om man behöver sända något viktigt till alla hushåll i de kommersi-ella radiostationerna. **Brell.**

■ Jag tycker Åland borde flagga på halv stång för offren i den nya skolmas-sakern. Inte för att jag mist någon vän utan bara för att vi bryr oss. **Den av oss som gör de.**

■ En tyst minut skall hållas i samtliga skolor för nya skolmassakerns offers heder. Tänk på att det kan hända här innan ni ger mej kritik för detta. **0457.**

■ Konstigt sätt som Nina Smeds skiljer på vem som är ålänning. Vi som är födda på Åland anser att man är ålänning om man bor på Åland, oavsett dialekt. **0457.**

■ Vinnaren till "gissa vikten på gumsen" på söndagen vid Naturbruks-skolan blev Britt-Lois Nordström med 33,5 kg. Tack till alla som gissade! **Hälsar 9D i KHS.**

■ Förlåt att jag dissade dig. Var verkligen inte meningen. Kan jag komma över nu på fredag istället, runt 20. När jag ändå är i närheten. **Tankspridd vän.**

■ Håller helt med föregående talare... **H. Vetgirig.**

■ Det är inte bara på Högbacka-gatan det luktar soprök. I Södersunda så kvävs vi av den feta fuktiga röken som sprutar ur tunnor och skorstenar. För att inte tala om alla kamouflerade småbrasor. Fy vad åkligt. **040.**

■ Finns de någon som dansar magdans här på Åland? **Snabbt svar!**

■ Om man använder vanligt lönta-garförnuft; får man arbetslöshetsbidrag då. **Undrande landsbo funderar.**

■ Kanske Retpack Solutions kan lösa problemet med att returautomat-erna fortfarande "nollar" 100 % felfria flaskor av mjukplast? Det är någon som tjänar pengar på att ingen retur utbetalas. Pirkka-flas-korna är speciellt svåra. **040.**

■ Har du sett katten Linus? Han är svart-gråspräcklig med vit haka, mage och ben. Utan hals-band, skygg. Försvann från Muragränd på Klinten den 22.7. **Snälla ring 0457 524 3800 eller 22 240.**

■ Visst är hon singel ;) Kan näs-tan ana vem du är. Ska vi ses halv 2 på fredag eller söndag på nya innestället. Ge gärna svar. **S.**

■ Saltviks kidsen gör fel om dom konfirmerar sig, det finns ingen gud, all tro är propaganda, presenterna är under förväntan. **0400.**

■ Tack Nina Fellman för din fina ledare om skördefesten! **040.**

■ Det lider mot skjul sa han som byggde uthus. **0457.**

■ Kan man kalla en domare för flicklaget till mödomare? **0457.**

■ Har Posten faktiskt inte råd att hålla sina cyklande tidningsutdelare med reflexvästar så dom skulle synas där dom far fram härs och tvärs över gatorna i stan? Dom är ju inte dom enda på Åland som börjar jobba i ottan! **040.**

■ Om det finns två alternativ, så väljer jag att handla mina varor på Sparis. **Billigt & Bra.**

■ Ang Ålands Radio/TVs åter-betalningsavgift/behandlingsavgift. Konfiskering anser jag det vara. Vilket lagrum hänvisar Veronika J till? Våra "myndigheter" är duktiga på att upp-finna avgifter och i mångt och mycket förebild för andras frikostiga avgiftsra-seri.Ett enda ord till: Vidrigt! **0457.**

■ Till KAFFE: varför messar du inte direkt till dem som du tror är intresse-rad av ditt dravel istället? **040.**

■ Närvårdare är en skyddad yrkes-beteckning som får användas bara av personer som har just den examen. **Skärpning!**

■ Säg på tv en ung tjej med lila hår och massor av skrot i ansiktet! Stackars människa, vad har gått snett? **H. Illa berörd.**

■ Jag är så trött på att vara så himla trött hela tiden. **Ååååh!**

■ Låt oss alla porra på hemma, men lämna alla supande, knarkande döttrar, systrar och mammor som förnedrar sig genom porrbusiness utanför de åländska hemmen. Hjälp dem i stället ur sitt elände. De som inte ser att lust saknas i ögonen på dessa porrfilmskvinnor är sorgligt blinda. **040.**

■ "...cirkulerar uppgifter om att Gun-nar Jansson..." Kors i jessunamn, säger jag! Skvaller och rykten på första sidan. Klart likvärdigt med, och lika fattigt, som när media "erfar" att något är si eller så. Skäms på er! **0457.**

■ Tankade på fastlandet 95E för 1.435 euro/l. När ska priset gå ner på Åland? **0457.**

■ Förlåt du i den röda bilen för att jag körde ut för snabbt i rondellen, san-ningen är den att jag fick mitt körkort i ett Allbran-paket. **Nissan.**

■ Jag visste inte att vikariat kan förnyas lagligt flera år. 52-åringens tur är att dom 500 dagar är vardagar, 2 år. Gör som jag, hyr plats på ett års segelfresa till Medelhavet och Karibien. **040.**

■ Till Affe och Egon, om ni inte ser komiken varför läser ni det då? Tips från coachen " hitta en ny serie att läsa för det är uppenbart att ni 2 verkar vara riktiga fin lirare, som vill ha något att läsa som handlar om lille Skutt och hans äventyr." **Mvh Rocky Balboa.**

■ Måste bara ge ett tips till alla er "dudes" som sitter och messar in massa saker om tjejer ni sett, t.ex. tjejen som kör blå bil du är söt. "You need to get some balls". Bara ett råd från en man med balls of steel. **Mvh Rocky Balboa.**

■ Tack MCA för den fria porren

(: H. En som vågar se utan att ha fördomar.

■ JätteGRATTISkramar till dej Goze Tilda Hultgren på din 1-årsdag! Ha en riktigt finfin dag! Kramizar från Farmor och Faffan, Johan och resten av Lemlandsgänget hälsar Hurra! **040.**

■ Dom som avskyr porr har aldrig tittat på porr! **0457.**

■ Rugby-träff nu på söndag kl 14 på Lilla holmen om det inte är blött. Du kan komma fast du inte är anmäld. Tjej eller kille spelar inget roll.**0457.**

■ Tuff glop, kör om på bakhjulet på Godbyvägen onsdag kl 13.20. Kan lova att jag skulle inte ha stannat om du skulle ha kört åt h-e. **040.**

■ Till 0457. Jag var den som var på banan bredvid, som fixade namnen på min bana, den som satt vid datan i början. **Sjömannen.**

■ Alva Lindqvist är sk-tsnugg! Är hon singel? ;) **Hemlig beundrare.**

■ Säljrekord på hel-gens Skördemarknad. Hur bra koll har skat-temyndigheten på att inte det mesta stoppas svart i fickan? **0457.**

■ Jag har hört det där om Soltuna. Jag som en förälder till en som såg detta undrar hur lärarna tänkte. **0457.**

■ Ha ha ha - döm om min förvä-ning då veterinär och co stod utanför dörren, ville kolla alla djuren för att vi blivit anmälda till en granskning! Utlä-tandet var att alla djur mår bra, även hästen! Borde väl inte bry sig då folk inte kan stå för sin åsikt och träda fram, men ålänningar i ett nötskal och den åländska avundsjukan! Ni kan komma när ni vill och hälsa på oss och djuren. **Kram Martina med familj i Jomala.** Ps. kommer att ignorera anonyma mess pga insändares feghet.

■ Kantarellen har 3 st flaggstänger men aldrig en flagga uppe. Varför? **En kund.**

■ Samtal till Åland radio = "Jag har ett nyhetstips, har ni tid en liten stund ?" Svar = "bara du inte blir för långrandig". det var en riktig knockout. **040.**

■ Många käpphästar vädrades på Föglö har jag hört! Landskapsreger-ingen var på besök i skärgården! **050.**

NYANS ROS

...till morfar Kaj, mormor Bessie och moster Julia för barnvakt, bus och omtanke när mamma hoppade på kryckor. **Filiph & co.**

...vill vi ge till den glada trion **Chris-ter Liewendahl, Sture Söderlund** och **Uffe Andersson** som roade oss med sin musik och glada sång på Sveagården! **Rosar gör personal och boende på Sveagården.**

HÄLGE

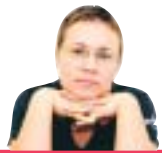
ZITS

” Gamla hederliga jobb som lärare, forskare och läkare måste uppgraderas i förhållande till den finansbransch där bytandet av fiktiva värden och dolda risker har gett omåttligt bra betalt.

NIKLAS EKDAL I DAGENS NYHETER

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Mitt i allt

Nina Fellman

Lyckoklyschor är alltid sanna

Den sista varma dagen på sommaren lärde sig min Lillbatting att hoppa från dykberget.

Dykberget ligger en bit ut från vår stuga. Där finns en klippa som böjer sig mjukt för åskådare att sitta på. Där finns en kant att hoppa från och djupt, djupt vatten. Där finns klippsprång som bildar en perfekt trappa upp.

För en sjuårig pojke är det högt. När han kommer till ytan efter hoppet, kippande efter andan, ligger det solblekta håret klistrat mot skallen. Vattnet glittrar på bruna, bruna axlar, kroppen häver sig snabbt ur vattnet. En gång till och en gång till och en gång till.

En mamma nästan kvävs av kärleken som stramar i bröstet, och måste blinka ihärdigt och låtsas att hon fick vatten i näsan när hon dök.

Det är märkligt, tänker jag, att den tiden som nu är nästan förbi för mig, när barn är så små att de inte riktigt kommer ihåg något av det som vuxna, är så intensiv för en förälder. En åttaåring är en färdig människa, en fullt utvecklad individ som redan bör ha fått den trygghet och den kärlek som ska bära honom genom livet.

Tänk om han inte minns stunderna i min famn utan de gångerna jag skrek och gormade. Tänk om det inte är uppmuntran och berömmet och smekningarna som fastnat, utan det irriterade ”Kan du aldrig...Måste du alltid...Sluta med...”

När jag var barn levde jag mest i mitt eget huvud, med mina egna hemligheter, mina egna fantasier. Jag tittade ut på världen genom min egen lucka, och vad som pågick i mig visste mina föräldrar nästan inget om. I långa tider kunde historier vävas ihop, levades ut mellan vakenhet och sömn, förändra mig och försvinna, och allt det var bara mitt. Fanns det någon som visste vem jag var så var det kanske mina systrar när vi möttes i en lek som sträcktes ut mellan två fantasi-världar.

Har man tur senare i livet så kan man hitta någon som man kan släppa in i farstun på sin skalle, men nånstans därinne behöver man alltid vara ensam och helt och hållet med sig själv. Det är den platsen där man ärligen inte behöver någon annan för att man inte kan göra fel. Den som man som vuxen glömmor bort, där rena fröjden, rena lyckan, rena njutningen finns. Den biten som inte kontrollerar, mäter och jämför, utan bara är och bara njuter.

Den platsen som känns som min Lillbatting ser ut en bråkdel sekund efter hoppet, strax före han plaskar under ytan. Armar uppsträckta, med en gloria av vattendroppar runt kroppen, ett stort grin av förväntan, varmt, kallt, lycka och fasa, just där.

Låt inte risktagarna styra utan ansvar

Ur egen ficka. När rika banker tar stora risker är det slutligen skattebetalarna som hamnar att betala när det går på tok.

Foto: ERKKI SANTAMALA

En global finansiell kris. Det förutspådde finansmannen George Soros redan för ett halvår sedan i Davos, och han har inte varit den enda som varnat.

Dagens Nyheter kunde man i måndags läsa om vilka löner och andra generösa ersättningar cheferna för de stora amerikanska investmentbankerna och fastighetsbolagen inhöstat under det senaste katastrofala året. Vdn för konkursade Lehman Brothers hade en årsinkomst på över 300 miljoner kronor.

Snacka om att inte leva upp till sin lön. När dammet börjar lägga sig efter den amerikanska bankkrisen är analysen lika tydlig som evigt återkommande: Det var girigheten som fick storbankerna på fall. Man såg stora möjligheter, ignorerade de stora riskerna - och föll platt på näsan. Eller, man föll platt, men fångades mjukt upp av staten som ställde upp bolag efter bolag, bank efter bank, borstade av rocken och puttade dem vidare.

Skräpet, förlusterna läggs på hög i ett bolag där de får ligga och jäsa tills de liksom förloprat sin arom av förlust och slöseri, och då är vi säkert redan på god väg in i nästa högkonjunktur där just då inget känns omöjligt.

Vem som betalar? Det blev skattebetalarna, typ.

Detta händer i USA, men samma sak händer här för inte alls många år sedan. När kapitalismens självreglerande system kollapsar på hög nivå är omfattningen sådan att staten är tvungen att gripa in för att inte

skapa en panik som skadar medborgarna mer än om man lät de finansiella systemen krascha i lugn och ro.

Och konsekvensen när staten, vi, blir tvungna att gå in med massiva räddningsinsatser med höga odds, är att det blir mindre pengar kvar till annat. Hör här, några exempel på resonemang som klingar ihåliga:

Vi har inte råd med höjda världslöner. Det blir för dyrt för samhället.

Offentlig sektor växer för snabbt. Vi har ingen balans mellan växande utgifter och stagnerande inkomster.

Människor måste arbeta längre. Vi har inte råd att betala ut pensioner i så många år.

Tacka tusan för det, om samhället samtidigt ska hålla på och rädda banker och andra storbolag när de gjort idiotaffärer i hopp om att bli löjligt rika. Just nu är det inget annat att göra i USA, precis som det inte var annat att göra i Finland och Sverige när det begav sig på 90-talet. Mitt upp i en kris är det inte läge för förebyggande åtgärder.

Det är det däremot mellan varven, och den beska medicinen heter statlig styrning och reglering. Den mänskliga naturen är sådan att det alltid finns en grupp som gör allt som inte är direkt förbjudet för att tjäna mer pengar. Risktagningarna är då bara en krydda.

Det är väl ok i sig, om det vore bara sina egna pengar dessa grupper spelar med. Uppenbart är att så inte är fallet. På lång sikt är det inte klokt att de mest riskbenägna, de girigaste och mest samvetslösa ska styra utvecklingen, medan de försiktiga och sparsamma kommer i kölvattnet och städar upp.

För ett drygt halvår sedan sade finansmannen och miljardären George Soros så här: ”Nedgången under 2008 blir inte någon tillfällig störning utan slutet på 60 års kreditexpansion. Den här gången kommer inte centralbankschefer och finansministrar att kunna överbrygga krisen genom räddningsoperationer och stimulanser, som så många gånger förr.”

Soros har länge varnat för en krasch som den vi ser i dag. Nu kom den. Låt oss hoppas att han har fel om konsekvenserna.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl
8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Elter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € +Isa				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmaterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	→ 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55	→ 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15

Passagerare med el, utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj, försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.50 L	→ 09.30 /17.00 → 18.15 /19.15 → 06.10 /07.10	M:HAMN → 23.45 → 02.40 L → 13.35
-------------------------------------	--	---

L = Långnäs

Res med nya Galaxy
till Stockholm 13.45

www.tallinksilja.fi

SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1.64 €/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 - 00.50 10.00 - 05.00	→ 01.00 - 10.00 → 04.50 - 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1.64 € /besvarat samtal + alltid ins/msa)	

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Måndag-lördag

MAR	KAP
08.00 → 09.15	12.00 → 13.15
16.00 → 17.30	18.30 → 19.30
15.30 → 12.00	17.30 → 14.00
22.00 → 19.00	23.00 → 20.00

Söndag

MAR	KAP
08.00 → 09.15	12.00 → 13.15
16.00 → 17.30	18.30 → 19.30
15.30 → 12.00	17.30 → 14.00
22.00 → 19.00	23.00 → 20.00

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskärs ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskärs kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala. Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar från 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L → 06.30	03.30 L 2) → 07.35
04.35 M → 09.40	14.25 M → 19.50
09.55 M 1) → 15.30	23.45 M → 10.00
14.25 M 2) → 18.55	14.10 M → 08.45 2)
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00
23.35 M → 16.45	04.25 M → 17.30
07.45 M → 18.00 1)	
03.20 L → 20.10 2)	

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L → 06.30	03.30 L 2) → 07.35	
04.35 M → 09.40	14.25 M → 19.50	
09.55 M 1) → 15.30	23.45 M → 10.00	
14.25 M 2) → 18.55	14.10 M → 08.45 2)	
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00	
23.35 M → 16.45	04.25 M → 17.30	
07.45 M → 18.00 1)		
03.20 L → 20.10 2)		

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information. M=Mariehamn
2) Amorella ur trafik 6.9 kl 07.45 i Åbo. Åter i trafik 26.9 kl 08.45 i Åbo. L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs-Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 111
www.vikingline.ax

Nöjeskryss på M/S Eckerö i höst!

Fredagar och lördagar 18.30 (buss från Mariehamn 17.30).

Pris 30 euro/person inkl. buss- och båtresa t/r, två rätters à la carte samt underhållning (t.ex. 6/9 4-Fun, 13/9 4-Fun, 20/9 Soundway, 27/9 Moonlight).

Turlista 8/9 2008-11/1 2009 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar 13.30 18.30 fre-mån även 8.30	Extraturer i höst: Från Eckerö tors 16/10 kl. 08.30. Från Grisslehamn tis 23/12 kl. 20.00.
Från Grisslehamn alla dagar 10.00 15.00 tors-sön även 20.00	

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar

M:hamn	Sthlm
10:00 → 15:45	

Sthlm M:hamn

Sönd-Tisd	18:00 → 02:00
Onsd-Lörd	18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

Vill du hjälpa?

För 10€ kan vi köpa 100 kg majs!

Inbetalning på konto: 203218-21939
Märk: Majs

Gottfrid Stenroos
Församlingen Ordet
Tillstånd 7 K14

Hjälp som när fram!

KUMHO TYRES

Person- lastbils & traktordäck

J-S DÄCK
Jomala, Torp
Tel 040 729 4200. 0400 804190

Tältfixarna
Fixar ditt tält till festen eller marknaden
tel: 040 575483187

TORS DAG 25 SEPTEMBER 2008

| dagens ålänning | | vädret | | dagens rätt |

“De som känner mig vet ju vem jag är”

Nyan träffar dagens ålänning **Linus Staf** på Ålandsvägen. Han har en gitarrväska på ryggen

Hej. Vad ska du göra?
-Jag ska på elbaskurs på medis.

Jaha. Har du spelat länge?
-Nja, jag har haft den här ett tag, (pekar på gitarrväskan som visat sig innehålla en basgitarr.) men det är först nu som jag har börjat ta lektioner.

Är du en kändis?
-Nej, alltså, de som känner mig vet ju vem jag är, men jag har bott fyra år i Luxemburg och gått i europaskolan där, och jag har bara varit här i två år nu.

Studerar du på Medis?
-Nej, jag tar baslektioner där, men jag studerar på lycéet.

Vilken linje läser du?
-Humanistiska.

Kommer du att stanna kvar på Åland efter att du har gått där?
-Nej, jag kommer nog gå till en högskola eller ett universi-

Fyra år i Luxemburg. Men sen två år tillbaka bor Linus på Åland. Vad som händer efter lycéet vet han inte ännu.

tet i Sverige eller nåt. Jag har inte riktigt bestämt mig ännu.

Det är höstlov om... (räknar på fingrarna)...inte så länge. Vad ska du göra då?
-Jag har tänkt stanna hemma och slappna av.

Vad gör du på fritiden?

-Jag lyssnar mycket på musik och försöker skapa lite egen. Sen är jag ganska mycket på datorn också.

Okej. Vem eller vilka vill du hälsa till?
-Jaa...Eh...Alla.

Text & foto: FELIX QUARNSTRÖM (prao)

Torsdag

Fredag

Lördag

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	17	☀
Åbo	15	☀
Helsingfors	17	☀
Stockholm	16	☀

Max/min temp. 17.9 - 24.9. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+16,7	23.9.	+2,9	24.9.
Åbo	+17,4	23.9.	+1,1	24.9.
H:fors	+15,3	22.9.	+4,5	21.9.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	16	☀
Åbo	18	☀
Helsingfors	17	☀

Utomlands i går

	Köpenhamn	Madrid	Oslo	Rom	Aten	Las Palmas	Phuket	Peking
	17	21	17	24	24	24	31	12

Vattenståndet i går kl 15

	Föglö	Åbo
	-28 cm	-29 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	7:32	19:29
Helsingfors	7:12	19:09
Stockholm	6:40	18:37

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Rotsaksgryta

2 gula lökar i klyftor
1 purjo i skivor
2 msk olja
4-5 morötter i skivor
2 palsternackor i skivor
1 bit rotselleri i strimlor
2 vitlöksklyftor, hackade
3 dl vatten + 1 grönsaksbuljongtärning
salt, peppar
hackad persilja

Skär rätt så tjocka skivor. Fräs lök och purjolök i en gryta på svag värme utan att de tar färg. Lägg i resten av rotsakerna, vitlök, vatten och buljongtärning. Koka upp och låt koka sakta 10 minuter, tills rotsakerna är mjuka. Smaka av med salt och peppar. Strö över persilja. Servera med crème fraiche och gott bröd.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

DANS
till svenska trubaduren/DJ'n
Micke Möller
lördag 27 september
Fri entré
GODBY HOTELL
hotell • restaurang • café
Engelsgränd 2, tel 41 170

GOD MORGON APELSINJUICE
1 liter, ekologisk
250 st
Gäller tor-lör
MATHIS
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

REA! REA! REA!
Stor traditionell höstrea
Vår traditionella höstrea börjar nu. Prydnadsbuskar, perenner, rosor, rododendron och barrväxter;
-30%
Hemma nu!
Amaryllislökar Stort sortiment av stora (34/36) amaryllislökar preparerade för juldrivning. Intressant urval i många färger, enkel- och fylldblommiga, av bästa kvalitet
7,95 /st
SANDÅSEN
HANDELSTRÄDGÅRD
Öppet: vard 9-17, lö 9-14, sö stängt
Askuddsvägen 19. Tel. 22 060, fax 22 065
e-post: sandasen@aland.net

STORT SORTIMENT LÖKAR, PLANTERA NU!
Tex. tulpaner, påskliljor, crocus, villök
AMARYLLIS från **6,90**
Perenner & trädgårdsrosor -30%
Gäller ej nyinkommet
BoGrönt
Rosenblads Trädgårdsbutik
Västra uffarten tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-17, lörd 9-14

Stilrent och praktiskt

Lamellgardin manövreras lätt efter ljuset.

Hela gardenen är skjutbar i sidled och finns i många nya färger.

Välkommen in till oss eller ring 19 450

ÅLANDS PERSIENN
öppet: vard 8.30-16.30
i Dalbo, tel 19 450

www.alandpersienn.ax

MILJÖBILAR FÖRMÅNLIGT

Toyota Prius/AT Business -05
Medkörd endast 56000 km
Hybrid El/Bensin med automatlåda, anti-sladd-system, ACC-klimatanläggning, dubbla airbags + sido-airbags, CD/AM-stereo, elfönsterhissar, elspeglar, fart-hållare, nyckellöst centrallås, vinterdäck på fälgar, fullst. servicebok, 1 Ågare, 5 års fabriksgaranti kvar på hybrid/batteripak.
Bränsleförbrukning 0,45 l/mil CO2 utsläpp endast 104 g/km.

SPECIALPRIS 23 900,-

Vikingagränd 1 A Mariehamn.
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

2 st Nya Subaru Justy 1,0 Eco
Bränsleförbrukning= 0,48 l/mil
CO2utsläpp endast 118 g/km
Aircondition, elfönsterhissar, fjärrst centrallås, CD/AM-stereo, ABS-bromsar, dubbla airbags + sidoairbags.
miljöbilspremie 700 € beviljas på denna bil. 3 år Fabriks-garanti

Till extrapris 13 400,- (+ 500,- reg+leveransk.)

Daihatsu Sirion 1,0 -99
Medkörd endast 78000 km
Ålandssäld, pedant-vårdad "miljöbil" som drar endast 0,5 lit/mil. Nya sommar-däck, dubbade vinterdäck på fälgar, elfönsterhissar, elspeglar, airbags, fullständig servicebok, 1 ågare.
Äkta japan-kvalitet för en ringa penning!
3 500,- (inget byte)
Öppet vardagar 10-17